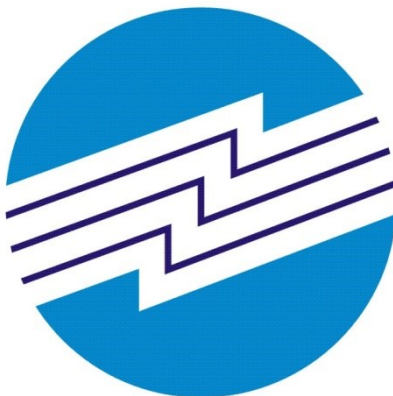

Střední průmyslová škola, Trutnov, Školní 101
SPŠ Trutnov, Školní 101, PSČ 541 01
tel. 499 813 071, e-mail skola@spstrutnov.cz, <http://www.spstrutnov.cz>

zřizovatel
Královéhradecký kraj
Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové

STROJNÍ MECHANIK

školní vzdělávací program pro žáky s ukončenou povinnou školní docházkou

23-51-H/01 strojní mechanik

kód a název oboru vzdělání

dosažený stupeň vzdělání	střední vzdělání s výučním listem
forma vzdělávání	délka vzdělávání
denní	tříleté
účinnost školního vzdělávacího programu	1. září 2018
schváleno ředitelem školy dne	24. 8. 2018
číslo jednací	A12/2018
projednáno v pedagogické radě	25. 6. 2018

Ing. Vladislav Sauer, ředitel školy

1)	Profil absolventa	4
1.1.	Identifikační údaje	4
1.2.	Popis uplatnění absolventa v praxi – typické pracovní činnosti	4
1.3.	Očekávané výsledky vzdělávání absolventa	4
1.3.1.	Obecné kompetence	4
1.3.2.	Odborné kompetence	4
1.4.	Způsob ukončování vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání	5
2)	Charakteristika školního vzdělávacího programu	5
2.1.	Identifikační údaje	5
2.2.	Podmínky pro přijetí ke vzdělávání	5
2.3.	Zdravotní způsobilost	5
2.4.	Pojetí vzdělávání v ŠVP strojní mechanik	5
2.5.	Organizace výuky	6
2.6.	Hodnocení výsledků vzdělávání a diagnostika žáků	6
2.7.	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	6
2.8.	Vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků	8
2.9.	Charakteristika obsahu a formy závěrečné zkoušky	9
3)	Učební plán	10
3.1.	Rámcový učební plán a jeho transformace na ŠVP	10
3.2.	Učební plán ŠVP strojní mechanik (denní forma vzdělávání)	12
3.3.	Poznámky k UP ŠVP strojní mechanik (denní forma vzdělávání)	13
3.4.	Přehled využití týdnů ve školním roce	13
4)	Učební osnovy předmětů	14
4.1.	Všeobecně vzdělávací předměty	14
4.1.1.	Učební osnova – český jazyk a literatura	14
4.1.2.	Učební osnova – anglický jazyk	23
4.1.3.	Učební osnova – občanská nauka	31
4.1.4.	Učební osnova – fyzika	37
4.1.5.	Učební osnova – chemie a základy ekologie	42
4.1.6.	Učební osnova – matematika	48
4.1.7.	Učební osnova – tělesná výchova	54
4.1.8.	Učební osnova – informační a komunikační technologie	64
4.1.9.	Učební osnova – ekonomika	70
4.2.	Odborné předměty	73
4.2.1.	Učební osnova – technické kreslení	73
4.2.2.	Učební osnova – strojnictví	76
4.2.3.	Učební osnova – strojírenská technologie	80
4.2.4.	Učební osnova – technologie montáží a oprav	86
4.2.5.	Učební osnova – automatizace	93
4.2.6.	Učební osnova – odborný výcvik	98
5)	Klíčové kompetence a průřezová témata	111

5.1.	Rozvoj klíčových kompetencí.....	111
5.2.	Začlenění průřezových témat.....	111
6)	Personální zabezpečení výuky	112
7)	Prostorové a materiálně technické zabezpečení výuky	112
7.1.	Budova pro teoretickou výuku – Školní 101.....	112
7.2.	Budova pro teoretickou výuku – Horská 618	112
7.3.	Budova pro teoretickou výuku – Horská 59	112
7.4.	Budova pro praktické vyučování a budova hospodářské správy – odloučené pracoviště Mladé Buky	113
7.5.	Materiálně technické zabezpečení vzdělávání	113
8)	BOZP při vzdělávacích činnostech.....	114
9)	Charakteristika spolupráce se sociálními partnery školy při realizaci ŠVP ...	115
10)	List změnového řízení – dílčí aktualizace a dodatky ŠVP	117
10.1.	Dodatek č. 1	117

1) Profil absolventa

1.1. Identifikační údaje

název školy	Střední průmyslová škola, Trutnov, Školní 101
adresa školy	SPŠ Trutnov, Školní 101, PSČ 541 01
zřizovatel	Královéhradecký kraj Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové
název školního vzdělávacího programu	strojní mechanik
kód a název oboru vzdělání	23-51-H/01 strojní mechanik

1.2. Popis uplatnění absolventa v praxi – typické pracovní činnosti

Absolventi školního vzdělávacího programu strojní mechanik jsou připraveni provádět montáž jednotlivých součástí do funkčních celků, sestavovat stroje a zařízení, uvádět je do provozu, provádět jejich běžnou údržbu, diagnostikovat jejich závady a opravovat je. Jsou připraveni vykonávat dílčí činnosti související s kontrolou jakosti výrobků a provádění jejich funkčních zkoušek. Po absolvování svářečského kurzu ZK111 (ruční svařování elektrickým obloukem obalenou elektrodou) jsou odborně připraveni jako svářeči ocelových konstrukcí.

K typickému pracovnímu zařazení patří: provozní zámečnický, stavební zámečnický, svářeč, montér ocelových konstrukcí, montér kotlů a potrubí, strojník v tepelných nebo elektrárnách, mechanik opravář.

1.3. Očekávané výsledky vzdělávání absolventa

Vzdělávání v oboru směřuje v souladu s cíli středního odborného vzdělávání k tomu, aby si žáci vytvořili, na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům, následující občanské, klíčové a odborné kompetence:

1.3.1. Obecné kompetence

absolvent je veden tak, aby:

- prokazoval maximální kvalitu své práce a dodržování technologické pracovní kázeň, nesl odpovědnost za výsledky své práce, prokazoval osobní kázeň
- prokazoval dodržování zásad bezpečné práce, ochrany zdraví i životního prostředí a požární prevence
- objektivně posoudil své schopnosti a možnosti uplatnění v rámci měnících se podmínek zaměstnanosti
- uplatňoval praktické technické myšlení, přesnost a samostatnost
- dokázal dlouhodobě koncentrovat pozornost na vykonávanou pracovní operaci
- se zajímal v průběhu profesního života o technické novinky svého oboru
- přiměřeně podle dané životní situace prezentoval své myšlenky v mluveném i psaném projevu
- přispíval k vytváření dobrých mezilidských vztahů na svém pracovišti

1.3.2. Odborné kompetence

absolvent:

- čte a používá technické podklady
- zpracovává jednoduché náčrtky dílců jako podklad pro výrobu, opravu, montážní práce
- rozměřuje a provádí orýsování materiálů
- ručně opracovává strojní součásti pilováním, řezáním, sekáním, rovnáním, ohýbáním, vrtáním a vrtákováním
- dohotovuje jednoduché strojní součásti na konvenčních obráběcích strojích
- vyrábí vnější a vnitřní závit
- sestavuje části strojů a zařízení

- provádí spojování šrouby, nýty, pájení a svařování (příprava svarků, zajištění správné vzájemné polohy, provedení I svaru, resp. koutového svaru el. obloukem bez vyšších nároků na kvalitu, následná úprava povrchu svaru)
- provádí funkční zkoušky strojů a zařízení
- ošetřuje a udržuje nástroje, nářadí, zařízení a další pomůcky
- provádí montáž a demontáž výrobních, energetických, dopravních a dalších strojů a zařízení

1.4. Způsob ukončování vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání

způsob ukončení vzdělávání	závěrečná zkouška (obsah a organizace ZZ se řídí dle zákona č. 561/2004 Sb., vyhláškou o ukončování studia č. 47/2005 a metodikou NÚV k Nové závěrečné zkoušce)
doklad o dosaženém vzdělání	vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list
dosažený stupeň vzdělání	střední vzdělání s výučním listem
další možné vzdělávání	střední vzdělání s maturitní zkouškou

2) Charakteristika školního vzdělávacího programu

2.1. Identifikační údaje

název školy	Střední průmyslová škola, Trutnov, Školní 101
adresa školy	SPŠ Trutnov, Školní 101, PSČ 541 01
zřizovatel	Královéhradecký kraj Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové
název školního vzdělávacího programu	strojní mechanik
kód a název oboru vzdělání	23-52-H/01 strojní mechanik
podmínky pro přijetí	řídí se zákonem č. 561/2004 Sb., §16, 20, 59, 60, 63, 70, 84(2), 85 a podmínkami zdravotní způsobilosti dle nařízení vlády č. 211/2010 Sb.

2.2. Podmínky pro přijetí ke vzdělávání

Splnění povinné školní docházky nebo úspěšné ukončení základního vzdělání před splněním povinné školní docházky. Splnění podmínek přijímacího řízení. Splnění podmínek zdravotní způsobilosti uchazečů o studium.

2.3. Zdravotní způsobilost

Řídí se nařízením vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání a přílohou č. 2 tohoto nařízení. Přijetí do učebního oboru je podmíněno potvrzením o zdravotní způsobilosti uchazeče.

2.4. Pojetí vzdělávání v ŠVP strojní mechanik

Žáci učebního oboru strojní mechanik jsou připravováni tak, aby byli schopni v relativně krátké době po ukončení vzdělávání začlenit se do profesního pracovního života. Obsah vzdělávání je koncipován tak, aby žáci rozvíjeli v první fázi studia základní vědomosti a dovednosti společné pro řadu příbuzných oborů. V průběhu zejména 3. ročníku dochází k určité specializaci. Je zařazen 4týdenní svářečský kurz

(ZK 111), který významně zvyšuje odborné kompetence a uplatnitelnost absolventů oboru na trhu pracovních sil.

a) rozvoj odborných kompetencí

Výuka je rozdělena do dvoutýdenního cyklu, který se pravidelně opakuje v průběhu školního roku. V prvním týdnu probíhá teoretická výuka všeobecně vzdělávacích a odborných předmětů, v druhém týdnu žáci získávají praktické návyky a řemeslnou zručnost v dílenském prostředí na pracovišti praktického vyučování. Žáci se postupně učí ručnímu zpracování kovových i nekovových materiálů, používají různé druhy ručního mechanizovaného nářadí, provádí montážní a demontážní operace při opravách strojů a zařízení. V pokročilejší fázi odborné přípravy (3. ročník) získávají praktické zkušenosti v oblasti svařování kovů (elektrický oblouk, svařování obalenou elektrodou). Žáci rovněž umí provádět údržbu a běžné opravy strojů.

b) rozvoj občanských a klíčových kompetencí ve výuce

Metody výuky a celkové působení školy jsou voleny tak, aby v maximální míře podpořily motivaci žáka a jeho zájem o zvolený učební obor. Žáci jsou v rámci praktického vyučování postupně zapojováni do činností výrobního a opravárenského charakteru. Důraz je kladen na samostatné provádění pracovních operací v požadované kvalitě, důslednosti a pečlivosti. Rovněž jsou vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární ochrany a jejich prezentací. Zdůrazňován je případný negativní vliv výrobní činnosti člověka na životní prostředí. Škola zajišťuje žákům přístup k informacím o nových technologiích a pracovních postupech v rámci spolupráce se sociálními partnery formou odborných exkurzí.

Žáci jsou vedeni k pracovitosti, důslednosti, pečlivosti, spolupráci s ostatními a k samostatnému učení.

c) začlenění průřezových témat do výuky

Způsob začlenění průřezových témat je konkretizován v rámci učebních osnov jednotlivých vyučovacích předmětů. Je realizován jednak přímým začleněním tématu do vzdělávacího obsahu předmětů nebo je obsahem dalších aktivit školy, jako jsou kurzy (sportovní, motivační), besedy, exkurze, společenské akce (návštěva divadla), sportovní soutěže, akce třídních kolektivů atd. Tyto aktivity jsou uvedeny v ročním plánu práce školy.

2.5. Organizace výuky

Výchovně vzdělávací proces je organizován formou tříletého denního studia dle zákona č. 561/2004 sb. (školský zákon). Výchovně vzdělávací proces je plánován na 40 týdnů, ve 3. ročníku na 37 týdnů. Součástí je kurz motivační, kulturně výchovné akce (divadelní a filmová představení, přednášky, výchovné pořady apod.) a další aktivity vyplývající z ročního plánu školy (odborné soutěže SOD, školní olympiády apod.). Výuka ve škole je realizována v běžných kmenových učebnách a v odborných učebnách. Výuka odborného výcviku je realizován jak ve školních dílnách, tak na pracovištích spolupracujících firem. Je řízena rozvrhem, který je sestaven tak, aby respektoval specifika školy.

2.6. Hodnocení výsledků vzdělávání a diagnostika žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se řídí zákonem č. 561/2004 (školský zákon) a vyhláškou 13/2005 Sb., jeho konkretizace je ve školním klasifikačním řádu. Konkretizace hlavních zásad hodnocení a klasifikace žáků v jednotlivých předmětech je součástí učebních osnov daných předmětů ve ŠVP. Diagnostické hodnocení směřuje k omezení reproduktivního pojetí výuky, akcent je položen na schopnosti žáka aplikovat získané poznatky zejména v praktické výrobní činnosti.

Školní klasifikační řád a tyto hlavní zásady hodnocení žáků v jednotlivých předmětech jsou závazným rámcem pro vytvoření zcela konkrétních podmínek hodnocení a klasifikace žáků. Každý vyučující daného předmětu na začátku školního roku zapracuje do svého podrobného Tematického učebního plánu – rozpisu učiva (schvaluje ředitel školy) podmínky klasifikace. Uvede, v jakém termínu a jakým způsobem bude hodnotit např. souborné práce (komplexněji pojaté práce v rámci odborného výcviku) čtvrtletní kontrolní práce, souhrnná opakování, účast na soutěžích atd. Upřesní způsoby hodnocení klíčových kompetencí a činností souvisejících s realizací průřezových témat. Bude-li vyučující při klasifikaci užívat jiného hodnocení než známkou, zapracuje toto rovněž do podmínek hodnocení žáků. S těmito podmínkami budou žáci na začátku školního roku prokazatelně seznámeni. Důraz je kladen na to, aby podmínky byly motivační, v co největší míře obsahovaly možnosti sebehodnocení, kolektivního hodnocení, individuálního přístupu, aby podporovaly talentované žáky se zájmem o zvolený učební obor.

2.7. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na vzdělávání na rovnoprávném základě

s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona (ŠZ). Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně lze uplatnit i bez doporučení školského poradenského zařízení a nemají normovanou finanční náročnost. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně může škola nebo školské zařízení uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ) a s **informovaným souhlasem zletilého žáka** nebo **zákonného zástupce žáka**. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. (dále jen vyhláška). Různé druhy nebo stupně podpůrných opatření lze kombinovat za podmínek daných ŠZ a vyhláškou.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně lze dle ŠVP zpracovat **plán pedagogické podpory** (PLPP). Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně a přiznaným IVP je ŠVP podkladem pro jeho tvorbu. PLPP a IVP zpracovává škola.

Při poskytování podpůrných opatření je možné zohlednit také § 67 odst. 2 ŠZ, který uvádí, že ředitel školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnit žáka na žádost zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu. Žák uvedený v § 16 odst. 9 ŠZ může být uvolněn (nebo nemusí být hodnocen) také z provádění některých činností, ovšem nemůže být uvolněn z předmětu rozhodujícího pro odborné zaměření absolventa. To znamená, že žák nemůže být uvolněn z odborných teoretických i praktických předmětů (tj. příslušných cvičení, odborného výcviku, učební a odborné praxe) nezbytných pro dosažení odborných kompetencí a výsledků vzdělávání vymezených příslušným RVP a ŠVP, z předmětů nebo obsahových částí propedeutických pro odborné vzdělávání a pro získání požadovaných gramotností nebo předmětů a obsahových částí závěrečné zkoušky s výučním listem a maturitní zkoušky. V případě potřeby škola nabídne žákovi taková podpůrná opatření, která mu umožní zvládnout odborné vzdělávání v celém rozsahu a úspěšně vykonat závěrečnou nebo maturitní zkoušku (úpravu podmínek závěrečné a maturitní zkoušky pro žáky se ŠVP stanoví příslušné prováděcí předpisy vč. vyhlášky č. 27/2016 Sb.).

Žákovi, který nemůže zvládnout vzdělávání v daném oboru vzdělání z vážných zdravotních nebo jiných důvodů, škola nabídne po poradě se ŠPZ a zástupci nezletilého žáka, popř. s jinými institucemi, jiný, pro něj vhodnější obor vzdělání (tato nabídka je učiněna žákovi včas, jakmile škola zjistí závažné překážky ke vzdělávání žáka v daném oboru vzdělání).

Nezbytným předpokladem pro přijetí ke vzdělávání a zvládnutí požadavků na odborné vzdělávání v jednotlivých oborech je splnění podmínek zdravotní způsobilosti uchazečů o vzdělávání na střední škole. Požadavky na zdravotní způsobilost uchazečů o vzdělávání na střední škole jsou stanoveny v příloze k Nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Žákům mohou být poskytnuty podle jejich potřeb a na doporučení ŠPZ i další druhy podpůrných opatření, např. využití asistenta pedagoga, speciálního pedagoga a dalších odborníků (tlumočníka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící aj.), poskytnutí kompenzačních pomůcek a speciálních didaktických prostředků, úprava materiálních a organizačních podmínek výuky nebo úprava podmínek přijímání a ukončování vzdělávání. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická intervence¹ nebo pedagogická intervence². Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 k vyhlášce. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována nad rámec časové dotace stanovené RVP.

Podle potřeb žáků lze zvolit odlišnou délku vyučovací hodiny, pokud to umožňuje RVP (§ 26 odst. 1b) ŠZ). Ve výjimečných případech může ředitel školy vzdělávání prodloužit, nejvýše však o 2 školní roky (§ 16 odst. 2b) ŠZ).

System péče o žáky se ŠVP

- PLPP (IVP) sestavuje a písemně vypracovává třídní učitel ve spolupráci s učitelem konkrétního vyučovacím předmětu a výchovným poradcem.
- Plány budou vycházet z doporučení školského poradenského zařízení.

¹ Pod pojmem „speciálně pedagogická intervence“ se rozumí zajištění předmětů speciálně pedagogické péče pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními, které jsou zaměřeny na oblast logopedických obtíží, řečové výchovy, nácviku sociální komunikace, zrakové stimulace apod.

² Pod pojmem „pedagogická intervence“ se rozumí vzdělávání žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními ve vyučovacích předmětech, v nichž je třeba zlepšit jeho výsledky učení, případně kompenzovat nedostatečnou domácí přípravu na výuku.

- PLPP je zpracován pro žáka od prvního stupně podpurných opatření, a to na základě potřeb úprav ve vzdělávání nebo zapojení do kolektivu. S PLPP je seznámen **žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující**. Obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. PLPP škola vyhodnocuje naplňování cílů nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování PO.
- Na doporučení školského poradenského zařízení je do IVP zařazována speciálně pedagogická a pedagogická intervence, která je podrobněji stanovena v závislosti na stupni podpory v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.
- IVP je zpracován pro žáka od druhého stupně podpurných opatření, a to na základě **doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zákonného zástupce žáka**. Do IVP je zařazována speciálně pedagogická a pedagogická intervence, která je podrobněji stanovena v závislosti na stupni podpory v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.
- V případě poskytování podpurných opatření druhého a vyšších stupňů zodpovídá za spolupráci se ŠPZ výchovný poradce.
- IVP se vyhodnocuje dvakrát ročně.
- Výchovný poradce poskytuje žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, případně jejich rodičům v případě potřeby konzultační hodiny, spolupracuje s třídním učitelem, s poradenskými zařízeními. Podílí se na přípravě specifických podmínek studia a koordinaci vzdělávacích opatření u těchto žáků. Metodické přístupy, které škola uplatňuje a které vycházejí z doporučení ŠPZ, se týkají individuálního pracovního tempa žáků, předem domluvených termínů zkoušení, formy zkoušení, zadávání samostatných prací, možnost používání žákovských notebooků a v neposlední řadě poskytování konzultačních hodin jednotlivými vyučujícími.
- Pro žáky se sociálním znevýhodněním jsou vytvářeny podmínky ve spolupráci s výchovným poradcem, školskými poradenskými zařízeními, sociálními pracovníky a případně dalšími odborníky. V případě odlišného sociálně kulturního prostředí se potřeby žáka promítnou do metod a forem výuky a případně i do obsahu vzdělávacího programu. Je možné zřídit funkci asistenta pedagoga znalého specifického kulturního prostředí nebo studijního poradce. Pro překonání jazykových bariér lze zajistit jazykový kurz českého jazyka.
- Se zřetelem ke speciálním vzdělávacím potřebám žáků jim výchovný poradce poskytuje služby kariérového poradenství s cílem najít uspokojivé uplatnění na trhu práce či vhodný studijní obor na VŠ.

2.8. Vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků

Za nadaného žáka se podle § 27 odst. 1 vyhlášky považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za žáka mimořádně nadaného se pak považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech (§ 27 odst. 2 vyhlášky).

Zjišťování mimořádného nadání a vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka provádí ŠPZ ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává. Jestliže se u žáka projevuje vyhraněný typ nadání (v oblasti pohybové, umělecké, manuální), vyjadřuje se ŠPZ zejména ke specifickým jeho osobnostem, která mohou mít vliv na průběh jeho vzdělávání, zatímco míru žákova nadání zhodnotí odborník v příslušném oboru. Žákovi s mimořádným nadáním může škola povolit vzdělávání podle IVP nebo ho přeargovat na základě zkoušek do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku (§ 17 odst. 3 ŠZ; § 28 – § 31 vyhlášky).

Škola vytváří ve svém ŠVP a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Škola využívá pro podporu nadání a mimořádného nadání podpurných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků.

Škola při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků umožňuje rozšíření znalostí nad rámec RVP a ŠVP formou stáží, zahraničních pobytů, odborných projektů, soutěží, zájmových kroužků a rozšířením výuky vybraných předmětů.

Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky

- PLPP (IVP) sestavuje a písemně vypracovává třídní učitel ve spolupráci s učitelem konkrétního vyučovacího předmětu a výchovným poradcem.
- Plány budou vycházet z doporučení školského poradenského zařízení.
- IVP je zpracován pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření, a to na základě **doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zákonného zástupce žáka.**
- Metodické přístupy, které škola uplatňuje, se týkají zejména přípravy a zapojování mimořádně nadaných žáků do školních, regionálních a celostátních soutěží a olympiád (literární, matematické, z cizích jazyků). Odborné znalosti mohou nadaní žáci učebních oborů školy prezentovat v rámci soutěže odborných dovedností (SOD), ve školních soutěžích (literární a matematické soutěže). Podle zkušeností je počet nadaných a zároveň aktivních žáků poměrně nízký, proto je aktuálním a průběžným úkolem všech pedagogických pracovníků školy provádět ofenzivní motivaci.

2.9. Charakteristika obsahu a formy závěrečné zkoušky

Závěrečná zkouška ZZ se řídí dle zákona č. 561/2004 Sb., vyhláškou o ukončování studia č. 47/2005 a metodikou NÚV k Nové závěrečné zkoušce. Je rozdělena na tři části. Písemná část, praktická část a ústní část. Obsah jednotlivých částí závěrečné zkoušky je stanoven jednotným zadáním Nové závěrečné zkoušky. Písemná část, praktická část a ústní část. Písemná část je složena z odborných otázek a testových úloh zahrnující znalosti z odborných předmětů technické kreslení, strojnictví, strojírenská technologie, technologie montáží a oprav a automatizace. Praktická část spočívá v provedení konkrétní praktické úlohy. Ústní část prověřuje znalosti žáka z odborných předmětů technické kreslení, strojnictví, strojírenská technologie, technologie montáží a oprav a automatizace.

3) Učební plán

3.1. Rámcový učební plán a jeho transformace na ŠVP

Název ŠVP: nástrojař
 Kód a název oboru vzdělání: 23-51-H/01 strojní mechanik
 Délka a forma vzdělávání: tříleté, denní
 Stupeň vzdělání: střední vzdělání s výučním listem
 Datum účinnosti ŠVP: 1. 9. 2018

Seznam použitých zkratk

CJL	český jazyk a literatura	EKA	ekonomika
ANG	anglický jazyk	TEK	technické kreslení
OBN	občanská nauka	STR	strojnictví
FYZ	fyzika	STT	strojírenská technologie
CEK	chemie a základy ekologie	TMO	technologie montáží a oprav
MAT	matematika	AUT	automatizace
TEV	tělesná výchova	ODV	odborný výcvik
ICT	informační a komunikační technologie		

Přehled rozpracování obsahu vzdělávání z RVP do ŠVP:

RVP pro obor vzdělávání 23-51-H/01 Strojní mechanik

Transformace RVP Strojní mechanik na ŠVP Strojní mechanik

					ŠVP		
vzdělávací oblasti a obsahové okruhy RVP	RVP-minimální počet hodin za celou dobu vzdělávání - týdenních	pokryvají předměty	ŠVP-počet hodin za	posílení o disponibilní hodiny	1. ročník	2. ročník	3. ročník
jazykové vzdělání - český jazyk	3	CJL	4	1	2	1	1
jazykové vzdělání - cizí jazyk	6	ANG	6		2	2	2
společenskovědní vzdělání	3	OBN	3		1	1	1
přírodovědné vzdělání	4	FYZ	2		1	1	
		CEK	2		2		
matematické vzdělání	5	MAT	6	1	2	2	2
estetické vzdělání	2	CJL	2			1	1
vzdělání pro zdraví	3	TEV	3		1	1	1
vzdělání v ICT	3	ICT	3		1	1	1
ekonomické vzdělání	2	EKA	2				2
strojírenské výrobky	8	TEK	3	13	1	1	1
		STR	3		2	1	
		STT	4		2	1	1
		TMO	8		2	3	3
		AUT	1		1		
		AUTcv	2			1	1
výroba, opravy a provoz strojír. výrobků	39	ODV	46	3	12	17	17
disponibilní hodiny	18				32	34	34
	96				Celkem	100	

3.2. Učební plán ŠVP strojní mechanik (denní forma vzdělávání)**Školní vzdělávací program - učební plán**Název školního vzdělávacího programu: **strojní mechanik**

Kód a název oboru vzdělávání: 23-51-H/01 strojní mechanik

RVP strojní mechanik schválen MŠMT ČR 28. 6. 2007 pod č. j.: 12 698/2007-23

Účinnost: od 1. 9. 2018

Délka a forma vzdělávání: 3 roky, denní

Kategorie a názvy vyučovacích předmětů		Zkratka	Počet vyučovacích hodin týdně						Celkem hodin za studium		
			1. ročník		2. ročník		3. ročník				
			Teorie	Cvičení	Teorie	Cvičení	Teorie	Cvičení	Teorie	Cvičení	Celkem
Všeobecně vzdělávací předměty	Český jazyk a literatura	CJL	2	0	2	0	2	0	6	0	6
	Anglický jazyk	ANG	2	0	2	0	2	0	6	0	6
	Občanská nauka	OBN	1	0	1	0	1	0	3	0	3
	Fyzika	FYZ	1	0	1	0	0	0	2	0	2
	Chemie a základy ekologie	CEK	2	0	0	0	0	0	2	0	2
	Matematika	MAT	2	0	2	0	2	0	6	0	6
	Tělesná výchova	TEV	1	0	1	0	1	0	3	0	3
	Informační a komunikační technologie	ICT	0	1	0	1	0	1	0	3	3
Odborné předměty	Ekonomika	EKA	0	0	0	0	2	0	2	0	2
	Technické kreslení	TEK	1	0	1	0	1	0	3	0	3
	Strojírenská technologie	STT	2	0	1	0	1	0	4	0	4
	Strojnictví	STR	2	0	1	0	0	0	3	0	3
	Technologie montáží a oprav	TMO	2	0	3	0	3	0	8	0	8
	Automatizace	AUT	1	0	0	1	0	1	1	2	3
	Odborný výcvik	ODV	12	0	17	0	17	0	46	0	46
Celkem hodin za týden (teorie/cvičení)			31	1	32	2	32	2	95	5	100
Celkem hodin za týden			32		34		34		100		

3.3. Poznámky k UP ŠVP strojní mechanik (denní forma vzdělávání)

- Vzdělávací okruh jazyk český a estetické vzdělávání je sloučen do jednoho předmětu (český jazyk a literatura) při zachování obsahu a proporce hodin.
- Výuka cizího jazyka je zaměřena s ohledem regionální portfolio potenciálních zaměstnavatelů na angličtinu. Žáci jsou rozděleni do skupin.
- Výuka cizích jazyků, tělesné výchovy, odborných předmětů (dle učebního plánu) probíhá ve skupinách v závislosti na vyhlášce 13/2005 Sb., §2, odst. 5.
- Předmět odborný výcvik je vyučován na odloučeném pracovišti školy pro praktické vyučování Mladé Buky. Pro lepší využití času je vždy sloučena časová dotace dvou týdnů do týdne jednoho (14denní cyklus). Vzdělávání je uskutečněno ve skupinách s maximálním počtem 12 žáků.
- V průběhu třetího ročníku mohou žáci vykonávat produktivní práci u sociálních partnerů školy (výrobních firem Trutnovska zaměřených zejména do oblasti strojírenské výroby)
- Semináře (zájmové technické kroužky) jsou nabízeny tak, aby žáci měli možnost zlepšit manuální zručnost a prohloubit poznatky v odborných předmětech zvoleného oboru nebo v oblasti svých zájmů. Semináře rovněž vytvářejí vhodné prostředí pro osvojení praktických dovedností (např. digitální fotografie, CAD systémy). Jsou zpravidla jednoleté a jejich otevření závisí na počtu zájemců v příslušném školním roce. Obsahovou náplň schvaluje ředitel školy.
- Škola může organizovat pro žáky týdenní motivační kurz (zpravidla září až říjen 1. ročníku) pro navázání sociálních vazeb v třídním kolektivu, další týdenní kurz může být organizován v období květen až červen 2. ročníku. Náplní je zejména pěší a cyklo turistika, posílení tělesné kondice žáků a pobyt v přírodě.
- Tělesná výchova je v rámci vyučovacího cyklu (teoretické vyučování – odborný výcvik) zařazena v týdnu teoretického vyučování v rozsahu 2 hodiny/týden.
- Povinnou částí odborné přípravy – odborného výcviku je 4týdenní (140 hodin) svářečský kurz ZK 111-1.1. resp. ZK 135-1.1. ve Svářečské škole KASPER KOVO s.r.o. Výuka je akreditována CWS ANB (Czech Welding Society ANB) a probíhá dle ČSN 05 0705; ČSN EN 287.1; ČSN EN ISO 9606-2. Závěrečné zkoušky (teoretické i praktické) svářečského kurzu jsou dozorovány zkušebním komisařem CWS ANB. Podle zájmu žáků se může být kurz zaměřen na svařování elektrickým obloukem obalenou elektrodou (ZK 111-1.1.) nebo svařování elektrickým obloukem v ochranné atmosféře (ZK 135-1.1.). Cena kurzovního činí 11460,-Kč+21%DPH (k datu 10. 4. 2009).

3.4. Přehled využití týdnů ve školním roce

Činnost	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Vyučování podle rozpisu učiva	34	34	30
Sportovní turistický kurz		1	
Motivační kurz	1		
Závěrečná zkouška			2
Časová rezerva (opakování učiva, výchovné vzdělávací akce apod.)	5	5	5
Celkem týdnů	40	40	37

4) Učební osnovy předmětů

4.1. Všeobecně vzdělávací předměty

4.1.1. Učební osnova – český jazyk a literatura

Název školy:	Střední průmyslová škola, Trutnov, Školní 101
Název školního vzdělávacího programu:	Strojní mechanik
Kód a název oboru vzdělání:	23-51-H/01 strojní mechanik
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet hodin za studium (ročník/z toho cvičení):	6/0 (2/0 – 2/0 – 2/0)
Počátek účinnosti učební osnovy:	1. 9. 2018

4.1.1.1. Pojetí vyučovacího předmětu

4.1.1.1.(a) Obecné cíle

Předmět český jazyk a literatura je součástí všeobecného vzdělání a směřuje k tomu, aby žáci chápali český jazyk jako prostředek dorozumívání i jako nástroj myšlení. Žáci by se měli umět vyjadřovat přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v mluvených i psaných projevech, pracovat v týmu a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování. Zvládnutí učiva vede k dovednosti pracovat s textem – provádět jeho formální i obsahovou interpretaci a v písemném projevu k aplikaci pravidel českého pravopisu. Snahou je nasměrovat žáky k práci s osobním počítačem pro komunikaci elektronickou poštou, k získávání informací ze sítě Internet a k využívání informací z běžných i odborných textů při řešení konkrétních problémů.

Předmět český jazyk a literatura přispívá k rozvoji komunikačních schopností a ovlivňuje utváření hodnotové orientace žáků, a to nejen v oblasti umělecké a kulturní, ale i v oblasti společenské a mezilidské. Vytvořený systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka a je ochranou proti snadné manipulaci. Obecným cílem estetického vzdělání je utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám a snažit se přispívat k jejich tvorbě a ochraně.

4.1.1.1.(b) Charakteristika učiva

Předmět se skládá ze tří oblastí, které se vzájemně prolínají. Jazykové vzdělání a práce s textem stejně jako komunikační a slohové vzdělání učí žáky aktivně užívat jazyka jako prostředku komunikace a kultivují jazykový projev žáků. Literární a estetické vzdělávání je zaměřeno na práci s uměleckým textem, pochopení a využívání kulturního dědictví.

4.1.1.1.(c) Didaktické pojetí výuky

Výuka navazuje na vědomosti a dovednosti žáků ze základní školy a rozvíjí je vzhledem ke společenskému a profesnímu zaměření žáků. Těžištěm výuky je rozvoj vyjadřovacích schopností, zdokonalování písemného projevu a nácvik dovednosti přijímat text (porozumění a interpretace). V literární výuce převažuje četba a interpretace uměleckých děl nebo ukázek, doplněná nezbytnými poznatky z literární historie a teorie literatury, potřebnými pro pochopení díla nebo kulturně společenského kontextu. Literární texty mohou být zároven východiskem pro jazykový rozbor a prostředkem nácviku kultivovaného čtení. V hodinách literatury je možné využít i žákovské referáty, diskusi, skupinovou práci a práci s Internetem.

Žáci pracují se slovníky, s ukázkami uměleckých i neuměleckých textů, s nahrávkami uměleckých textů, s filmy a Internetem. Na podporu výuky a společenského chování jsou využívány návštěvy divadelních představení, koncertů, výstav a besed.

4.1.1.1.(d) Uplatnění mezipředmětových vztahů

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je úzce spjat s dalšími předměty – zejména s dějepisem a občanskou naukou. Žáci jsou seznamováni se společensko-historickým pozadím vzniku kulturních památek a dovedou zařadit umělecká díla do širších společenských souvislostí. Žáci dovedou rozlišit kulturní odlišnosti různých národností a vytvářejí si pozitivní hodnotovou orientaci. Jsou vedeni ke slušnému chování vůči ostatním lidem a k uplatňování zásad asertivního jednání. Samozřejmostí je jejich směřování k získávání a zpracování informací z veřejně dostupných zdrojů a k zvládnutí elektronické komunikaci.

4.1.1.1.(e) Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

V každém ročníku píší žáci kontrolní slohovou práci, na kterou se připravují soustavou cvičných prací školních i domácích. Průběžně jsou zařazovány diktáty, doplňovací cvičení, větné rozborů a testy. Při ústním zkoušení žáka jsou hodnoceny nejenom věcné znalosti, ale i úroveň vyjadřování. Kromě

tradičních metodických postupů jsou do hodin zařazovány i komunikační hry, soutěže a krátká mluvní cvičení. Při hodnocení je přihlíženo k dyslektickým, dysgrafickým a dysortografickým poruchám žáků.

4.1.1.1.(f) Přínosy předmětu v oblasti rozvoje klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence – žák se srozumitelně a přehledně vyjadřuje v mluvených a písemných projevech při respektování platných norem a předpisů, umí použít odbornou terminologii.

Personální kompetence – přijímá konstruktivně hodnocení výsledků své samostatné práce ze strany učitele. Přijímá náměty na zlepšení práce i jeho kritické výhrady.

Sociální kompetence – žák odpovědně plní zadané úkoly, snaží se porozumět zadání, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej.

Samostatnost při řešení úkolů – volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušenosti a vědomosti nabyté v předchozím studiu.

Využití prostředků informačních a komunikačních technologií – žák získává informace z online zdrojů (vyhledávací portály, webové stránky firem a institucí).

Aplikace matematických postupů – žák dokáže pochopit cíl úkolu z textového zadání (u slovních úloh), dokáže pracovat s mimojazykovými symboly a značkami, zná jejich význam a praktické využití.

Pracovní uplatnění – žák je seznámen s významem získaných znalostí a dovedností pro formování všestranně vzdělaného člověka a pro jeho uplatnění na trhu práce v průběhu profesního života.

4.1.1.1.(g) Přínosy předmětu v oblasti aplikace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti – žák je stimulován k aktivitě, angažovanosti a k diskusím nad konkrétními úlohami praxe. Je veden ke komunikaci a zásadám slušného chování ve společnosti.

Člověk a životní prostředí – žák si osvojuje a vyjasňuje názory na spotřebu energií v průmyslové výrobě, na používané technologické metody a pracovní postupy z hlediska možného negativního ovlivňování životního prostředí, učí se uplatňovat nejen kritérium ekonomické efektivity, ale i hledisko ekologické, uvědomuje si problematiku odpadů - vznik, druhy, ekologické zneškodňování, způsoby minimalizace jejich vzniku a globální vliv člověka na živou přírodu.

Člověk a svět práce – žák vyhledává a posuzuje informace o profesních příležitostech, orientuje se v nich a vytváří si o nich základní představu; vyhledává a posuzuje informace o vzdělávací nabídce, orientuje se v ní a posuzuje ji z hlediska svých předpokladů a profesních cílů; písemně i verbálně se prezentuje při jednání s potenciálními zaměstnavateli (sestaví žádost, sepíše životopis). Žák je veden k samostatnému řešení úkolů tak, aby zvolil vhodné prostředky a způsoby a využíval zkušeností již dříve získaných. Rozvíjí komunikační schopnosti, které může uplatnit při veřejném vystupování nebo týmové práci.

Informační a komunikační technologie – žák využívá prvků moderních informačních a komunikačních technologií, efektivně je využívá v průběhu vzdělávání i při samostatném řešení praktických úkolů.

4.1.1.2. Rozpis učiva a realizace kompetencí

4.1.1.2.(a) 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
Žák: Orientuje se v soustavě jazyků a na ukázkách doloží vývoj češtiny Rozlišuje spisovné a nespisovné vyjadřování, rozpozná obecnou češtinu a dialekty Ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci <u>Řídí se zásadami správné výslovnosti</u> <u>V písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu</u> <u>V písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví</u> <u>Odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby</u> <u>Pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka</u> Porozumí obsahu textu a samostatně zpracovává informace; Pořizuje výpisky a koncept z odborného textu Orientuje se ve výstavbě textu Je schopen v zadaném textu v délce 15 vět nahradit cizí slova českým ekvivalentem a opravit většinu záměrně provedených gramatických chyb	Jazykové vzdělávání a práce s textem Rozdělení indoevropských jazyků Původ, postavení a vývoj češtiny Vznik jmen a místních jmen Procvičování a upevňování pravopisu, Práce s Pravidly a jazykovými příručkami Práce s textem a získávání informací: Informatická výchova knihovny a její služby (noviny, časopisy, internet)	17

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
<u>Vhodně se prezentuje a obhajuje svá stanoviska</u> <u>Umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi</u> <u>Vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat)</u> <u>Vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně</u> <u>Přednese krátký projev</u> <u>Vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi</u> - při písemném projevu v délce psaného textu na list A4 s podložkou je schopen popsat svůj zážitek nebo charakterizovat blízkého člověka bez závažných gramatických chyb. Při psaní dokáže používat jazykové příručky - při mluvním cvičení v délce 4 minuty hovoří plynule o vlastním připraveném tématu, přičemž se řídí zásadami správné výslovnosti. Je schopen ve svém projevu rozlišit spisovné, hovorové a dialektové výrazy. <u>-Zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů, vybírá je a přistupuje k nim kriticky</u> <u>Používá klíčová slova při vyhledávání informačních pramenů</u> <u>Samostatně zpracovává informace</u> <u>Rozumí obsahu textu i jeho částí</u> <u>Pořizuje z odborného textu výpisky</u> <u>Má přehled o denním tisku a tisku podle svých zájmů</u> <u>Má přehled o knihovnách a jejich službách</u>	Komunikační a slohová výchova Grafická a formální úprava Slohotvorní činitele a slohové postupy Projevy prostě sdělovacího a administrativního stylu (dopis, krátké informativní útvary, osnova, životopis, žádost, inzerát) Vypravování a jeho jazykové prostředky a postupy Charakteristika Cvičné práce a písemná práce	21

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
<u>Na příkladech objasní výsledky lidské umělecké činnosti z různých oblastí umění</u> a v různých historických obdobích <u>Uvede hlavní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře</u> <u>Samostatně vyhledává informace v této oblasti</u> Vyjádří vlastní zážitky v oblasti umění a diskutuje o něm <u>Vyjádří vlastní zážitky a prožitky z recepce daných uměleckých děl</u> Rozliší konkrétní literární díla podle základních druhů a žánrů Postihne sémantický význam textu Text interpretuje a debatuje o něm Rozumí hlavním literárním směrům a zná jejich představitele české a světové literatury Vystihne charakteristické znaky různých literárních textů, rozliší literární díla podle základních druhů a žánrů Pozná typické znaky kultur hlavních národností na našem území, chápe význam umění pro člověka Rozlišuje hodnotnou a brakovou literaturu - váží si kulturních hodnot a je tolerantní k odlišným kulturám po vyzvání je schopen vysvětlit základní etapy vývoje literatury a umění do národního obrození a plynule pohovořit v délce 4 minuty o literárním díle, filmu nebo jiné kulturní památce z tohoto období	Literární a estetické vzdělávání Základy teorie literatury, literární druhy a žánry ve vybraných dílech naší a světové literatury Hlavní literární směry a jejich představitelé v kontextu doby: starověké a orientální kultury středověké umění humanismus a renesance barokní umění české národní obrození romantismus Četba a interpretace literárních textů Ochrana a využívání kulturních hodnot Umění jako specifická výpověď o skutečnostech. Kulturní; historické a jiné zajímavosti, které se odrážejí v umělecké tvorbě: Lidová slovesnost Literatura pro děti – pohádka, ilustrace	30
Celkem		68

4.1.1.2.(b) 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
<u>Rozlišuje spisovný jazyk a hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci</u> <u>Používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie</u> <u>Nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak</u> <u>Orientuje se ve výstavbě textu</u> Používá odbornou terminologii, umí vysvětlit běžně užívaná slova cizího původu <u>V písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu a poznatky z tvarosloví</u> Ovládá a uplatňuje základní principy výstavby textu, odhaluje a odstraňuje jazykové a stylizační nedostatky Porozumí obsahu textu, samostatně zpracovává informace Pořizuje výpisky a koncept z odborného textu je schopen v zadaném textu v délce 20 vět nahradit cizí slova českým ekvivalentem a opravit většinu záměrně provedených gramatických chyb	Jazykové vědomosti a práce s textem Spisovná čeština, obecná čeština a nářečí Slovní zásoba, její rozvrstvení, oborová terminologie Procvičování a upevňování učiva z tvarosloví. Mluvnické kategorie Techniky a druhy čtení, orientace v textu, jeho rozbor sémantický, kompoziční a stylistický	17
<u>Rozpozná funkční styl a v typických příkladech slohový útvar</u> Má přehled o základních slohových postupech uměleckého stylu <u>Posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu</u> <u>Odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového</u> <u>Vytvoří základní útvary administrativního stylu</u> - je schopen napsat objednávku na zboží nebo dopis, ve kterém bude požadovat změnu dodacích podmínek - při mluvním cvičení v délce 4 minuty hovoří plynuce o technických novinkách, o výrobní technologii nebo o konstrukci určitého zařízení. Při mluvním cvičení používá jen předem připravené poznámky – nikoliv text. Ve svém sdělení dokáže formulovat svůj názor a čelit věcné kritice spolužáků	Komunikační a slohová výchova Jazyková a řečová kultura a kultura osobního projevu: Vyjadřování přímé, zprostředkované, Projevy připravené, nepřipravené komunikační situace, nonverbální prostředky komunikace, používání cizích slov Administrativní a publicistický styl a jejich projevy (dopis, referát) Cvičné práce a písemná práce	21

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
Rozliší konkrétní literární díla podle základních druhů a žánrů Na příkladech objasní výsledky lidské umělecké činnosti v různých historických obdobích Rozumí hlavním literárním směrům a zná jejich představitele české a světové literatury Vyjádří vlastní zážitky v oblasti umění, diskutuje o něm Postihne sémantický význam textu Text interpretuje a debatuje o něm Pozná typické znaky kultur hlavních národností na našem území Chápe význam umění pro člověka a rozlišuje hodnotnou a brakovou literaturu Váží si kulturních hodnot a je tolerantní k odlišným kulturám • po vyzvání je schopen vysvětlit základní etapy vývoje literatury do roku 1948 a poutavě pohovořit v délce 4 minuty o literárním díle, filmu nebo jiné kulturní památce z tohoto období	Literární a estetické vzdělávání Umění jako specifická výpověď o skutečnostech, Hlavní literární směry a jejich představitelé v kontextu doby. Různé druhy našeho a světového umění sběratelství, lidová slovesnost realismus, májovci, novoromantismus v 80. a 90. letech 19. století kritický realismus a moderní směry na přelomu 19. a 20. století první světová válka v naší a světové literatuře Kořeny detektivní, hororové a sci-fi Četba a interpretace textu Ochrana a využití kulturních hodnot Metody interpretace textu Tvořivé činnosti Aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného, a i minulého v tradiční i mediální podobě	30
Celkem		68

4.1.1.2.(c) 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
V písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu a poznatky z tvarosloví Pracuje s normativními příručkami českého jazyka Ovládá a uplatňuje základní principy výstavby textu, odhaluje a odstraňuje jazykové a stylizační nedostatky Porozumí obsahu textu, samostatně zpracovává informace Pořizuje výpisky a koncept z odborného textu Zjišťuje informace z dostupných zdrojů Má přehled o knihovnách a jejich službách Umí získané informace používat a předávat je schopen v zadaném textu v délce 20 vět opravit většinu záměrně provedených gramatických chyb nebo napsat text v délce 20 vět na zadané téma, ve kterém se vyvaruje opakování slov a tvorbě závažných gramatických chyb	Jazykové vyučování a práce s textem Procvičování pravopisu a tvarosloví Větná stavba, porozumění textu, druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska Znaky textu a jeho výstavba Získávání a zpracování informací z textu (administrativní a odborný) jejich třídění a hodnocení Zpětná reprodukce textu	17
Rozpozná funkční styl a v typických příkladech slohový útvar Dokáže vystihnout charakteristické znaky Sestaví základní projevy administrativního, prostě sdělovacího a odborného stylu po vyzvání je schopen před žáky nabízet výrobek nebo jeho zhotovení – s využitím komunikačních dovedností <u>Má přehled o základních slohových postupech uměleckého stylu</u>	Komunikační a slohová výchova Styl administrativní a odborný (žádost, odborný popis, odborný referát). Komunikační situace, účel, cíl, oslovení, navázání kontaktu. Dovednost přesvědčit, emoční aspekty jazyka Cvičné práce a písemná práce	20

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
<u>Orientuje se v nabídce kulturních institucí;</u> <u>Porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území</u> <u>Popíše vhodné společenské chování v dané situaci.</u> <u>Vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi</u> Na příkladech objasní výsledky lidské umělecké činnosti v různých historických obdobích, samostatně vyhledává informace v této oblasti a pracuje s nimi; Rozumí hlavním literárním směrům a zná jejich představitele české a světové literatury Vyjádří vlastní zážitky v oblasti umění, diskutuje o něm <u>Postihne sémantický význam textu;</u> <u>Text interpretuje a debatuje o něm;</u> Vystihne charakteristické znaky různých literárních textů <u>Rozliší konkrétní literární díla podle základních druhů a žánrů</u> • po vyzvání je schopen vysvětlit základní etapy vývoje literatury po 2. světové válce a poutavě pohovořit v délce 4 minuty o literárním díle, filmu, hudebním díle nebo jiné kulturní památce z tohoto období	Literární a estetické vzdělávání Hlavní literární směry a jejich představitelé v kontextu doby (naše a světová literatura) Naše a světová literatura o druhé světové válce a po ní Současná literatura a kinematografie Kulturní instituce v ČR a v regionu Kultura národností na našem území Společenská kultura – principy a normy kulturního a společenského chování, společenská výchova Kultura bydlení a odívání Lidové umění a užitá tvorba Estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě Ochrana a využívání kulturních hodnot Funkce reklamy a propagačních prostředků a její vliv na životní styl Kulturní, historické a jiné zajímavosti, které se odrážejí v umělecké tvorbě: Písňová tvorba	23
Celkem		60

4.1.2. Učební osnova – anglický jazyk

Název školy:	Střední průmyslová škola, Trutnov, Školní 101
Název školního vzdělávacího programu:	strojní mechanik
Kód a název oboru vzdělání:	23-51-H/01 strojní mechanik
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet hodin za studium (ročník/z toho cvičení):	6/6 (2/2 – 2/2 – 2/2)
Počátek účinnosti učební osnovy:	1. 9. 2018

4.1.2.1. Pojetí vyučovacího předmětu**4.1.2.1.(a) Obecné cíle**

Cílem předmětu je výchova moderního člověka, který má jazykové znalosti a dovednosti potřebné k do-
rozumění se v anglickém jazyce. Výuka vede žáky k osvojení a prohlubování komunikativních doved-
ností na takové úrovni, aby byli schopni v cizím jazyce řešit jednoduché komunikační situace každoden-
ního života ústně i písemně, domluvit se v oblasti základních každodenních situací v cizojazyčném
prostředí, porozumět jednoduchým pracovním postupům (jednoduché návody a manuály). Při výuce se
žáci učí pracovat s informacemi v cizím jazyce, se slovníky a využívat různé zdroje.

4.1.2.1.(b) Charakteristika učiva

Obsahem výuky je systematické získávání a prohlubování znalostí, dovedností a návyků v těchto kate-
goriích:

- Řečové dovednosti: poslech s porozuměním, čtení textů, písemné zpracování textu (repro-
dukce, osnova, výpisky, překlad), dialogy, dopis
- Jazykové prostředky: výslovnost, slovní zásoba a její tvoření, gramatika (tvarosloví a větná
skladba), pravopis
- Tematické okruhy, komunikační situace a jazyková funkce: osobní údaje, dům a domov, kaž-
dodenní život, volný čas, zábava, jídlo a nápoje, služby, cestování, mezilidské vztahy, péče
o tělo a zdraví, nakupování, vzdělávání, zaměstnání, počasí, media / sjednání schůzky, objed-
návka, vyřízení vzkazu apod./ vyjádření prosby, žádosti, pozvání, odmítnutí, obraty při zahájení
a ukončení rozhovoru
- Poznátky o zemích: vybrané poznatky k poznání anglicky mluvících zemí, jejich kultury a tradic,
Česká republika v kontextu znalostí o EU

4.1.2.1.(c) Didaktické pojetí výuky

Výuka jazyka (dvě hodiny týdně po tři roky) směřuje k osvojení jazykových znalostí a komunikativních
dovedností odpovídajících výstupní úrovni A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro
jazyky. Učitel se snaží navodit tvůrčí a přátelskou atmosféru ve třídě, pracuje s učebnicemi odpovídají-
cími věku, rozumové vyspělosti a zájmu žáků. Vyučující používá při výuce doplňkové materiály např.
plně vybavené a funkční jazykové učebny (magnetofony, video a DVD přehrávače, multimediální výu-
kové programy). Vhodným zadáním úkolů motivuje žáky k samostatné práci (autentické texty, časopisy,
písničky, odborné texty, informace z internetu). Vyučující motivuje žáky ke konverzaci pomocí vhodné
zvolených témat. Žáci jsou motivováni nabídkou zahraničních zájezdů.

4.1.2.1.(d) Uplatnění mezipředmětových vztahů

Anglický jazyk využívá poznatky dalších společenskovedních předmětů (český jazyk, občanská nauka,
zeměpis, dějepis, ekologie atd.). Při výuce se používají texty odborné i umělecké.

4.1.2.1.(e) Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Cíle jazykové výuky mají různé úrovně a sledují kvality žáka v různých oblastech jeho rozvoje, proto
i hodnocení musí být realizováno podle povahy těchto cílů. Během studia v jednotlivých ročnících vyu-
čující průběžně kontroluje výsledky učení, včetně domácí přípravy, kterou žákům promyšleně zadává.
Zařazuje kontrolní didaktické testy osvojeného učiva, zaměřené na poslech, čtení cizojazyčných textů
s porozuměním, na gramaticko-lexikální znalost prostředků. Vede žáky k sebehodnocení. Žák je pod-
porován během hodin k samostatnému ústnímu projevu, a to při práci ve dvojicích či skupinách, nebo
při vyjadřování svých vlastních postojů. Učitel hodnotí gramaticko-lexikální úroveň projevu, obsah pro-
jevu a jeho konzistenci. Při řízené konverzaci učitel neopravuje jednotlivé gramatické chyby, ale hodnotí
projev jako celek s důrazem na výpovědní hodnotu. Žák se tak více soustředí na obsahovou stránku,
má pocit úspěšnosti při vyjádření myšlenky, a to upevňuje jeho sebevědomí.

4.1.2.1.(f) Přínosy předmětu v oblasti rozvoje klíčových kompetencí

Žáci jsou vedeni k rozvíjení klíčových kompetencí – především těch ke komunikaci, k učení, práci a spolupráci s ostatními lidmi, k řešení pracovních i mimopracovních problémů, práci s informačními technologiemi a kompetenci k řešení praktických úkolů a pracovnímu uplatnění. Rozvíjí jejich schopnost přizpůsobit se v různém pracovním prostředí, což zvyšuje šanci na jejich uplatnění na trhu práce.

Studium cizího jazyka slouží žákům ke zpřístupnění informací v cizím jazyce (např. na internetu nebo v odborné literatuře) v jejich zaměření. V rámci uvědomování si potřeby celoživotního vzdělávání žák rozvíjí pomocí studia cizího jazyka nejen jazykové kompetence, ale uvědomuje si také své postavení nejen v naší společnosti, ale i v celoevropském a celosvětovém kontextu. Je veden k pochopení zvláštností jednotlivých kultur, k toleranci a k přípravě ke spolupráci se zahraničními partnery v jeho budoucím povolání. Tyto kompetence může žák nacvičovat během výuky, pokud vede k jeho samostatné práci a možnosti samostatně se projevovat a vyjadřovat.

4.1.2.1.(g) Přínosy předmětu v oblasti aplikace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti – žák je stimulován k aktivitě, angažovanosti a k diskusím nad konkrétními úlohami (fungování EU, zvláštnosti jednotlivých kultur, přístup občana k informacím z médií, tolerance v multikulturní společnosti) Je veden ke komunikaci a zásadám slušného chování ve společnosti.

Člověk a životní prostředí – žák se v rámci aktivit (čtení psaní, poslech, konverzace) seznamuje se s problematikou ochrany životního prostředí, s globálními problémy (oteplování, přelidnění, koncentrace obyvatel do měst, nedostatek pitné vody, problematika dopravy, země třetího světa). Porovnává přístup k daným tématům v různých zemích, formuluje vlastní stanoviska.

Člověk a svět práce – žák pracuje s informacemi, které mu pomůžou v orientaci na trhu práce. Učí se zpracovat vlastní životopis, orientovat se v nabídce pracovních míst (inzerce), písemně a ústně podat a zjistit důležité informace, prezentovat vlastní osobu při pohovoru. Žák se učí posoudit své vlastní schopnosti a možnosti, což mu pomůže při dalším rozhodování o své profesní cestě.

Informační a komunikační technologie – žák využívá prvků moderních informačních a komunikačních technologií, efektivně je využívá v průběhu vzdělávání i při samostatném řešení praktických úkolů.

4.1.2.2. Rozpis učiva a realizace kompetencí

4.1.2.2.(a) 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
<u>Rozumí přiměřeným souvislým projevům</u> (jestliže mluvčí hovoří pomalu, se zřetelnou výslovností a dostatečně dlouhými pauzami) Porozumí školním a pracovním pokynům Zaznamená vzkazy volajících <u>Rozpozná význam obecných sdělení a hlášení</u>, rozumí otázkám a pokynům vyslovených pomalu a zřetelně <u>Čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu</u>, v krátkých článkách o lidech v běžných situacích <u>Přeloží jednoduchý text a používá slovníky v tištěné i elektronické podobě</u> Vyřeší řadu jednoduchých denních situací, které se <u>mohou odehrát</u> v cizojazyčném prostředí Požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení Vyplní jednoduchý formulář (o sobě a své rodině) <u>Zaznamená informace z jednoduchého vyslechnutého nebo přečteného textu (samostatně nebo s pomocí slovníku a jiných jazykových příruček)</u> <u>Zformuluje pozdravy, krátké sdělení, jednoduchou odpověď na dopis, blahopřání</u>	Řečové dovednosti Receptivní – poslech s porozuměním jednodušších textů (dialogy k tématům všedního dne, kratší monology) Receptivní – čtení: čtení textu, porozumění, doplnění výrazů do mezer, práce s textem s menším výskytem odborných výrazů, vyhledávání informací v inzerátech Produktivní – ústní: reprodukce krátkého textu, tematicky zaměřené mluvení Produktivní – písemné: jednoduchý překlad a reprodukce daného textu Interaktivní – tematicky zaměřené práce se situačním obrázkem, popis jednoduchých událostí a osob. Metoda řízeného rozhovoru	23
<u>Vyjádřuje se ústně i písemně k tématům osobního života</u> Komunikuje v jednoduché podobě, dorozumí se v jednoduchých situacích / obchod, popis cesty, popis osoby, základní údaje o sobě a členech rodiny Rozumí a vhodně aplikuje údaje o cenách, čase a s čísly Napíše jednoduchý text na pohlednici, několik vět o sobě a své rodině, o svém volném čase	Tematické okruhy, jazykové funkce Osobní a společenský život Základní údaje o své rodině, o osobách Rodinní příslušníci Cestování, moje město Každodenní život Dění ve škole, zaměstnání Volný čas, záliby Bydlení, můj domov Nakupování, v restauraci, v kavárně Jazykové funkce: obraty a fráze při seznámení, vítání, loučení, při popisu. Formulace stručného, jednoduchého hodnocení (věc, osoba, událost) a vyjádření jednoduchého přání, nabídky, žádosti.	23

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
<u>Vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka</u> <u>Používá běžné gramatické prostředky a vzorce v rámci jednoduchých předvídatelných situací</u> <u>Vhodně používá překladové i jiné slovníky v tištěné i elektronické podobě a přeloží přiměřený text</u> Seznamuje se s gramatickými jevy v kontextu tematických celků, průběžně testuje své znalosti a dovednosti Uvědomuje si nutnost používání členů, aplikuje číselné a časové údaje, používá vhodné předložky.	Jazykové prostředky Upevňování správné výslovnosti (výslovnostní cvičení) Rozvoj slovní zásoby, práce se slovníkem Gramatické jevy: Slovesa - přítomný čas prostý, průběhový - slovesa be, have, have got - budoucí čas prostý - modální (can, must, have to) Osobní zájmena, jejich předmětový tvar Doplnovací otázky, zjišťovací otázky Číslovky základní, násobné Používání členu určitého a neurčitého Tvoření množného čísla podstatných jmen Příslůvečné určení místa a času ve větě Užití ing tvaru Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména Časové údaje Složeniny (some-, any-, no-) Stupňování přídavných jmen, porovnávání	22
Celkem		68

4.1.2.2.(b) 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
Čte kratší a jednodušší texty plynule <u>Nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace</u> <u>Rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášených v pomalejším tempu</u> Rozumí jednoduchým návodům a instrukcím Porozumí zadáním a úkolům v jazykových cvičeních a při jejich vypracování se těmito pokyny řídí Vypráví jednoduché příběhy, zážitky <u>Zformuluje jednoduchý popis, vyprávění, osobní dopis</u> <u>Vyžádá si a podá jednoduchou informaci</u>, při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele <u>Požádá o vysvětlení neznámého výrazu, o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, zopakování dotazu nebo zpomalení tempa řeči</u>, pokud nezachytí přesně význam sdělení	Řečové dovednosti Receptivní – poslech s porozuměním delších monologů a dialogů Receptivní – čtení: čtení různých textů (z časopisů pro mládež, internetu), kontrola porozumění na základě připojených úkolů Produktivní – ústní: interpretace informací získaných v textech, mluvení zaměřené na stránku popisnou a informativní Produktivní – písemné: překlad textu, jeho reprodukce vlastními slovy, jednoduché písemné zpracování, reakce na dopis, e-mail, formulování odpovědí v anketě Interaktivní – vedení jednoduché diskuse se spolužáky, řízený dialog na dané téma	23

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
<u>Vyjadřuje se ústně i písemně k tématům osobního života</u> Domluví se při provádění rutinních úkolů, vyjadřujících výměnu informací o známých tématech a činnostech Reaguje na otázky k daným tématům a formuluje jednoduché odpovědi Rozumí základním gramatickým časům, aplikuje je při konverzaci a v psané podobě Formuluje omluvu, prosbu, jednoduché vysvětlení problému. Vysvětlí jednoduše svůj postoj, stanovisko, názor Dokáže na dané a předem probrané téma hovořit souvisle alespoň jednu minutu Popíše v jednoduchých větách událost, aspekty každodenního života Vyplní základní formuláře a dotazníky	Tematické okruhy, jazykové funkce Vlastnosti člověka, vzhled Svátky u nás a ve Velké Británii, oslavy Životní styl, režim dne Dovolená, památky, Praha Orientace ve městě Jídlo a nápoje, stravování Volnočasové aktivity, záliby Témata k oboru (pracovní návody, texty) Jazykové funkce – obraty při rozhovoru (vyjádření zdvořilosti), vyjádření pozvání, omluvy, odmítnutí, jednoduchého názoru, svého plánu, vyřízení vzkazu, formulování nabídky, domluvení si schůzky	23
<u>Aplikuje získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života a vlastních zálib</u> <u>Používá běžné gramatické prostředky a vzorce v rámci předvídatelných situací v každodenním životě</u> Vyslovuje zřetelně a srozumitelně Rozumí zadání gramatických cvičení v anglickém jazyce a pracuje podle nich Seznamuje se s gramatickými jevy v kontextu tematických celků, průběžně testuje své znalosti a dovednosti	Jazykové prostředky Důraz na správnou výslovnost starých i nových slovních obrátů Rozvoj slovní zásoby vzhledem k tematickým okruhům, základní odborné výrazy Gramatické jevy: Slovesa • trpný rod • rozkazovací způsob • vyjadřování budoucnosti • minulý čas prostý, průběhový • minulý čas slovesa be • užití slovesa get Předložky spojené s místem, časem Číslovky řadové Tázací dovětky, časové dovětky Vztažné věty Tvoření a stupňování příslovcí Příčestí minulé dalších nepravidelných sloves Vyšší číslovky, letopočty Přívlastňovací zájmena samostatná Počitatelnost a vyjádření množství Podstatné jméno ve funkci přívlastku	22
Celkem		68

4.1.2.2.(c) 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
<u>Rozumí přiměřeným souvislým projevům a krátkým rozhovorům rodilých mluvčích pronášených zřetelně spisovným jazykem i s obsahem několika snadno odhadnutelných výrazů</u> <u>Čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty včetně jednoduchých textů odborných, v textu nalezne důležité informace, hlavní i vedlejší myšlenky</u> <u>Zaznamená písemně hlavní myšlenky a informace z vyslechnutého nebo přečteného textu, zformuluje vlastní myšlenky k tématu</u> <u>Vyjádří, jak se cítí, dokáže rozsáhleji popsat místo, lidi nebo zážitky ze svého prostředí</u> <u>Reaguje komunikativně správně v běžných životních situacích a v jednoduchých pracovních situacích v rozsahu aktivně osvojených jazykových prostředků</u> Formuluje svůj názor, sdělí své stanovisko Zprostředkuje informaci dalším lidem Uplatňuje různé techniky čtení textu Ověří si i sdělí získané informace písemně	Řečové dovednosti Receptivní – poslech s porozuměním delších monologů a dialogů s obtížnějšími gramatickými strukturami a rozsáhlejší slovní zásobou Receptivní – čtení: čtení různých textů za použití různých metod čtení, cílené vyhledávání informací v různých textech, práce s textem s přiměřeným výskytem odborných výrazů, kontrola porozumění na základě připojených úkolů Produktivní – ústní: jednoduchá argumentace, zdůvodnění, vyjádření vlastního názoru, krátký jednoduchý monolog na dané téma Produktivní – písemné: reprodukce textu vlastními slovy, připojení vlastního stanoviska a jeho písemné zpracování, vypracování strukturovaného životopisu, formálního dopisu, oznámení, ankety, žádosti Interaktivní – vedení diskuse k tématu, obhajování vlastních postojů, metoda řízeného rozhovoru (personální pohovor, návštěva ordinace, vyjádření stavu, pocitů)	20
Zdůvodní a vysvětlí názory, plány a postoje i k obecným celospolečenským problémům <u>Řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti</u> Domluví se v běžných situacích, získá a poskytně informace <u>Prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech anglicky mluvících zemí včetně vybraných poznatků studijního oboru a uplatňuje je také v porovnání s realitami mateřské země</u> <u>Uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí</u>	Tematické okruhy, jazykové funkce Člověk a společnost (postavení mladých lidí ve společnosti, generační problémy, multikulturní společnost) Poznatky o jednotlivých anglicky mluvících zemích (kultura, tradice, umění, města), možnost cestování, návštěvy, doporučená místa Člověk a zdraví (zdraví a nemoci, zdravý životní styl) Člověk a vzdělání (škola, systém vzdělávání, rozdíly ve vzdělávání, budoucí kariéra a práce) Obor, který jsem si vybral Svět práce (druhy práce, výhody a nevýhody různých zaměstnání, trh práce) Jazykové funkce: obraty a fráze k jednotlivým tématům, vyjádření pocitů a emocí, postojů, dojmů (přání, radost, lítost, zklamání, modality, podmínky)	20

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
<u>Vhodně uplatňuje základní způsoby tvoření slov daného jazyka</u> <u>Uplatňuje v písemném projevu správnou grafickou podobu jazyka, dodržuje základní pravopisné normy</u> <u>Vhodně aplikuje slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných komunikačních situací a tematických okruhů a vybranou základní slovní zásobu ze svého oboru</u> <u>Používá běžné gramatické prostředky a vzorce v rámci běžných předvídatelných situací</u> Odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření Vyjadřuje se nejen v jednoduchých větách, ale používá i souvětí Vylíčí událost, vyjádří její časovou posloupnost Seznamuje se s gramatickými jevy v kontextu tematických celků, průběžně testuje své znalosti a dovednosti Uvědomuje si nutnost používání gramatických jevů v běžné řeči a je schopen najít vlastní chyby a nedostatky	Jazykové prostředky Upevňování správné výslovnosti Rozvoj slovní zásoby, práce s odborným slovníkem Gramatické jevy: Slovesa • předpřítomný čas prostý, průběhový • modální slovesa a jejich opisy • infinitiv • podmiňovací způsob Předložkové vazby Homofony Reciproční a zvrtná zájmena Nepřímé otázky Podmínkové věty Vyjadřování • změny stavu • zdvořilosti • účelu	20
Celkem		60

4.1.3. Učební osnova – občanská nauka

Název školy:	Střední průmyslová škola, Trutnov, Školní 101
Název školního vzdělávacího programu:	strojní mechanik
Kód a název oboru vzdělání:	23-51-H/01 strojní mechanik
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet hodin za studium (ročník/z toho cvičení):	3/0(1/0 – 1/0 – 1/0)
Počátek účinnosti učební osnovy:	1. 9. 2018

4.1.3.1. Pojetí vyučovacího předmětu**4.1.3.1.(a) Obecné cíle**

Cílem je vést žáka k tomu, aby dovedl využívat svých společenskovedních vědomostí a dovedností v praktickém životě, v interakci se svým okolím, ve styku s institucemi, při řešení svých problémů osobních, sociálních a právních. Obecným cílem předmětu je připravit žáky na život v občanské společnosti demokratického státu. Všechny tematické celky tohoto předmětu proto směřují k pozitivnímu ovlivnění postojů žáků k demokratickému zřízení tak, aby jednali jako odpovědní a aktivní občané. Žáci se učí porozumět světu, ve kterém žijí, kriticky myslet a nenechat s sebou manipulovat.

4.1.3.1.(b) Charakteristika učiva

Důraz je kladen na přípravu pro praktický život – vědomosti a dovednosti jsou proto pečlivě vybírány tak, že je žák umí v běžném životě vhodně využít (to se týká zejména výuky práva). Žák rozumí nejen tradicím, hodnotám a normám českého státu v jeho domácích podmínkách (jak na základě znalostí historie, tak na základě sledování aktuálního dění), orientuje se v soudobém světě, uvědomuje si základní problémy lidstva a diskutuje o nich. Žák kriticky přistupuje k informacím, vybírá si z nejrůznějších mediálních zdrojů potřebné, srovnává získaná fakta a na jejich základě si vytvoří vlastní úsudek.

4.1.3.1.(c) Didaktické pojetí výuky

Při výuce společenskovední nauky jsou využívány běžné metody a formy individuální i skupinové výuky (hromadná výuka, skupinová výuka, individuální výuka, diskuse, panelová diskuse, brainstorming, braiwriting, hry a soutěže, simulační a situační metody, řešení konfliktů, projektové vyučování).

4.1.3.1.(d) Uplatnění mezipředmětových vztahů

Společenskovední nauka má mezipředmětové vztahy s českým jazykem a literaturou (zejména v oblasti komunikace navazuje na rétorickou a slohovou výchovu). Dále má OBN mezipředmětové vazby k předmětu ekonomika (především k části, kde je probírána problematika zákoníku práce). Rovněž existují mezipředmětové vztahy s předmětem chemie, matematika, vzdělání pro zdraví a ekologie (především ekologie koresponduje s tématem Globální problémy lidstva).

4.1.3.1.(e) Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení je prováděno v souladu s pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Při hodnocení bude kladen důraz na schopnost aplikovat poznatky v praxi, samostatně pracovat a tvořit. Proto budou po každém probraném tématu žáci zkoušeni ústní nebo písemnou formou. Žákům budou zadávány i různé orientační testy, jejichž smyslem je informovat pedagoga, jak žáci látku zvládli. Písemné práce následují po probrání a procvičení tematického celku. Žákům budou zadávány samostatné práce, které budou součástí jejich hodnocení. Součástí tohoto procesu bude i sebehodnocení žáků. Vyučující zohlední aktivitu žáků při vyučování, úroveň všeobecných znalostí, plynulost a samostatnost projevu. Dalším zdrojem informací pro klasifikaci žáka v předmětu je zpracování úloh v rámci domácí přípravy a úroveň s jakou vede svůj sešit.

4.1.3.1.(f) Přínosy předmětu v oblasti rozvoje klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence – student se vyjadřuje přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných, své myšlenky formuluje srozumitelně, vhodně se prezentuje při oficiálním jednání (při jednání se zaměstnavatelem, na úřadech apod.), naslouchá pozorně druhým, vyslechne jejich názory a vhodně na ně reaguje, vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální kompetence – student kriticky hodnotí své osobní dispozice, uvědomuje si vlastní přednosti a nedostatky, rozhoduje se a plánuje svůj život a kariéru podle svých schopností, vlastností a studijních výsledků, efektivně se učí, volí vhodné techniky duševní práce, uplatňovat zásady duševní hygieny, využívá ke svému učení zkušenosti jiných lidí, kriticky hodnotí výsledky svého učení a práce, přijímá radu i kritiku od druhých lidí, dále se vzdělává a pečuje o svůj rozvoj.

Sociální kompetence – student se adaptuje na pracovní prostředí a nové požadavky, pracuje samostatně i v týmu, přijímá a plní svěřené úkoly, uznává autoritu nadřízených, přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, předchází osobním konfliktům a podílí se na odstraňování diskriminace.

Samostatnost při řešení úkolů – volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušenosti a vědomosti nabyté v předchozím studiu.

Využití prostředků informačních a komunikačních technologií – žák získává informace z online zdrojů (vyhledávací portály, webové stránky firem, institucí atd.).

Pracovní uplatnění – student si vybudovává pozitivní vztah k práci, jako druhu lidské aktivity a uvědomuje si rizika nezaměstnanosti, má aktuální přehled o možnostech uplatnění na trhu práce, získává reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru, zná požadavky zaměstnavatelů na zaměstnance a je schopen srovnávat je se svými předpoklady, umí vyhledat informace o možnostech dalšího vzdělávání a rekvalifikace, dokáže získávat a vyhodnocovat informace o pracovních nabídkách, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb, dokáže vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, zná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů, má základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit.

4.1.3.1.(g) Přínosy předmětu v oblasti aplikace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti – student si vytváří a upevňuje postoje a hodnotovou orientaci, která je potřebná k fungování a zdokonalování demokracie, je stimulován k aktivitě, angažovanosti a ke konstruktivním diskusím nad probíranými tématy, je veden ke komunikaci a zásadám slušného chování ve společnosti.

Člověk a životní prostředí – student se stává gramotným ve smyslu udržitelného rozvoje, který zahrnuje systém znalostí o zákonitostech přírody, o vztazích člověka k prostředí, o současných globálních a regionálních problémech lidstva, o možnostech a způsobech jejich řešení prostředky ekonomickými, sociálně právními, vědeckými a technickými za aktivní účasti občanů a jejich vzájemné spolupráce na místní, regionální a globální úrovni, osvojuje a vyjasňuje si názory na spotřebu energií, uvědomuje si problematiku odpadů a globální vliv člověka na živou přírodu.

Člověk a svět práce – student získává v rámci teoretické a praktické výuky určitý odborný profil, díky kterému se dokáže úspěšně prosadit na trhu práce i v životě, doplňuje si znalosti a dovednosti získané v odborné složce výuky o nejdůležitější poznatky a vědomosti související s jeho uplatněním na trhu práce.

Informační a komunikační technologie – žák využívá prvků moderních informačních a komunikačních technologií, efektivně je využívá v průběhu vzdělávání i při samostatném řešení předložených úkolů.

4.1.3.2. Rozpis učiva a realizace kompetencí

4.1.3.2.(a) 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
• <u>popíše na základě pozorování lidí kolem sebe a informací z médií, jak jsou lidé v současné české společnosti rozvrstveni z hlediska národnosti, náboženství a sociálního postavení; vysvětlí, proč sám sebe přiřazuje k určitému etniku (národu...)</u> • <u>dovede aplikovat zásady slušného chování v běžných životních situacích; uvede příklady sousedské pomoci a spolupráce, lásky, přátelství a dalších hodnot</u> • <u>uvede, jaká práva a povinnosti pro něho vyplývají z jeho role v rodině, ve škole, na pracovišti</u> • <u>dovede sestavit fiktivní odpovědný rozpočet životních nákladů</u> • <u>na konkrétních příkladech vysvětlí, z čeho může vzniknout napětí nebo konflikt mezi příslušníky většinové společnosti a příslušníkem některé z menšin</u> • <u>vysvětlí na příkladech osudů lidí (např. civilistů, zajatců, Židů, Romů, příslušníků odboje...), jak si nacisté počínali na okupovaných územích</u> • <u>uvede konkrétní příklady ochrany menšin v demokratické společnosti</u> • <u>je schopen rozeznat zcela zřejmé konkrétní příklady ovlivňování veřejnosti (např. v médiích, v reklamě, jednotlivými politiky...)</u> • <u>na základě pozorování života kolem sebe a informací z médií uvede příklady porušování genderové rovnosti (rovnosti mužů a žen)</u> • <u>popíše specifika některých náboženství, k nimž se hlásí obyvatelé ČR a Evropy</u> • <u>vysvětlí, čím mohou být nebezpečné některé náboženské sekty nebo a náboženská nesnášenlivost</u>	Člověk v lidském společenství Lidská společnost a společenské skupiny, současná česká společnost, její vrstvy Odpovědnost, slušnost, optimismus a dobrý vztah k lidem jako základ demokratického soužití v rodině i v širší komunitě Sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti, řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů Hospodaření jednotlivce a rodiny; řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů Rasy, národy a národnosti; většina a menšiny ve společnosti – klady vzájemného obohacování a problémy multikulturního soužití; genocida v době druhé světové války, jmenovitě Slovanů, Židů, Romů a politických odpůrců; migrace v současném světě, migranti, azylanti Postavení mužů a žen v rodině a ve společnosti Víra a ateismus, náboženství a církve, náboženská hnutí a sekty, náboženský fundamentalismus Sociální role, konflikt rolí Komunita, dav, publikum, veřejnost	16

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
• <u>popíše, čím se zabývá policie, soudy, advokacie a notářství</u> • <u>uvede, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost</u> • <u>dovede reklamovat koupené zboží nebo služby</u> • <u>dovede z textu fiktivní smlouvy běžné v praktickém životě (např. o koupi zboží, cestovním zájezdu, pojištění) zjistit, jaké mu z ní vyplývají povinnosti a práva</u> • <u>vysvětlí práva a povinnost mezi dětmi a rodiči, mezi manželi; dovede v této oblasti práva vyhledat informace a pomoc při řešení konkrétního problému</u> • <u>dovede aplikovat postupy vhodného jednání, stane-li se svědkem nebo obětí kriminálního jednání (šikana, lichva, násilí, vydírání...)</u>	Člověk a právo Právo a spravedlnost, právní stát, právní ochrana občanů, právní vztahy Soustava soudů v ČR; právnická povolání (notáři, advokáti, soudcové) Právo a mravní odpovědnost v běžném životě; vlastnictví; smlouvy; odpovědnost za škodu Manželé a partneři; děti v rodině, domácí násilí Trestní právo: trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení (policie, státní zastupitelství, vyšetřovatel, soud), Kriminalita páchaná na mladistvých a na dětech; kriminalita páchaná mladistvými	18
Celkem		34

4.1.3.2.(b) 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
• <u>uvede základní lidská práva, která jsou zakotvena v českých zákonech – včetně práv dětí, popíše, kam se obrátit, když jsou lidská práva ohrožena</u> • <u>uvede příklady jednání, které demokracii ohrožuje (sobectví, korupce, kriminalita, násilí, neodpovědnost...)</u> • <u>vysvětlí, proč je třeba zobrazení světa, událostí a lidí v médiích (mediální obsahy) přijímat kriticky</u> • <u>uvede, k čemu je pro občana dnešní doby prospěšný demokratický stát a jaké má ke svému státu a jeho ostatním lidem občan povinnosti</u> • <u>uvede nejvýznamnější české politické strany, vysvětlí, proč se uskutečňují svobodné volby a proč se jich mají lidé zúčastnit; popíše, podle čeho se může občan orientovat, když zvažuje nabídku politických stran</u> • <u>uvede příklady extremismu, např. na základě mediálního zpravodajství nebo pozorováním jednání lidí kolem sebe</u> • <u>vysvětlí, proč jsou extremistické názory a jednání nebezpečné</u> • <u>uvede konkrétní příklad pozitivní občanské angažovanosti</u> • <u>uvede základní zásady a principy, na nich je založena demokracie</u> • <u>dovede debatovat o zcela jednoznačném a mediálně známém porušení principů nebo zásad demokracie</u> • <u>v konkrétních příkladech ze života rozliší pozitivní jednání (tj. jednání, které je v souladu s občanskými ctnostmi), od špatného nedemokratického jednání</u> • <u>objasní, jak se mají řešit konflikty mezi vrstevníky a žáky, co se rozumí šikanou a vandalismem a jaké mají tyto jevy důsledky</u>	Člověk jako občan Základní principy a hodnoty demokracie Lidská práva, jejich obhajování a možné zneužívání, funkce veřejného obhájce lidských práv, práva dětí Svobodný přístup k informacím, média, jejich funkce, kritický přístup k médiím, využití jejich potenciálu Stát a jeho funkce, ústava a politický systém ČR, veřejná správa a samospráva Politika politické strany, volební systém Politický radikalismus a extremismus, aktuální česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus, hnutí usilující o omezení práv občanů Občanská společnost a multikulturní soužití, občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití, slušnost a společenské chování jako základ vztahů mezi lidmi	34
Celkem		34

4.1.3.2.(c) 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
<u>vysvětlí, co má vliv na cenu zboží</u> <u>dovede vyhledat nabídky zaměstnání, kontaktovat případného zaměstnavatele a úřad práce, prezentovat své pracovní dovednosti a zkušenosti</u> <u>popíše, co má obsahovat pracovní smlouva</u> <u>dovede vyhledat poučení a pomoc v pracovně-právních záležitostech</u> <u>dovede si zřídit peněžní účet, provést bezhotovostní platbu, sledovat pohyb peněz na svém účtu</u> <u>dovede si zkontrolovat, zda jeho mzda a pracovní zařazení odpovídají pracovní smlouvě a jiným písemně dohodnutým podmínkám</u> <u>vysvětlí, proč občané platí daně, sociální a zdravotní pojištění</u> <u>dovede zjistit, jaké služby poskytuje konkrétní peněžní ústav (banka, pojišťovna) a na základě zjištěných informací posoudit, zda konkrétní služby jsou pro něho únosné (např. půjčka), nebo nutné a výhodné</u> <u>dovede vyhledat pomoc, ocitne-li se v tíživé sociální situaci</u>	Člověk a hospodářství Trh a jeho fungování (zboží, nabídka, poptávka, cena) Hledání zaměstnání, služby úřadů práce Nezaměstnanost, podpora v nezaměstnanosti, rekvalifikace Vznik, změna a ukončení pracovního poměru Povinnosti a práva zaměstnance a zaměstnavatele Druhy škod, předcházení škodám, odpovědnost za škodu Peníze, hotovostní a bezhotovostní peněžní styk Mzda časová a úkolová Daně, daňové přiznání Sociální a zdravotní pojištění Služby peněžních ústavů Pomoc státu, charitativních a jiných institucí sociálně potřebným občanům	12
<u>dovede najít ČR na mapě světa a Evropy, podle mapy popíše její polohu a vyjmenuje sousední státy</u> <u>popíše státní symboly</u> <u>vysvětlí, k jakým nadnárodním uskupením ČR patří a jaké jí z toho plynou závazky</u> <u>uvede příklady velmocí, zemí vyspělých, rozvojových a zemí velmi chudých (včetně lokalizace na mapě)</u> <u>na příkladech z hospodářství, kulturní sféry nebo politiky popíše, čemu se říká globalizace</u> <u>uvede hlavní problémy dnešního světa (globální problémy), lokalizuje na mapě ohniska napětí v soudobém světě</u> <u>popíše, proč existuje EU a jaké povinnosti a výhody z členství v EU plynou našim občanům</u> <u>na příkladu (z médií nebo z jiných zdrojů) vysvětlí, jakých metod používají teroristé a za jakým účelem</u>	Česká republika, Evropa a svět Současný svět: bohaté a chudé země, velmoci; ohniska napětí v soudobém světě ČR a její sousedé České státní a národní symboly Globalizace Globální problémy ČR a evropská integrace Nebezpečí nesnášenlivosti a terorismu ve světě	18
Celkem		30

4.1.4. Učební osnova – fyzika

Název školy:	Střední průmyslová škola, Trutnov, Školní 101
Název školního vzdělávacího programu:	strojní mechanik
Kód a název oboru vzdělání:	23-51-H/01 strojní mechanik
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet hodin za studium (ročník/z toho cvičení):	2/0 (1/0 – 1/0 – 0/0)
Počátek účinnosti učební osnovy:	1. 9. 2018

4.1.4.1. Pojetí vyučovacího předmětu**4.1.4.1.(a) Obecné cíle**

Cílem předmětu je využívání fyzikálních poznatků a dovedností v praktickém životě, rozvíjení a upevnění logického a technického myšlení žáků. Žáci se učí řešit fyzikální úlohy a problémy, vysvětlit fyzikální principy a zákonitosti. Dále se žáci učí využívat adekvátní matematické a grafické prostředky, používat správnou terminologii k vyjadřování funkčních závislostí mezi zkoumanými veličinami. Žáci vytvářejí fyzikální modely reálných situací s popisem daných faktů fyzikálními veličinami, poznávají fyzikální principy činnosti vybraných technických zařízení. Zvládnutí učiva vytváří vědomostní a dovednostní základ potřebný pro studium navazujících odborných předmětů, učivo umožňuje chápat základní ekologické souvislosti a postavení člověka v přírodě a pozitivně působí na orientaci žáka v současném fyzikálním obrazu světa. Úspěšné zvládnutí cílů vzdělávání předmětu má pro žáka zásadní význam při budoucím naplňování osobních a odborných potřeb.

4.1.4.1.(b) Charakteristika učiva

Učivo je rozděleno do dílčích tematických celků. V prvním ročníku studia je žák seznámen obecně s pojmem fyzika, se základními fyzikálními veličinami a jednotkami. Následujícím tématem je mechanika. Žáci poznávají jednotlivé druhy pohybů těles, základní zákony mechaniky, učí se popisovat reálné okolní situace z hlediska mechaniky, naučí se uvést příklady jednotlivých druhů pohybů a řešení základních úloh. Další část tvoří molekulová fyzika a termika. Žáci jsou seznámeni se strukturou pevných a kapalných látek, s vnitřní energií těles a přeměnami skupenství látek. Řeší úlohy spojené s deformacemi pevných látek, používají kalorimetrickou rovnici.

V druhém ročníku pokračuje studium tématem elektřina a magnetismus. Žáci se seznamují s pojmy elektrický proud, elektrické napětí, elektrický odpor, řeší úlohy s elektrickými obvody použitím Ohmova zákona. Dále se žáci seznamují s pojmy z oblasti magnetického pole vodiče s proudem, řeší základní příklady. Další část druhého ročníku patří vlnění a optice. Žáci zkoumají jednotlivé druhy mechanického vlnění, popisují šíření vlnění, charakterizují základní vlastnosti zvuku. Seznamují se s šířením světla prostředím, jevy polarizace, interference a ohybu světla, v geometrické optice zjišťují vlastnosti obrazů vznikajících na optických soustavách. Závěrem se žáci seznamují s poznatky atomové fyziky, poznávají principy činnosti jaderného reaktoru. Úplný závěr patří sluneční soustavě a popisu objektů ve sluneční soustavě.

4.1.4.1.(c) Didaktické pojetí výuky

Při výuce fyziky jsou využívány běžné metody a formy skupinové výuky (výklad, demonstrativní formy s použitím zpětné projekce, datového projektoru a žákovských výukových souprav, práce s odbornou literaturou a technickými tabulkami). Důraz je kladen na pochopení podstaty fyzikálních jevů a jejich souvislostí, na návaznosti mezi jednotlivými odbornými předměty.

4.1.4.1.(d) Uplatnění mezipředmětových vztahů

Předmět fyzika umožňuje žákům proniknout do dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě a v návaznosti na další přírodovědné vzdělávání motivuje žáky k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

4.1.4.1.(e) Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení je prováděno v souladu s pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Základem pro hodnocení žáka jsou výsledky získané při individuálním posuzování znalostí – zkoušení před tabulí a písemné testy, které následují vždy po ukončení daného tematického celku. Kromě těchto zadání je také využíváno diagnostické pozorování aktivity žáka v průběhu vyučovacího procesu. Nedílnou součástí hodnocení výkonu žáka je úroveň dlouhodobé pečlivosti s jakou vede svůj sešit, hodnocení je prováděno 2x ve školním roce. Dalším zdrojem informací o výkonu žáka v předmětu je zpracování úloh v rámci domácí přípravy. Důraz je při hodnocení kladen zejména na správnost a úplnost řešení.

4.1.4.1.(f) Přínosy předmětu v oblasti rozvoje klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence – žák se srozumitelně a přehledně vyjadřuje v mluvených a písemných projevech, formuluje myšlenky, řeší správně fyzikální úlohy s použitím zápisu jednotek, umí použít odbornou terminologii.

Personální kompetence – přijímá konstruktivně hodnocení výsledků své samostatné práce ze strany učitele. Přijímá náměty na zlepšení práce i jeho kritické výhrady.

Sociální kompetence – žák odpovědně plní zadané úkoly, snaží se porozumět zadání, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej, zvažuje návrhy řešení ostatních žáků.

Samostatnost při řešení úkolů – volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušenosti a vědomosti nabyté v předchozím studiu.

Využití prostředků informačních a komunikačních technologií – žák získává informace z online zdrojů (informační a vzdělávací servery).

Aplikace matematických postupů – je schopen nacházet matematické vztahy mezi fyzikálními veličinami, zvládá převody jednotek, řeší fyzikální úlohy.

Pracovní uplatnění – žák je seznámen s významem získaných odborných kompetencí v oblasti přírodovědného vzdělávání pro jeho uplatnění v průběhu občanského života.

4.1.4.1.(g) Přínosy předmětu v oblasti aplikace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti – žák je stimulován k aktivitě, angažovanosti a k diskusím nad chápáním přírodních jevů. Je veden ke komunikaci, zásadám slušného chování ve společnosti a je pozitivně formován jeho vztah k přírodě.

Člověk a životní prostředí – žák si osvojuje a vyjasňuje názory na spotřebu energií v průmyslové výrobě, na používané technologické metody a pracovní postupy z hlediska možného negativního ovlivňování životního prostředí, učí se uplatňovat nejen kritérium ekonomické efektivity, ale i hledisko ekologické, uvědomuje si problematiku odpadů - vznik, druhy, ekologické zneškodňování, způsoby minimalizace jejich vzniku a globální vliv člověka na živou přírodu.

Člověk a svět práce – fyzika podporuje jednoznačné a přesné definování technických problémů, dovednost získávat a efektivně využívat informace z různých zdrojů. Žák řeší často prakticky zaměřené příklady.

Informační a komunikační technologie – žák využívá prvků moderních informačních a komunikačních technologií, efektivně je využívá v průběhu vzdělávání i při samostatném řešení praktických úkolů.

4.1.4.2. Rozpis učiva a realizace kompetencí

4.1.4.2.(a) 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
Přiřadí k vybraným veličinám jejich jednotky a naopak • Převádí jednotky • Rozhodne, která veličina je vektorová, skalární <u>Rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu</u> <u>Určí síly, které působí na tělesa, a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají</u> <u>Určí mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly</u> • Použije Newtonovy zákony v úlohách o pohybech <u>Určí výslednici sil působících na těleso</u> • Určí těžiště tuhého tělesa • Řeší úlohy na výpočet práce, na změnu polohové a pohybové energie, <u>vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie</u> • Vypočítá výkon a účinnost • Určí hybnost tělesa a řeší problémy s užitím zákona zachování hybnosti • Řeší úlohy týkající se pohybů těles v gravitačním poli Země <u>Aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh</u> • Řeší úlohy spojené s prouděním tekutin	Mechanika • Fyzikální veličiny a jednotky • Kinematika • Dynamika • Energie • Gravitační pole • Mechanika tuhého tělesa • Mechanika kapalin a plynů	18
Popíše vlastnosti látek z hlediska jejich částicové skladby, <u>popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a technické praxi</u> <u>Vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi</u> <u>Vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny</u> • Určí teplo, které přijme (odevzdá) těleso při změně teploty • Řeší úlohy pomocí kalorimetrické rovnice • Řeší úlohy na děje v plynech pomocí stavové rovnice • Popíše příklady deformací pevných těles <u>Popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů</u>	Molekulová fyzika a termika • Základní pojmy molekulové fyziky • Termodynamická soustava a její stav • Vnitřní energie, práce, teplo • Struktura a vlastnosti plynů, práce plynu • Struktura a vlastnosti pevných látek • Struktura kapalin • Změny skupenství látek	16
Celkem		34

4.1.4.2.(b) 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
<u>Popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj</u> - Objasní, na čem závisí kapacita deskového kondenzátoru <u>Řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona</u> pro část obvodu i pro uzavřený obvod - Vysvětlí mechanismus a podmínky vedení elektrického proudu - Nakreslí schéma jednoduchého elektrického obvodu - Vypočítá odpor paralelně a sériově zapojených rezistorů Vysvětlí rozdíl vedení proudu v kovech a v elektrolytech Znázorní magnetické pole přímého vodiče <u>Určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem</u> <u>Popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice</u> <u>Popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN</u>	Elektřina a magnetismus - Elektrický náboj, elektrická síla, elektrické pole - Kapacita vodiče, deskový kondenzátor - Ohmův zákon pro část obvodu - Ohmův zákon pro uzavřený obvod - Spojování rezistorů - Elektrický proud v elektrolytech - Magnetické pole vodiče s proudem - Magnetická síla, - Elektromagnetická indukce, Faradayův zákon - Vznik střídavého proudu a jeho vlastnosti	14
<u>Rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření</u> - Uvede příklady kmitavých pohybů z praxe - Vypočítá frekvenci a periodu pružinového oscilátoru a kyvadla <u>Charakterizuje základní vlastnosti zvuku</u> <u>Chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu</u> <u>Charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích</u> - Určí k dané vlnové délce světla frekvenci a naopak <u>Řeší úlohy na odraz a lom světla</u> - Vysvětlí podstatu jevů interference a ohyb světla - Používá principy paprskové optiky a chování význačných paprsků ke konstrukci obrazu na zrcadlech a čočkách - Popíše vlastnosti obrazu vzhledem k jeho předmětu - Řeší úlohy pomocí zobrazovací rovnice <u>Řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami</u> <u>Vysvětlí optickou funkci oka a korekci jeho vad</u> <u>Popíše význam různých druhů elektromagnetického záření</u>	Vlnění a optika - Kmitavý pohyb, harmonické kmitání - Druhy mechanického vlnění, vlnová délka, frekvence - Šíření vlnění v prostoru Zvukové vlnění, vlastnosti zvuku Světlo a jeho šíření, rychlost světla - Odraz a lom světla - Zobrazování rovinným a kulovým zrcadlem - Zobrazování tenkými čočkami - Optické vlastnosti oka - Druhy elektromagnetického záření	15

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
<u>Popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu</u> <u>Popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony</u> <u>Vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsob ochrany před jaderným zářením</u> <u>Popíše princip získávání energie v jaderném reaktoru</u> Posoudí výhody a nevýhody jaderné energie ve vztahu k životnímu prostředí	Fyzika atomu • Elektronový obal atomu • Jádro atomu • Radioaktivita • Jaderná reakce, jaderné elektrárny	3
<u>Charakterizuje Slunce jako hvězdu</u> <u>Popíše objekty v sluneční soustavě</u> <u>Zná příklady základních typů hvězd</u>	Vesmír • Slunce a planety, pohyby planet • Galaxie a vývoj vesmíru	2
Celkem		34

4.1.4.2.(c) 3. ročník
předmět není vyučován

4.1.5. Učební osnova – chemie a základy ekologie

Název školy:	Střední průmyslová škola, Trutnov, Školní 101
Název školního vzdělávacího programu:	strojní mechanik
Kód a název oboru vzdělání:	23-51-H/01 strojní mechanik
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet hodin za studium (ročník/z toho cvičení):	2/0 (2/0 – 0/0 – 0/0)
Počátek účinnosti učební osnovy:	1. 9. 2018

4.1.5.1. Pojetí vyučovacího předmětu

4.1.5.1.(a) Obecné cíle

Výuka chemie a ekologie navazuje na znalosti získané v základním vzdělávání.

Obecným cílem vzdělávání v chemii je uspořádat, doplnit a rozšířit poznatky o chemických látkách a jevech, formovat logické myšlení, rozvíjet vědomosti využitelné v budoucím zaměstnání i v osobním životě.

Obecným cílem biologického vzdělávání je vytvořit ucelenou představu o vztazích mezi živou a neživou přírodou, posílit citový vztah žáka k přírodě a vést ho ke zdravému životnímu stylu.

4.1.5.1.(b) Charakteristika učiva

Předmět chemie a ekologie je zařazen do prvního ročníku, výuka probíhá dvě hodiny týdně.

Obsah učiva tvoří čtyři základní tematické celky z chemie: obecná chemie, anorganická chemie, organická chemie, biochemie a tři vybrané tematické celky z biologie: základy biologie, ekologie, člověk a životní prostředí. Poznatky z jednotlivých celků se vzájemně prolínají a postupně doplňují.

V obecné chemii si žáci zopakují a prohloubí znalosti vlastností a vnitřní struktury látek, stavbu periodické soustavy prvků. Učí se výpočty směsí a roztoků, seznamují se s významnými separačními metodami izolace látek ze směsí.

Tematické celky anorganická a organická chemie seznamují žáky s významnými skupinami anorganických a organických sloučenin, jejich složením a principy tvorby vzorců a chemických názvů. Zdůrazněny jsou ty produkty chemického průmyslu, které se vyskytují v odborné praxi a v běžném životě člověka. Zvláště jsou zmiňovány chemické látky, které mohou negativně ovlivnit zdraví člověka nebo mohou poškodit životní prostředí.

Biochemie seznamuje žáka s chemickou podstatou života, na základě chemické stavby přírodních látek a biochemických procesů v živém organismu žák poznává souvislost zdraví člověka se zdravým životním prostředím.

V tematickém celku základy biologie si žák zopakuje a prohloubí znalosti o buňce a základních vlastnostech živých soustav, získá přehled o vzniku a vývoji života na Zemi. Poznává základy genetiky, anatomie a fyziologie lidského těla. Zdůrazněny jsou informace o prevenci před lidskými patogeny, poznatky o zdravé výživě a zdravém životním stylu.

V rámci ekologie se žáci seznamují se základními ekologickými pojmy, potravními vztahy v přírodě, podstatou oběhu látek v přírodě.

V celku člověk a životní prostředí žák poznává historii vzájemného vztahu člověka a přírody, seznamuje se s vlivem různých lidských činností na životní prostředí, s globálními problémy lidstva. Vyhledává informace o aktuálním stavu znečištění. Důraz je kladen na zodpovědné chování k přírodě, na dodržování zásad trvale udržitelného rozvoje v občanském i profesním životě.

4.1.5.1.(c) Didaktické pojetí výuky

Při výuce chemie a ekologie je kladen větší důraz na logické porozumění probíraných jevů a procesů. Jsou používány obvyklé výukové metody – výklad, řízená diskuse, práce s učebními texty, samostatná a skupinová práce žáků. Výklad učiva je doplněn didaktickými pomůckami (obrázky, fólie na zpětný projektor, prezentace na PC).

Výuka je realizována jak v běžné kmenové učebně, tak v multimediální učebně a učebně chemie vybavené pro praktická laboratorní cvičení.

4.1.5.1.(d) Uplatnění mezipředmětových vztahů

Na znalosti z obecné chemie naváže učivo z fyziky. Při řešení chemických výpočtů jsou nezbytné znalosti matematiky.

4.1.5.1.(e) Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení je prováděno v souladu s pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Konečná klasifikace žáka v pololetí je výsledkem dílčích známek z individuálního ústního zkoušení, z krátkých písemných zkoušení (na konci tematických celků), z referátů, za aktivitu při vyučování.

4.1.5.1.(f) Přínosy předmětu v oblasti rozvoje klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence – žák se srozumitelně a přehledně vyjadřuje v mluvených a písemných projevech, umí použít odbornou terminologii, užívá různé typy informačních pramenů a umí se získanými informacemi pracovat, aktivně se účastní diskusí, správně formuluje a obhajuje své názory a postoje.

Personální kompetence – žák kriticky hodnotí výsledky své práce, přijímá hodnocení svých spolužáků a učitele, respektuje názory druhých.

Sociální kompetence – žák odpovědně plní zadané úkoly, pracuje ve skupině, přijímá a plní dílčí pracovní úkoly, podněcuje práci skupiny vlastními návrhy a zvažuje návrhy ostatních ve skupině, váží si své práce i práce druhých, pomáhá jim.

Samostatnost při řešení úkolů – využívá zkušenosti a vědomosti nabyté v předchozím studiu, zpracovává referáty na dané téma.

Využití prostředků informačních a komunikačních technologií – žák využívá internetu k vyhledání informací na informačních a vzdělávacích serverech, používá textové editory.

Aplikace matematických postupů – žák používá stechiometrické a koncentrační výpočty, volí správný matematický postup a správný výpočet na kalkulačce, pracuje s grafy, diagramy, tabulkami a převody jednotek.

4.1.5.1.(g) Přínosy předmětu v oblasti aplikace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti – žák je stimulován k aktivitě, angažovanosti a k diskusím nad konkrétními úlohami praxe. Je veden ke komunikaci a zásadám slušného chování ve společnosti.

Člověk a životní prostředí – žák je veden k úctě k živé i neživé přírodě, k respektování života jako nejvyšší hodnoty, k dodržování zásad úspornosti a hospodárnosti s veškerými zdroji, k přijetí odpovědnosti za ochranu životního prostředí a za vlastní zdraví.

Člověk a svět práce – žák je veden k tomu, aby si uvědomil význam všeobecného vzdělání pro život a budoucí zaměstnání.

Informační a komunikační technologie – žák využívá prvků moderních informačních a komunikačních technologií při samostatném řešení úkolů.

4.1.5.2. Rozpis učiva a realizace kompetencí

4.1.5.2.(a) 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
<u>porovná fyzikální a chemické vlastnosti různých látek</u> • uvádí příklady látek rozdělených podle skupenství, původu a složení <u>popíše stavbu atomu, vznik chemické vazby</u> • definuje pojem atom, molekula • rozlišuje pojmy chemický prvek a sloučenina, používá je ve správných souvislostech • vysvětlí vznik chemické vazby a rozlišuje její typy <u>zná názvy, značky a vzorce vybraných chemických prvků a sloučenin</u> • pojmenuje jednoduchou anorganickou sloučeninu zapsanou vzorcem • zapíše vzorec jednoduché anorganické sloučeniny <u>popíše charakteristické vlastnosti nekovů, kovů a jejich umístění v periodické soustavě prvků</u> • popíše hlavní způsoby výroby kovů • objasní na příkladu průběh koroze <u>popíše základní metody oddělování složek ze směsí a jejich využití v praxi</u> <u>vyjádří složení roztoku a připraví roztok požadovaného složení</u> • vypočítá a připraví zředěný roztok z roztoku vyšší koncentrace <u>vysvětlí podstatu chemických reakcí, zapíše jednoduchou chemickou reakci chemickou rovnicí</u> <u>provádí jednoduché výpočty</u> z chemického vzorce a chemické rovnice	Obecná chemie Chemické látky a jejich vlastnosti Částicové složení látek, atom, molekula Chemická vazba Chemické prvky, sloučeniny Chemická symbolika Periodická soustava prvků Směsi a roztoky Chemické reakce a chemické rovnice Výpočty v chemii	14
<u>vysvětlí vlastnosti anorganických látek</u> • charakterizuje důležité skupiny anorganických látek ○ prvky ○ oxidy ○ hydroxidy ○ kyseliny ○ soli <u>tvoří chemické vzorce a názvy vybraných anorganických sloučenin</u> <u>charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví člověka a životní prostředí</u>	Anorganická chemie Anorganické látky, oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli Názvosloví anorganických sloučenin Vybrané prvky a anorganické sloučeniny v běžném životě a odborné praxi	6

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
<u>charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty</u> <u>tvoří jednoduché chemické vzorce a názvy</u> - používá systematické i triviální názvy <u>uveče významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na životní prostředí a lidské zdraví</u> - objasní roli halogenderivátů při znečišťování životního prostředí	Organická chemie Vlastnosti atomu uhlíku Základ názvosloví organických sloučenin Organické sloučeniny v běžném životě a odborné praxi	6
<u>charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny</u> <u>charakterizuje nejdůležitější přírodní látky</u> - uveče složení, výskyt a funkce přírodních látek - bílkoviny - sacharidy - lipidy - nukleové kyseliny - biokatalyzátory <u>popíše vybrané biochemické děje</u> - vysvětlí podstatu a význam dýchání - vysvětlí podstatu a význam fotosyntézy	Biochemie Chemické složení živých organismů Přírodní látky, bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory Biochemické děje	8
<u>charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi</u> <u>vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav</u> <u>popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života</u> - vysvětlí význam buněčných organel <u>vysvětlí rozdíl mezi prokaryotickou a eukaryotickou buňkou</u> <u>charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uveče rozdíly</u> <u>uveče základní skupiny organismů a porovná je</u> - jmenuje příklady jednobuněčných a mnohobuněčných organismů <u>objasní význam genetiky</u> - uveče příklady využití genetiky <u>popíše stavbu lidského těla a vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav</u> <u>vysvětlí význam zdravé výživy a uveče principy zdravého životního stylu</u> <u>uveče příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence</u>	Základy biologie Vznik a vývoj života na Zemi Vlastnosti živých soustav Typy buněk Rozmanitost organismů a jejich charakteristika Dědičnost a proměnlivost Biologie člověka Zdraví a nemoc	16

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
<u>vysvětlí základní ekologické pojmy</u> <u>charakterizuje abiotické a biotické faktory prostředí</u> • rozliší a charakterizuje abiotické faktory prostředí ○ sluneční záření ○ atmosféra ○ pedosféra ○ hydrosféra • rozliší a charakterizuje biotické faktory prostředí ○ populace ○ společenstva ○ ekosystémy <u>charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu</u> • uvede příklady symbiózy, konkurence, parazitismu a predace <u>uvede příklad potravního řetězce</u> <u>popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického</u> <u>charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem</u>	Ekologie Základní ekologické pojmy Ekologické faktory prostředí Potravní řetězce Koloběh látek v přírodě a tok energie Typy krajiny	8

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
<u>popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody</u> <u>hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí</u> <u>charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví</u> <u>charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí</u> • jmenuje příklady alternativních obnovitelných zdrojů energie, které lze prakticky využít <u>popíše způsoby nakládání s odpady</u> <u>charakterizuje globální problémy na Zemi</u> <u>uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě, v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci</u> <u>uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu</u> <u>uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí</u> <u>vysvětlí problematiku udržitelného rozvoje jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí</u> <u>zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému</u> • aktivně se zapojí do diskuse na téma ochrany a tvorby životního prostředí	Člověk a životní prostředí Vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím Dopady činnosti člověka na životní prostředí Přírodní zdroje energie a surovin Odpady Globální problémy Ochrana přírody a krajiny Nástroje společnosti na ochranu životního prostředí Zásady udržitelného rozvoje Odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí	10
Celkem		68

4.1.5.2.(b) 2. ročník
předmět není vyučován
4.1.5.2.(c) 3. ročník
předmět není vyučován

4.1.6. Učební osnova – matematika

Název školy:	Střední průmyslová škola, Trutnov, Školní 101
Název školního vzdělávacího programu:	strojní mechanik
Kód a název oboru vzdělání:	23-51-H/01 strojní mechanik
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet hodin za studium (ročník/z toho cvičení):	6/0 (2/0 – 2/0 – 2/0)
Počátek účinnosti učební osnovy:	1. 9. 2018

4.1.6.1. Pojetí vyučovacího předmětu**4.1.6.1.(a) Obecné cíle**

Vyučování matematice přispívá k formování osobnosti všestranně rozvinutého člověka, podílí se na rozvoji rozumové a mravní výchovy, protože vede žáky k osvojování si matematických metod práce, charakterizovaných přesností a důsledností, ověřováním možností řešení. Specifičností svého obsahu vede ke správnému chápání reálného světa. Tím se významně podílí na rozvoji všech klíčových kompetencí profilu absolventů.

4.1.6.1.(b) Charakteristika učiva

Základy matematické terminologie a symboliky, definice, věty, orientace v textu, řešení problémů, jejich matematizace, vyhodnocování informací kvantitativního charakteru, správné matematické vyjadřování, aplikace matematických poznatků v jiných předmětech, v praktickém životě a odborné praxi, správné užívání kalkulátorů a počítačů při řešení úloh.

4.1.6.1.(c) Didaktické pojetí výuky

Autodidaktické metody, konstruktivní vyučování, práce v multimediálních učebnách, motivace z odborné praxe, souvislost se zvoleným oborem a reálným životem, samostatné domácí práce, praktická cvičení.

4.1.6.1.(d) Uplatnění mezipředmětových vztahů

Předmět matematika se prolíná nejrůznějšími obory lidského snažení, podporuje představivost, kreativitu, učí postupy, jak řešit nejrůznější úlohy a výpočty, na které žáci naráží v ostatních, nejen odborných, předmětech svého oboru (výpočty, vyjadřování ze vzorců např. o hodinách FYZ, AUT, EKA, TMO, STR, TEK zpracování dat v předmětu ICT atd.).

4.1.6.1.(e) Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení je prováděno v souladu s pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Základem pro hodnocení žáka jsou výsledky získané při individuálním posuzování znalostí – zkoušení před tabulí, písemné testy, v každém ročníku dvě pololetní nebo čtyři čtvrtletní práce. Kromě těchto zadání je také využíváno diagnostické pozorování aktivity žáka v průběhu vyučovacího procesu. Dalším zdrojem informací o výkonu žáka v předmětu je zpracování úloh v rámci domácí přípravy. Důraz je při hodnocení kladen zejména na správnost a úplnost řešení. Účast na matematických soutěžích ohodnocena zvláštními body.

4.1.6.1.(f) Přínosy předmětu v oblasti rozvoje klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence – žák je schopen formulovat a vysvětlit svůj postup při řešení problémových úloh, je schopen svůj názor obhájit, ale i pomoci ostatním při řešení úloh (hledání nových zákonitostí i procvičování známého učiva), čte a chápe význam matematických zápisů a symboliky, potřebné informace vyhledává za pomoci odborné literatury i prostřednictvím ICT.

Personální kompetence – odpovědně plní své povinnosti, uvědomuje si důležitost svědomitého přístupu k práci i důsledky nesplnění svých povinností. Přijímá konstruktivně hodnocení výsledků své samostatné práce ze strany učitele. Přijímá náměty na zlepšení práce i jeho kritické výhrady.

Sociální kompetence – zná a umí používat základní prvky skupinové práce nejen při hledání řešení daných problémů a odvozování nových zákonitostí, ale i při řešení úloh, v pomoci slabším, v oblasti prezentace.

Samostatnost při řešení úkolů – řeší netradiční slovní úlohy v různých tematických celcích, volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušenosti a vědomosti nabyté v předchozím studiu, účastní se různých soutěží.

Využití prostředků informačních a komunikačních technologií – umí využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracuje s nimi v matematice, uvědomuje si věrohodnost zdrojů, rozumí informacím, jejich správné interpretaci, pozná jejich význam o ocenění jejich hodnotu.

Aplikace matematických postupů – provádí zápis a rozbor slovních úloh, dokáže zvolit optimální řešení, při jeho hledání umí propojovat již známé a nové algoritmy, ovládá základní matematickou symboliku a využívá ji při rozboru a řešení úloh, matematické pojmy a vzorce aplikuje i ve své odborné praxi, umí zjišťovat různé závislosti a vyjádřit je tabulkou i grafem, má prostorou představivost, plánuje svou práci, snaží se řešit i nepovinné úlohy, uvědomuje si historické i jiné souvislosti.

Pracovní uplatnění – získané poznatky využívá v dalších aktivitách, například zhotovení technického nákresu výrobku a při řešení úloh podle svého profesního zaměření.

4.1.6.1.(g) Přínosy předmětu v oblasti aplikace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti – žák je veden k tomu, aby měl vhodnou míru sebevědomí, sebedovědnosti a schopnost morálního úsudku, byl připraven si klást základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení, byl schopen odolávat myšlenkové manipulaci, dovedl se orientovat v mediálních obsazích.

Člověk a životní prostředí – žák esteticky a citově vnímá své okolí a přírodní prostředí, získává informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů, chápe souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy.

Člověk a svět práce – matematika podporuje prostorovou představivost, dovednost získávat a efektivně využívat informace z různých zdrojů a odpovědnost v rozhodování na základě vyhodnocení získaných informací. Žák řeší prakticky zaměřené příklady, využívá vhodných algoritmů, správně převádí měřicí i jiné jednotky (např. měnové).

Informační a komunikační technologie – žák vyhodnocuje informace získané s pomocí informačních a komunikačních technologií, využívá je pro sebevzdělávání a řešení praktických úloh.

4.1.6.2. Rozpis učiva a realizace kompetencí

4.1.6.2.(a) 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
• <u>provádí aritmetické operace v $\mathbb{R}$;</u> • <u>porovnává reálná čísla, určí vztahy mezi reálnými čísly;</u> • <u>používá různé zápisy reálného čísla;</u> • <u>určí řád reálného čísla;</u> • <u>zaokrouhlí reálné číslo;</u> • <u>znázorní reálné číslo na číselné ose;</u> • <u>zapiše a znázorní interval;</u> • <u>provádí, znázorní a zapiše operace s intervaly (sjednocení, průnik);</u> • <u>určí druhou a třetí mocninu a odmocninu čísla pomocí kalkulatoru;</u> • <u>řeší praktické úlohy z oboru vzdělávání za použití trojčlenky a procentového počtu;</u> • <u>provádí početní výkony s mocninami s celočíselným mocnitelem;</u> • <u>při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;</u>	Operace s čísly - <u>číselný obor $\mathbb{R}$</u> - <u>aritmetické operace v číselných oborech $\mathbb{R}$</u> - <u>intervaly jako číselné množiny</u> - <u>operace s číselnými množinami (sjednocení, průnik)</u> - <u>různé zápisy reálného čísla</u> - <u>užití procentového počtu</u> - <u>mocniny s celočíselným mocnitelem</u> - <u>odmocniny</u> - <u>slovní úlohy</u>	22

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
• <u>provádí operace s číselnými výrazy;</u> • <u>určí definiční obor lomeného výrazu;</u> • <u>provádí operace s mnohočleny (sčítání, odčítání, násobení) a výrazy;</u> • <u>rozloží mnohočlen na součin a užívá vzorce pro druhou mocninu dvojčlenu a rozdíl druhých mocnin;</u> • <u>modeluje jednoduché reálné situace užitím výrazů, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání;</u> • <u>interpretuje výrazy, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání;</u> • <u>při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;</u>	Číselné a algebraické výrazy - <u>číselné výrazy</u> - <u>mnohočleny</u> - <u>lomené výrazy</u> - <u>algebraické výrazy</u> - <u>definiční obor lomeného výrazu</u> - <u>slovní úlohy</u>	12
• <u>řeší lineární rovnice o jedné neznámé v množině R;</u> • <u>řeší v R lineární nerovnice o jedné neznámé;</u> • <u>vyjádří neznámou ze vzorce;</u> • <u>užije řešení rovnic, nerovnic k řešení reálných úloh;</u> • <u>při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;</u>	Řešení lineárních rovnic a nerovnic v množině R - <u>lineární rovnice a nerovnice s jednou neznámou</u> - <u>rovnice s neznámou ve jmenovateli</u> - <u>úpravy rovnic</u> - <u>vyjádření neznámé ze vzorce</u> - <u>slovní úlohy</u>	12

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
• <u>užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, úsečka a její délka;</u> • <u>sestrojí trojúhelník, různé druhy rovnoběžníků a lichoběžníků;</u> • <u>užívá pojmy úhel a jeho velikost;</u> • <u>vyjádří poměr stran v pravoúhlém trojúhelníku jako funkci $\sin \alpha$, $\cos \alpha$, $\tan \alpha$;</u> • <u>určí hodnoty $\sin \alpha$, $\cos \alpha$, $\tan \alpha$ pro $0^\circ < \alpha < 90^\circ$ pomocí kalkulačky;</u> • <u>řeší praktické úlohy s využitím trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku a věty Pythagorovy;</u> • <u>graficky rozdělí úsečku v daném poměru;</u> • <u>graficky změní velikost úsečky v daném poměru;</u> • <u>určí různé druhy rovnoběžníků a lichoběžníků a z daných prvků určí jejich obvod a obsah;</u> • <u>určí obvod a obsah kruhu;</u> • <u>určí vzájemnou polohu přímky a kružnice;</u> • <u>určí obvod a obsah složených rovinných útvarů;</u> • <u>užívá jednotky délky a obsahu, provádí převody jednotek délky a obsahu;</u> • <u>při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;</u>	Planimetrie, goniometrie a trigonometrie - <u>planimetrické pojmy</u> - <u>polohové vztahy rovinných útvarů</u> - <u>metrické vlastnosti rovinných útvarů</u> - <u>trojúhelníky</u> - <u>gonimetrické funkce $\sin \alpha$, $\cos \alpha$, $\tan \alpha$ v intervalu $0^\circ < \alpha < 90^\circ$</u> - <u>trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku</u> - <u>kružnice, kruh a jejich části</u> - <u>rovinné útvary – konvexní a nekonvexní</u> - <u>mnohoúhelníky, pravidelné mnohoúhelníky</u> - <u>složené útvary</u> - <u>slovní úlohy</u>	22
Celkem		68

4.1.6.2.(b) 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
• <u>Řeší kvadratické rovnice o jedné neznámé pomocí diskriminantu</u>	Kvadratická rovnice	8
• <u>řeší v R soustavy lineárních rovnic;</u> • <u>Řeší soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých</u> • <u>Řeší soustavy třech lineárních rovnic o třech neznámých</u> • <u>Řeší soustavu lineárních a kvadratických rovnic o dvou neznámých</u> • <u>řeší v R soustavy lineárních nerovnic o jedné neznámé;</u> • <u>užije řešení soustav rovnic a nerovnic k řešení reálných úloh;</u>	Soustavy rovnic a nerovnic - <u>soustavy lineárních rovnic a nerovnic</u> - <u>soustava lineární a kvadratické rovnice</u>	14

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
• <u>dle funkčního předpisu sestaví tabulku a sestaví graf funkce;</u> • <u>určí, kdy funkce roste, klesá, je konstantní;</u> • <u>rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, určí jejich definiční obor a obor hodnot;</u> • <u>určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic;</u> • <u>v úlohách přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak;</u> • <u>řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání;</u> • <u>při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;</u>	Funkce - <u>pojem funkce, definiční obor a obor hodnot</u> - <u>funkce, graf funkce</u> - <u>vlastnosti funkce</u> - <u>druhy funkcí: přímá a nepřímá úměrnost,</u> - <u>lineární funkce, kvadratická funkce</u> - <u>slovní úlohy</u>	14
• <u>určuje vzájemnou polohu bodů a přímek,</u> • <u>bodů a roviny, dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin;</u> • <u>určuje vzdálenost bodů, přímek a rovin;</u> • <u>určuje odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin;</u> • <u>charakterizuje tělesa: komolý jehlan a kužel, koule a její části;</u> • <u>určí povrch a objem tělesa včetně složeného tělesa s využitím funkčních vztahů a trigonometrie;</u> • <u>využívá síť tělesa při výpočtu povrchu a objemu tělesa;</u> • <u>aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání;</u> • <u>užívá a převádí jednotky objemu;</u> • <u>při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;</u>	Stereometrie - <u>polohové vztahy prostorových útvarů</u> - <u>metrické vlastnosti prostorových útvarů</u> - <u>tělesa a jejich síť</u> - <u>složená tělesa</u> - <u>výpočet povrchu a objemu těles, složených těles</u>	32
Celkem		68

4.1.6.2.(c) 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
• <u>Řeší na základě znalostí vlastností exponenciální a logaritmické funkce jednodušší rovnice s neznámou v mocnители a logaritmické rovnice;</u> • <u>Definuje hodnoty goniometrických funkcí pro obecný úhel na jednotkové kružnici;</u> • <u>Řeší obecné trojúhelníky na základě poznatků sinové a kosinové věty;</u>	Funkce - <u>Exponenciální funkce</u> - <u>Logaritmická funkce</u> - <u>Goniometrické funkce obecného úhlu</u> - <u>Sinová a kosinová věta</u>	36

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
• <u>užívá pojmy: náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu, náhodný jev, opačný jev, nemožný jev, jistý jev;</u> • <u>určí pravděpodobnost náhodného jevu v jednoduchých případech;</u> • <u>při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;</u>	Pravděpodobnost v praktických úlohách - <u>náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu</u> - <u>náhodný jev, opačný jev, nemožný jev, jistý jev</u> - <u>výpočet pravděpodobnosti náhodného jevu</u>	8
• <u>užívá pojmy: statistický soubor, znak, četnost, relativní četnost a aritmetický průměr;</u> • <u>porovnává soubory dat;</u> • <u>interpretuje údaje vyjádřené v diagramech, grafech a tabulkách;</u> • <u>určí aritmetický průměr;</u> • <u>určí četnost a relativní četnost znaku;</u> • <u>čte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji;</u> • <u>při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;</u>	Práce s daty v praktických úlohách - <u>statistický soubor a jeho charakteristika</u> - <u>četnost a relativní četnost znaku</u> - <u>aritmetický průměr</u> - <u>statistická data v grafech a tabulkách</u>	8
• <u>orientuje se v základních pojmech finanční matematiky: změny cen zboží, směna peněz, úrok, úročení, spoření, úvěry, splátky úvěrů;</u> • <u>provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí: změny cen zboží, směna peněz, úrok;</u> • <u>na základě zadaných vzorců určí: výsledné částky při spoření, splátky úvěrů;</u> • <u>při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;</u>	Finanční matematika - <u>základy finanční matematiky</u>	8
Celkem		60

4.1.7. Učební osnova – tělesná výchova

Název školy:	Střední průmyslová škola, Trutnov, Školní 101
Název školního vzdělávacího programu:	strojní mechanik
Kód a název oboru vzdělání:	23-51-H/01 strojní mechanik
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet hodin za studium (ročník):	3/3 (1/1 – 1/1 – 1/1)
Počátek účinnosti učební osnovy:	1. 9. 2018

4.1.7.1. Pojetí vyučovacího předmětu**4.1.7.1.(a) Obecné cíle**

Předmět tělesná výchova, jako součást oblasti vzdělávání pro zdraví, si klade za cíl vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost, a tak rozvinout a podpořit jejich chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví. Vede žáky k tomu, aby znali potřeby svého těla, dodržovali zásady hygieny, chápali význam pravidelné pohybové aktivity i nebezpečí jednostranné činnosti a jiné vlivy na zdraví. Žáci jsou vedeni k pravidelnému provádění pohybových činností, ke kvalitě v pohybovém učení, k prožívání pohybu a sportovního výkonu, ke kompenzování negativních vlivů způsobu života a ke spolupráci při společných činnostech. Jsou vychováni k dodržování zásad bezpečnosti a prevenci úrazů při pohybových aktivitách. V tělesné výchově se rozvíjejí jak pohybově nadaní, tak zdravotně oslabení žáci. Protože jsou žáci v současnosti vystaveni řadě nebezpečí, která ohrožují jejich zdraví a často i život, klade se důraz na výchovu proti závislostem (na alkoholu, tabákových výrobcích, drogách atd.). Na významu nabývají i dovednosti potřebné pro chování při vzniku mimořádných událostí.

4.1.7.1.(b) Charakteristika učiva

V tělesné výchově se usiluje zejména o výchovu a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti. Žáci jsou vedeni k pravidelnému provádění pohybových činností, jsou jim vytvářeny podmínky k prožívání pohybu a sportovního výkonu, ke kompenzování negativních vlivů způsobu života i k čestnému chování a spolupráci při společných aktivitách a soutěžích.

4.1.7.1.(c) Didaktické pojetí výuky

Výuka předmětu tělesná výchova je realizována ve dvouhodinových blocích týdně a dalších organizačních formách jako jsou sportovní kroužky, vyhlášené sportovní dny školy a tréninky reprezentantů školy před různými soutěžími (pořádanými v rámci AŠSK) dle možností a podmínek školy (materiálních, zájmů žáků, klimatické situace, podílů chlapců a dívek, zdravotně oslabených).

Oblast chování člověka při mimořádných událostech a zásady poskytování první pomoci jsou realizovány v hodinách tělesné výchovy v 1. a 2. ročníku formou přednášky (případně i ve spolupráci s profesionálními zdravotníky). Teoretické poznatky z tělesné výchovy (jako technika, taktika, odborné názvosloví, hygiena a bezpečnost, sportovní výstroj, dopomoc, regenerace, relaxace, regenerace, pravidla her, rozhodování soutěží atd.) jsou kromě vyhrazených hodin výuky průběžně zařazovány do jednotlivých hodin TV. Pro výuku jsou využívány především metody frontálního a skupinového vyučování, ale v případě potřeby se uplatňuje i individuální přístup k řešení úkolů.

4.1.7.1.(d) Uplatnění mezipředmětových vztahů
chybí, nutno doplnit

4.1.7.1.(e) Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení je prováděno v souladu s pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Kromě zjišťování úrovně všeobecných i speciálních pohybových dovedností a stupně osvojení teoretických poznatků je též významným kritériem hodnocení aktivní účast v hodinách. Měřitelné výkony konkrétních pohybových dovedností se provádí s ohledem na průměrnou výkonnost současné populace, na individuální možnosti jednotlivce (limity dle pohlaví, zdravotních oslabení atd.), jakož i možnosti tréninku daných aktivit. Rovněž je do klasifikace zahrnuta účast v dalších organizačních formách, výše uvedených.

4.1.7.1.(f) Přínosy předmětu v oblasti rozvoje klíčových kompetencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- pečovat o své fyzické a duševní zdraví pravidelným vhodným cvičením coby součástí každodenního života
- pojímat zdraví jako prvořadou hodnotu potřebnou ke kvalitnímu prožívání života

- kompenzovat negativní vlivy na své zdraví
- usilovat o dosažení sportovní a pohybové gramotnosti
- reálně posuzovat své fyzické a duševní možnosti a přizpůsobit své jednání a chování v různých situacích
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, v součinnosti s ostatními zachovávat zásady fair play
- v navštěvovaných sportovních zařízeních se chovat maximálně ohleduplně, aby nedošlo k újmě na zdraví a majetku
- v mimořádných situacích správně reagovat, při ohrožení zdraví a života poskytnout nezbytnou pomoc
- rozvíjet své teoretické i praktické dovednosti při cvičeních a sportu a využívat je pro svůj rozvoj
- samostatně vyhledávat a rozvíjet informace získané z otevřených zdrojů a uplatnit je v běžném životě pro celkovou péči o zdraví

4.1.7.1.(g) Přínosy předmětu v oblasti aplikace průřezových témat
chybí, nutno doplnit

4.1.7.2. Rozpis učiva a realizace kompetencí

4.1.7.2.(a) 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
• <u>Dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat</u> • <u>Popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel</u>	Zásady jednání při mimořádných událostech	1
• Rozezná příznaky ohrožující zdraví a život postižené osoby • <u>Prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě i jiným</u>	První pomoc	1
• Svě chování usměrňuje v souladu s vnitřními předpisy školy a dle pokynů vyučujícího • Dodržuje organizační pokyny, zvláště ty, které se týkají přesunů na pracoviště TV a bezpečného chování na sportovištích • <u>Uplatňuje zásady bezpečnosti při všech pohybových aktivitách</u>	Bezpečnost práce při hodinách TV a organizace výuky Prevence úrazů a nemocí	2
• <u>Uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku</u> • <u>Zdůvodní význam zdravého životního stylu</u> • <u>Orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech</u>	Péče o zdraví – teoretické poznatky: Činitelé ovlivňující zdraví – životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování Význam pohybu pro zdraví	2

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
• Umí uplatňovat zásady rozcvičení a protažení svalů před výkonem • Osvojí si teoretické poznatky týkající se správné techniky běhu, skoku do dálky a hodů míčkem nebo gumovým válečkem • Využívá získané poznatky pro zlepšení svých výkonů v daných disciplínách • Pracuje na zlepšení své fyzické kondice • <u>Uplatňuje zásady sportovního tréninku</u>	Atletika: Běh na dráze (technika běhu a startů, běžecká abeceda) Běh v terénu Skok do dálky Hod míčkem (gumovým válečkem)	6
• Zvládne základní pohyby s míčem i bez něj • Rozvíjí techniku střelby míčem • Uplatňuje pohyb po hřišti v souladu s pravidly • Osvojí si základní pravidla míčových her • Rozvíjí své rychlostní a obratnostní schopnosti • <u>Komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii</u> • <u>Spolupracuje na týmových herních činnostech</u> • <u>Dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci</u> • <u>Dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu</u> • <u>Dovede rozlišit jednání fair play od nesporného jednání</u>	Sportovní hry: Košíková Kopaná Rychlostně-obratnostní hry	8
• Uplatňuje zásady zahřátí a protažení svalů před vlastním specializovaným cvičením • <u>Dovede připravit pomůcky a prostředky k plánovaným pohybovým činnostem</u> • Využívá opakování cvičení pro zvyšování tělesné zdatnosti, prohloubení potřebných dovedností a zlepšení techniky provedení • Umí spojit jednotlivé prvky do krátké sestavy • Používá relaxační a protahovací cvičení po náročných pohybových činnostech	Gymnastika: Prostná cvičení Šplh Cvičení na kruzích Přeskoky	4
• Zvládne základní techniku pádů • Vyzkouší si základní techniku zápasu	Úpoly	2

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
- Osvojí si základní pohybové dovednosti dané aktivity - Opakováním činností zlepšuje individuální techniku - Rozvíjí získané poznatky a pohybové návyky vybraného sportu ve svém volném čase <u>Volí sportovní vybavení (výstroj a výstroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat</u>	Výběrové sporty: Hry v přírodě Bruslení Florbal Plavání Stolní tenis Lyžování Netradiční sporty Posilování	8
<u>Dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu</u> <u>Dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit</u> <u>Dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost</u> <u>Uplatňuje zásady sportovního tréninku</u> <u>Dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích</u> <u>Využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti</u> <u>Pozná správně a chybně prováděné činnosti a zhodnotit kvalitu předvedeného výkonu</u> - Umí <u>ověřit úroveň tělesné zdatnosti</u>	Průběžně v jednotlivých celcích: Odborné názvosloví, komunikace Prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti a obratnosti Zdroje informací Zásady sportovního tréninku Technika a taktika vybraných sportů Pohybové testy, měření výkonů	
Celkem		34

4.1.7.2.(b) 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
<u>Dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat</u> <u>Popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel</u>	Zásady jednání při mimořádných událostech	1
- Rozezná příznaky ohrožující zdraví a život postižené osoby <u>Prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě i jiným</u>	První pomoc	1

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
• Své chování usměrňuje v souladu s vnitřními předpisy školy a dle pokynů vyučujícího • Dodržuje organizační pokyny, zvláště ty, které se týkají přesunů na pracoviště TV a bezpečného chování na sportovištích • <u>Uplatňuje zásady bezpečnosti při všech pohybových aktivitách</u>	Bezpečnost práce při hodinách TV a organizace výuky	2
• Umí uplatňovat zásady rozcvíčení a protažení svalů před výkonem • Osvojí si teoretické poznatky týkající se správné techniky běhu, skoku do výšky a vrhu koulí • Využívá získané poznatky pro zlepšení svých výkonů v daných disciplínách • Pracuje na zlepšení své fyzické kondice • <u>Uplatňuje zásady sportovního tréninku</u> • <u>Dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem</u>	Atletika: Běh na dráze (štafetový běh, krátké i středě dlouhé tratě) Běh v terénu (dlouhé tratě) Skok do výšky Vrh koulí	10

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
• Zvládne základní pohyby s míčem i bez něj • Rozvíjí techniku střelby míčem • Uplatňuje pohyb po hřišti v souladu s pravidly • Osvojí si základní pravidla míčových her • Rozvíjí své rychlostní a obratnostní schopnosti • <u>Komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii</u> • <u>Spolupracuje na týmových herních činnostech</u> • <u>Dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci</u> • <u>Dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu</u> • <u>Dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání.</u> Zvládne základní pohyby s míčem i bez něj • Rozvíjí techniku střelby míčem • Uplatňuje pohyb po hřišti v souladu s pravidly • Osvojí si základní pravidla míčových her • Rozvíjí své rychlostní a obratnostní schopnosti • Dovede spolupracovat s ostatními při herních činnostech družstva	Sportovní hry: Košíková Kopaná Volejbal Rychlostně-obratnostní hry	8
• Uplatňuje zásady zahřátí a protažení svalů před vlastním specializovaným cvičením • Dovede připravit pomůcky a prostředky k plánovaným pohybovým činnostem • Využívá opakování cvičení pro zvyšování tělesné zdatnosti, prohloubení potřebných dovedností a zlepšení techniky provedení • Umí spojit jednotlivé prvky do krátké sestavy • Používá relaxační a protahovací cvičení po náročných pohybových činnostech • <u>Uplatňuje zásady sportovního tréninku</u> • <u>Dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem</u>	Gymnastika: Prostrná cvičení Šplh Přeskoky Cvičení na kruzích	4

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
• Osvojí si základní pohybové dovednosti dané aktivity • Opakováním činností zlepšuje individuální techniku • Rozvíjí získané poznatky a pohybové návyky vybraného sportu ve svém volném čase • <u>Volí sportovní vybavení (výzbroj a výstroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat</u> • <u>Ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných i duševních sil, uplatňuje osvojené způsoby relaxace</u>	Výběrové sporty: Hry v přírodě Bruslení Florbal Plavání Stolní tenis Lyžování Netradiční sporty Posilování	8
• <u>Dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu</u> • <u>Dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit</u> • <u>Dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost</u> • <u>Uplatňuje zásady sportovního tréninku</u> • <u>Dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích</u> • <u>Využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti</u> • <u>Pozná správně a chybně prováděné činnosti a zhodnotit kvalitu předvedeného výkonu</u> • Umí <u>ověřit úroveň tělesné zdatnosti</u>	Průběžně v jednotlivých celcích: Odborné názvosloví, komunikace Prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti a obratnosti Zdroje informací Zásady sportovního tréninku Technika a taktika vybraných sportů Pohybové testy, měření výkonů	
Celkem		34

4.1.7.2.(c) 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
• Rozezná příznaky ohrožující zdraví a život postižené osoby • <u>Prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě i jiným</u>	První pomoc	1

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
• Své chování usměrňuje v souladu s vnitřními předpisy školy a dle pokynů vyučujícího • Dodržuje organizační pokyny, zvláště ty, které se týkají přesunů na pracoviště TV a bezpečného chování na sportovištích • <u>Uplatňuje zásady bezpečnosti při všech pohybových aktivitách</u>	Bezpečnost práce při hodinách TV a organizace výuky	2
• Umí uplatňovat zásady rozcvičení a protažení svalů před výkonem • Osvojí si teoretické poznatky týkající se správné techniky běhu, skoku do výšky a vrhu koulí • Využívá získané poznatky pro zlepšení svých výkonů v daných disciplínách • Pracuje na zlepšení své fyzické kondice • <u>Uplatňuje zásady sportovního tréninku</u> • <u>Dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem</u>	Atletika: Běhy na dráze i v terénu Skok do výšky Vrh koulí	7

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
• Zvládne základní pohyby s míčem i bez něj • Rozvíjí techniku střelby míčem • Uplatňuje pohyb po hřišti v souladu s pravidly • Osvojí si základní pravidla míčových her • Rozvíjí své rychlostní a obratnostní schopnosti • <u>Komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii</u> • <u>Spolupracuje na týmových herních činnostech</u> • <u>Dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci</u> • <u>Dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu</u> • <u>Dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání, zvládne základní pohyby s míčem i bez něj</u> • Rozvíjí techniku střelby míčem • Uplatňuje pohyb po hřišti v souladu s pravidly • Osvojí si základní pravidla míčových her • Rozvíjí své rychlostní a obratnostní schopnosti • Dovede spolupracovat s ostatními při herních činnostech družstva	Sportovní hry: Košíková Kopaná Volejbal Rychlostně-obratnostní hry	8
• Uplatňuje zásady zahřátí a protažení svalů před vlastním specializovaným cvičením • <u>Dovede připravit pomůcky a prostředky k plánovaným pohybovým činnostem</u> • Využívá opakování cvičení pro zvyšování tělesné zdatnosti, prohloubení potřebných dovedností a zlepšení techniky provedení • Umí spojit jednotlivé prvky do krátké sestavy • Používá relaxační a protahovací cvičení po náročných pohybových činnostech	Gymnastika: Prostná cvičení Cvičení na hrazdě Šplh Cvičení na kruzích Přeskoky	4

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
• Osvojí si základní pohybové dovednosti dané aktivity • Opakováním činností zlepšuje individuální techniku • Rozvíjí získané poznatky a pohybové návyky vybraného sportu ve svém volném čase • <u>Volí sportovní vybavení (výzbroj a výstroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat</u> • <u>Ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných i duševních sil, uplatňuje osvojené způsoby relaxace</u>	Výběrové sporty: Hry v přírodě Bruslení Florbal Plavání Stolní tenis Lyžování Netradiční sporty Posilování	8
• <u>Dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu</u> • <u>Dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit</u> • <u>Dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost</u> • <u>Uplatňuje zásady sportovního tréninku</u> • <u>Dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích</u> • <u>Využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti</u> • <u>Pozná správně a chybně prováděné činnosti a zhodnotit kvalitu předvedeného výkonu</u> • <u>Umí ověřit úroveň tělesné zdatnosti</u> • <u>Sestaví soubor zdravotně zaměřených cvičení nebo relaxačních cviků nebo navrhne kondiční program osobního rozvoje s jeho vyhodnocením</u> • <u>Dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky</u>	Průběžně v jednotlivých celcích: Odborné názvosloví, komunikace Prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti a obratnosti Zdroje informací Zásady sportovního tréninku Technika a taktika vybraných sportů Pohybové testy, měření výkonů	
Celkem		30

4.1.8. Učební osnova – informační a komunikační technologie

Název školy:	Střední průmyslová škola, Trutnov, Školní 101
Název školního vzdělávacího programu:	strojní mechanik
Kód a název oboru vzdělání:	23-51-H/01 strojní mechanik
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet hodin za studium (ročník/z toho cvičení):	3/3 (1/1 – 1/1 – 1/1)
Počátek účinnosti učební osnovy:	1. 9. 2018

4.1.8.1. Pojetí vyučovacího předmětu**4.1.8.1.(a) Obecné cíle**

Cílem předmětu je zvládnout základní „počítačovou gramatiku“ tzn. zpracovat strukturovaný dokument se zaměřením na obsah, typografii a vzhled. Žáci se učí základy zpracování dat, tj. shromažďovat a třídit data s vytvořením jednoduchých logických, graficky přehledných výstupů např. tabulek, databází nebo grafů.

Zvládnutí učiva vytváří základ pro budoucí úspěšné zvládnutí zpracování dat a základy administrativní práce jak v rámci dalšího studia na střední škole nebo vyšším stupni, tak i v praktickém životě. Učivo je rozděleno do jednotlivých ročníků studia tak, aby získané vědomosti a znalosti mohli žáci aplikovat v odborných i všeobecně vzdělávacích předmětech. Pojetí předmětu pozitivně působí na estetickou a logickou stránku osobnosti žáku s použitím znalostí a vědomostí a dává základ pro úspěšné zvládnutí praktického života v informatické společnosti.

4.1.8.1.(b) Charakteristika učiva

Učivo je rozděleno do dílčích tematických celků, které vychází z jednotlivých modulů obecných principů počítačové gramotnosti a její certifikace - ECDL (European Computer Driving Licence). Učivo je dále doplněno odbornými tématy v souladu se Standardem středoškolského odborného vzdělávání.

V prvním ročníku studia jsou základem učiva 3 bloky, vycházejících ze standardu ECDL – Základní pojmy informačních technologií, Práce s počítačem a správa souborů a Textový editor.

Ve druhém ročníku studia jsou probírány další moduly podle standardu ECDL – Textový editor (rozšíření), Tabulkový procesor a Služby informačních sítí.

Ve třetím ročníku jsou obsahem učiva zbývající 2 moduly ECDL – Databáze/systémy pro úschovu dat, Prezentace a na závěr modul Základy počítačové grafiky.

V průběhu výuky se žáci učí efektivně ovládat na uživatelské úrovni informační a komunikační technologie, hlavní důraz je kladen na praktická cvičení a zvládnutí běžně dostupné výpočetní techniky pro vyhledávání, zpracování a prezentaci různých typů dat. Výuka probíhá formou cvičení (třída dělena na skupiny) na učebně ICT formou výkladu a demonstrace (s využitím prezentačních prostředků) a následným procvičováním a samostatnou prací žáků.

4.1.8.1.(c) Didaktické pojetí výuky

Při výuce předmětu Informační a komunikační technologie jsou využívány běžné metody a formy skupinové výuky (výklad, demonstrativní forma s využitím datového projektoru, práce s odbornou literaturou, práce s PC a elektronickými informacemi v odborné učebně ICT). Při výuce je využíváno základní programové vybavení běžného počítače pro kancelářskou práci, zahrnující grafické uživatelské prostředí, textový editor, tabulkový kalkulátor, databázový systém, prezentační program, internetový prohlížeč, program pro práci s elektronickou poštou, programové prostředí pro tvorbu webové prezentace, rastrový a vektorový grafický editor.

Zvláštní důraz při výuce je kladen na osvojování správných návyků práce s daty, jejich strukturu, zálohování, správu a zabezpečení.

4.1.8.1.(d) Uplatnění mezipředmětových vztahů

Předmět informační a komunikační technologie plní funkci základního stavebního kamene velké části všeobecně vzdělávacích předmětů a všech odborných předmětů. Vědomosti a praktické dovednosti, získané v předmětu Informační a komunikační technologie jsou dále rozvíjeny v konkrétních zaměřených jednotlivých předmětech a jsou využívány jako efektivní nástroj moderní práce v informační společnosti.

4.1.8.1.(e) Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení je prováděno v souladu s pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Základem pro hodnocení žáka jsou výsledky získané při individuálním posuzování znalostí – zkoušení před tabulí, písemné testy nebo samostatné praktické práce na PC. Kromě těchto zadání je také využíváno diagnostické pozorování aktivity žáka v průběhu vyučovacího procesu. Dalším zdrojem informací o výkonu

žáka v předmětu je zpracování úloh v rámci domácí přípravy. Důraz je při hodnocení kladen zejména na správnost a úplnost řešení, přihlíží se rovněž ke grafickému projevu odevzdané práce.

4.1.8.1.(f) Přínosy předmětu v oblasti rozvoje klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence – žák se srozumitelně a přehledně vyjadřuje v mluvených a písemných projevech při respektování platných norem a předpisů, umí použít odbornou terminologii.

Personální kompetence – přijímá konstruktivně hodnocení výsledků své samostatné práce ze strany učitele. Přijímá náměty na zlepšení práce i jeho kritické výhrady.

Sociální kompetence – žák odpovědně plní zadané úkoly, snaží se porozumět zadání, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej.

Samostatnost při řešení úkolů – volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu a další informační zdroje, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušenosti a vědomosti nabyté v předchozím studiu.

Využití prostředků informačních a komunikačních technologií – žák získává informace z online zdrojů (vyhledávací portály, webové stránky firem a institucí), efektivně využívá počítačová zařízení a základní programové vybavení.

Aplikace matematických postupů – je schopen nacházet funkční závislosti a využívat je (analýza problému, algoritmizace úlohy, hledání optimálního řešení) v technické praxi.

Pracovní uplatnění – žák je seznámen s významem získaných odborných kompetencí v oblasti využívání prostředků informačních a komunikačních technologií včetně práce se základními typy programového vybavení pro jeho uplatnění na trhu práce v průběhu profesního života.

4.1.8.1.(g) Přínosy předmětu v oblasti aplikace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti – žák je stimulován k aktivitě, angažovanosti a k diskusím nad konkrétními úlohami praxe. Je veden ke komunikaci a zásadám slušného chování ve společnosti.

Člověk a životní prostředí – žák si osvojuje a vyjasňuje názory na spotřebu energií a její úsporu v průmyslové výrobě, na používané technologické metody a pracovní postupy z hlediska možného negativního ovlivňování životního prostředí, učí se uplatňovat nejen kritérium ekonomické efektivity, ale i hledisko ekologické, uvědomuje si problematiku odpadů – vznik, druhy, ekologické zneškodňování, způsoby minimalizace jejich vzniku a globální vliv člověka na živou přírodu.

Člověk a svět práce – předmět informační a komunikační technologie podporuje jednoznačné a přesné definování problémů při využívání prostředků ICT, hledání optimálního řešení a použití vhodných nástrojů pro získávání a efektivní využití informací z různých zdrojů. Žák řeší často prakticky zaměřené příklady formulované tak, aby pochopil význam informační společnosti a dovedl se v ní orientovat.

Informační a komunikační technologie – žák se učí efektivně využívat prostředky moderních informačních a komunikačních technologií v průběhu vzdělávání i při samostatném řešení praktických úkolů.

4.1.8.2. Rozpis učiva a realizace kompetencí

4.1.8.2.(a) 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
Modul 1 - Základní pojmy informačních technologií		
Žák: • zná zásady chování na učebně ICT • orientuje se v historii vývoje výpočetní techniky • orientuje se v základních pojmech informačních a komunikačních technologií • zná základní součásti počítače a jejich funkci zná typy principy periferních zařízení počítače a jejich použití • <u>používá počítač a jeho periferie (obsluhuje je, detekuje chyby, vyměňuje spotřební materiál)</u> • <u>je si vědom možností a výhod, ale i rizik (zabezpečení dat před zneužitím, ochrana dat před zničením, porušování autorských práv) a omezení (zejména technických a technologických) spojených s používáním výpočetní techniky</u> • <u>aplikuje výše uvedené – zejména aktivně využívá prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením</u>	Seznámení s provozním řádem učebny ICT Vývoj výpočetní techniky Provozní podmínky pro výpočetní techniku Klávesnice, disk, disketa Sběrnice, procesor Polohovací zařízení Zobrazovací zařízení Bit a Byte Operační systémy Souborové systémy BIOS, DOS Tiskárny, CD a DVD Rozdělení počítačů Počítačové sítě Elektronická pošta	8
Modul 2 - Práce s počítačem a správa souborů		

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
<u>Žák:</u> - pracuje s prostředky správy operačního systému, na základní úrovni konfiguruje operační systém, nastavuje jeho uživatelské prostředí - orientuje se v běžném systému – chápe strukturu dat a možnosti jejich uložení, rozumí a orientuje se v systému adresářů, ovládá základní práce se soubory (vyhledávání, kopírování, přesun, mazání), odlišuje a rozpoznává základní typy souborů a pracuje s nimi - ovládá principy algoritmizace úloh a sestavuje algoritmy řešení konkrétních úloh (dekompozice úlohy na jednotlivé elementárnější činnosti za použití přiměřené míry abstrakce) - využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením i běžným hardware - má vytvořeny předpoklady učit se používat nové aplikace, zejména za pomoci manuálu a nápovědy, rozpoznává a využívá analogii ve funkcích a ve způsobu ovládání různých aplikací - vybírá a používá vhodné programové vybavení pro řešení běžných konkrétních úkolů	Windows – základní prostředí operačního systému, plocha a zástupce, prvky okna, manipulace s okny, systémové programy Souborové operace – zakládání, kopírování, přesouvání a rušení souboru, procvičování Základní grafické programy, základní grafické formáty a převody mezi nimi Samostatné zvládnutí programu, použití nápovědy (program Malování) Tisk a správa tiskáren ve WINDOWS	10
Modul 3 - Textový editor		
vytváří, upravuje a uchovává strukturované textové dokumenty (ovládá typografická pravidla, formátování, práce se šablonami, styly, objekty, hromadnou korespondenci, tvoří tabulky, grafy, makra)	Programy pro zpracování textu Písma Elektronická pošta – odesílání příloh Prostředí a nastavení textového editoru Záhlaví a zápatí, vlastní šablona Oddíly Odstavce Odrážky a číslování Objekty a kreslení	16
Celkem		34

4.1.8.2.(b) 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
Modul 3 - Textový procesor		
vytváří složitější textové dokumenty	Tabulky Styly Úprava dokumentu Hypertext, nahrazování	8
Modul 4 - Tabulkový procesor		

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
• <u>ovládá běžné práce s tabulkovým procesorem (editace, matematické operace, vestavěné a vlastní funkce, vyhledávání, filtrování, třídění, tvorba grafu, databáze, kontingenční tabulky a grafy, příprava pro tisk, tisk)</u> • ovládá využití tabulkového kalkulátoru v technické praxi	Tabulkové procesory – úvod Nastavení prostředí, základní menu, panely nástrojů, kurzor, přesuny po listu, výběry Seznamy, automatické, individuální, editace buňky Formát buňky, sloupce, řádku Jednoduché vzorce Funkce Grafy Náhled Cvičení	16
Modul 7 - Služby informačních sítí		
• <u>chápe specifika práce v síti (včetně rizik), využívá jejich možností a pracuje s jejími prostředky</u> • <u>komunikuje elektronickou poštou, ovládá i zaslání přílohy, či naopak její přijetí a následné otevření</u> • <u>využívá další funkce poštovního klienta (organizování, plánování...)</u> • <u>ovládá další běžné prostředky online a offline komunikace a výměny dat</u> • <u>volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací a odpovídající techniky (metody, způsoby) k jejich získávání</u> • <u>získává a využívá informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet, ovládá jejich vyhledávání, včetně použití filtrování</u> • <u>orientuje se v získaných informacích, třídí je, analyzuje, vyhodnocuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává</u> • <u>zaznamenává a uchovává textové, grafické i numerické informace způsobem umožňujícím jejich rychlé vyhledání a využití</u> • <u>uvědomuje si nutnost posouzení validity informačních zdrojů a použití informací relevantních pro potřeby řešení konkrétního problému</u>	Internet a e-mail Základní prohlížeče a poštovní programy Intranet, extranet Nastavení prohlížeče Vyhledávání Portálové služby	10
Celkem		34

4.1.8.2.(c) 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
Modul 5 - Databáze/systémy pro úschovu dat		

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
• <u>ovládá základní práce v databázovém procesoru (editace, vyhledávání, filtrování, třídění, relace, tvorba sestav, příprava pro tisk, tisk)</u>	Systémy pro zpracování a úchovu dat Pravidla pro návrh databáze, tabulek a vztahů Návrh cvičné databáze, návrh tabulek a jejich naplnění Formulář a vnořené formuláře Zápis dat Dotazy, akční dotazy Sestavy	10
Modul 6 - Prezentace		
• <u>vytváří jednoduché multimediální dokumenty (tedy dokumenty, v nichž je spojena textová, zvuková a obrazová složka informace) v některém vhodném formátu (HTML dokument, dokument textového procesoru, dokument vytvořený specializovaným SW pro tvorbu prezentací atp.)</u>	Programy pro tvorbu prezentací Snímky – naplnění Animace snímků Tvorba vlastní prezentace Osobní prezentace	8
Základy počítačové grafiky		
• <u>zná základní typy grafických formátů, volí odpovídající programové vybavení pro práci s nimi a na základní úrovni grafiku tvoří a upravuje</u>	Principy grafických programů Grafické formáty Rastrová grafika Vektorová grafika Základní úprava obrázku Práce s digitálním fotoaparátem	12
Celkem		30

4.1.9. Učební osnova – ekonomika

Název školy:	Střední průmyslová škola, Trutnov, Školní 101
Název školního vzdělávacího programu:	strojní mechanik
Kód a název oboru vzdělání:	23-51-H/01 strojní mechanik
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet hodin za studium (ročník/z toho cvičení):	2/0 (0/0 – 0/0 – 2/0)
Počátek účinnosti učební osnovy:	1. 9. 2018

4.1.9.1. Pojetí vyučovacího předmětu**4.1.9.1.(a) Obecné cíle**

Předmět ekonomické vzdělávání poskytuje žákům základní ekonomické vzdělání potřebné pro efektivní jednání a hospodárné chování v občanském i pracovním životě. Směřuje k výchově čestných lidí, kteří budou aktivními, přemýšlivými a poučenými osobami v ekonomické sféře.

4.1.9.1.(b) Charakteristika učiva

Předmět je vyučován v třetím ročníku a vychází z kurikulárního rámce pro ekonomické vzdělávání stanoveného v RVP. Učivo je sestaveno ze tří základních částí, které se týkají tržní ekonomiky, podnikání a daňové a mzdové problematiky. Pro oblasti podnikání a daní bude ve výuce doplňkově využíván výukový software Praktická ekonomika pro ZŠ a SŠ.

4.1.9.1.(c) Didaktické pojetí výuky

V předmětu bude uplatňována zejména frontální metoda výuky spojená s praktickými ekonomickými výpočty. Aktivita bude podněcována zadáváním samostatných příkladů a práce s formuláři.

4.1.9.1.(d) Uplatnění mezipředmětových vztahů

Výuka v předmětu navazuje téma Člověk a hospodářství z předmětu občanská nauka a bude využívána matematická gramotnost získaná v předmětu matematika při praktických ekonomických výpočtech.

4.1.9.1.(e) Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení je prováděno v souladu s pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Při hodnocení bude důraz položen na porozumění probranému učivu, na schopnost aplikovat dosažené znalosti v praxi a dovednost používat samostatné myšlení. Základem je ústní zkoušení, které je nezbytné alespoň 2x za pololetí, a řešení praktických písemných příkladů.

4.1.9.1.(f) Přínosy předmětu v oblasti rozvoje klíčových kompetencí

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji kompetencí:

Kompetence k řešení problému – získává potřebné informace pro řešení úkolů a umět využívat různé informační zdroje.

Komunikativní kompetence – vhodně se vyjadřuje a prezentuje při jednáních, jasně formuluje své názory a požívá vhodnou argumentaci.

Personální a sociální kompetence – ověřuje získané informace a kriticky hodnotí názory a postoje druhých.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – využívá získané znalosti při uplatnění na trhu práce, zná práva a povinnosti zaměstnanců a má reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách ve svém oboru. Rozumí podstatě a principům podnikání a má představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání v oboru.

4.1.9.1.(g) Přínosy předmětu v oblasti aplikace průřezových témat

Člověk a svět práce – směřuje k odpovědnému rozhodování na základě vyhodnocení získaných informací.

4.1.9.2. Rozpis učiva a realizace kompetencí**4.1.9.2.(a) 1. ročník**

předmět není vyučován

4.1.9.2.(b) 2. ročník

předmět není vyučován

4.1.9.2.(c) 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
Žák: • <u>správně používá a aplikuje základní ekonomické pojmy</u> • <u>posoudí vliv ceny na nabídku a poptávku</u> • <u>stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období</u> • <u>rozpozná běžné cenové triky a klamavé nabídky</u> • stanoví rovnovážnou cenu	Základy tržní ekonomiky • potřeby, statky, služby, spotřeba, životní úroveň • výroba, výrobní faktory, hospodářský cyklus • trh, tržní subjekty, nabídka, poptávka, zboží, cena	10
Žák: • <u>popíše hierarchii zaměstnanců v organizaci jejich práva a povinnosti</u> • <u>na příkladech vysvětlí a vzájemně porovná druhy odpovědnosti za škody ze strany zaměstnance a zaměstnavatele</u>	Zaměstnanci • organizace práce na pracovišti • druhy škod a možnosti předcházení škodám, odpovědnost zaměstnance a odpovědnost zaměstnavatele	4
Žák: • <u>orientuje se v právních formách podnikání a dovede charakterizovat jejich základní znaky</u> • <u>vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a základatelský rozpočet</u> • <u>posoudí vhodné formy podnikání pro obor</u> • <u>na příkladu popíše základní povinnosti podnikatele vůči státu</u> • popíše zákonné podmínky pro získání živnostenského oprávnění	Podnikání, podnikatel • podnikání, právní formy • podnikatelský záměr • obchodní společnosti, typy • živnostenské podnikání fyzických osob	10
Žák: • <u>rozlišuje jednotlivé druhy majetku</u> • <u>orientuje se v účetní evidenci majetku</u> • <u>rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů</u> • popíše strukturu rozvahy podniku • <u>řeší jednoduché výpočty výsledku hospodaření</u> • <u>řeší jednoduché kalkulace ceny</u>	Podnik, majetek podniku a hospodaření podniku • struktura majetku, dlouhodobý majetek, oběžný majetek • náklady, výnosy, výsledek hospodaření podniku • kalkulace ceny výrobku	8

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
Žák: • <u>orientuje se v platebním styku a smění peníze podle kurzovního lístku</u> • <u>vyplňuje doklady souvisejících s pohybem peněz</u> • <u>vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům</u> • volí vhodnou míru zadlužení • kriticky posoudí nabídky hotovostních půjček • <u>vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN</u> • <u>řeší jednoduché výpočty mezd</u> • <u>vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství</u> • <u>orientuje se v daňové soustavě, charakterizuje význam daní pro stát</u> • <u>řeší jednoduché příklady výpočtu daně z přidané hodnoty a daně z příjmu</u> • <u>orientuje se v produktech pojišťovacího trhu a vybere nejvhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby</u> • <u>vypočte sociální a zdravotní pojištění</u> • vysvětlí význam a použití finančních prostředků hrazených na sociálním a zdravotním pojištění	Peníze, mzdy, daně, pojistné • peníze, hotovostní a bezhotovostní platební styk v národní i zahraniční měně • inflace • úroková míra • mzda časová a úkolová • státní rozpočet • daňová soustava, pojišťovací soustava • sociální a zdravotní pojištění	16
Žák: • <u>vyhotoví daňový doklad</u> • <u>umí vést daňovou evidenci pro plátce i neplátce daně z přidané hodnoty</u> • <u>vyhotoví zjednodušené daňové přiznání k dani z přidané hodnoty</u> • posoudí vhodnost dobrovolné registrace k DPH	Daňová evidenční povinnost • zásady a vedení daňové evidence • daňová evidence • ocenění majetku a závazků v daňové evidenci • minimální základ daně • daňová přiznání fyzických osob	12
Celkem		60

4.2. Odborné předměty

4.2.1. Učební osnova – technické kreslení

Název školy:	Střední průmyslová škola, Trutnov, Školní 101
Název školního vzdělávacího programu:	strojní mechanik
Kód a název oboru vzdělání:	23-51-H/01 strojní mechanik
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet hodin za studium (ročník/z toho cvičení):	3/0 (1/0 – 1/0 – 1/0)
Počátek účinnosti učební osnovy:	1. 9. 2018

4.2.1.1. Pojetí vyučovacího předmětu

4.2.1.1.(a) Obecné cíle

Cílem předmětu je rozvíjení a upevňování prostorové představivosti a technického myšlení žáků. Žáci se učí číst a vytvářet výkresovou dokumentaci podle platných norem (ISO, EN). Zvládnutí učiva vytváří vědomostní a dovednostní základ potřebný pro studium navazujících odborných předmětů.

4.2.1.1.(b) Charakteristika učiva

Učivo je rozděleno do dílčích tematických celků. V prvním ročníku studia je žák seznámen obecně s pojmem technická normalizace a se základními normami pro tvorbu technické dokumentace, osvojí si zásady pravoúhlého promítání a rozvine prostorovou představivost, pozná a dovede aplikovat způsoby kótování a lícování rozměrů. V další části se naučí volit a předepisovat z hlediska funkce opodstatněnou přesnost délkových rozměrů, úhlů, geometrických tolerancí, dále pak předepisovat jakost povrchu a tepelného zpracování.

Ve druhém a třetím ročníku studia je nosným tématem zobrazování a kótování typických strojních součástí a konstrukčních prvků, kreslení výkresů sestavení včetně rozpisek. Dílčími tématy jsou schémata (např. potrubních systémů) a další konstrukční a projektová dokumentace ve strojírenství.

4.2.1.1.(c) Didaktické pojetí výuky

Při výuce technického kreslení jsou využívány běžné metody a formy skupinové výuky (výklad, demonstrační formy s použitím zpětné projekce a datového projektoru, práce s odbornou literaturou a technickými normami. Dále je akcentována především samostatná práce žáků při řešení individuálních zadání s využíváním technického myšlení.

Žák pracuje s platnými technickými normami v oblasti strojírenství, orientuje se v nich, dokáže je vyhledávat a správně používat. Výsledky své práce dokáže technicky zdůvodnit.

4.2.1.1.(d) Uplatnění mezipředmětových vztahů

Technické kreslení je podpurným předmětem pro předměty STT, STR, TMO, ODV.

4.2.1.1.(e) Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení je prováděno v souladu s pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Základem pro hodnocení žáka jsou výsledky získané při individuálním posuzování znalostí – zkoušení před tabulí, písemné testy, průběžné samostatné práce. Důraz je při hodnocení kladen zejména na správnost a úplnost řešení, přihlíží se rovněž ke grafickému projevu odevzdané práce.

4.2.1.1.(f) Přínosy předmětu v oblasti rozvoje klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence – žák se srozumitelně a přehledně vyjadřuje v mluvených a písemných projevech při respektování platných norem a předpisů, umí použít odbornou terminologii.

Personální kompetence – přijímá konstruktivně hodnocení výsledků své samostatné práce ze strany učitele. Přijímá náměty na zlepšení práce i jeho kritické výhrady.

Sociální kompetence – žák odpovědně plní zadané úkoly, snaží se porozumět zadání, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej.

Samostatnost při řešení úkolů – volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušenosti a vědomosti nabyté v předchozím studiu.

Využití prostředků informačních a komunikačních technologií – žák získává informace z online zdrojů (vyhledávací portály, webové stránky firem a institucí).

Aplikace matematických postupů – je schopen nacházet funkční závislosti a využívat je (výpočty tolerancí, doplňkové kóty, řešení rozměrových řetězců apod.) v praxi konstruktéra.

Pracovní uplatnění – žák je seznámen s významem získaných odborných kompetencí v oblasti technického kreslení pro jeho uplatnění na trhu práce v průběhu profesního života.

4.2.1.1.(g) Přínosy předmětu v oblasti aplikace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti – žák je stimulován k aktivitě, angažovanosti a k diskusím nad konkrétními úlohami praxe. Je veden ke komunikaci a zásadám slušného chování ve společnosti.

Člověk a životní prostředí – žák si osvojuje a vyjasňuje názory na spotřebu energií v průmyslové výrobě, na používané technologické metody a pracovní postupy z hlediska možného negativního ovlivňování životního prostředí, učí se uplatňovat nejen kritérium ekonomické efektivity, ale i hledisko ekologické, uvědomuje si problematiku odpadů - vznik, druhy, ekologické zneškodňování, způsoby minimalizace jejich vzniku a globální vliv člověka na živou přírodu.

Člověk a svět práce – technické kreslení podporuje jednoznačné a přesné definování technických problémů, prostorovou představivost, dovednost získávat a efektivně využívat informace z různých zdrojů. Žák řeší často prakticky zaměřené příklady a ocitá se ve virtuálním světě konstrukční přípravy výroby.

Informační a komunikační technologie – žák využívá prvků moderních informačních a komunikačních technologií, efektivně je využívá v průběhu vzdělávání i při samostatném řešení praktických úkolů.

4.2.1.2. Rozpis učiva a realizace kompetencí

4.2.1.2.(a) 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
<u>vyčte z výkresů jednodušších strojních součástí, nástrojů a pomůcek jejich tvar a rozměry včetně dovolených úchylek délkových rozměrů, úchylek tvaru, vzájemné polohy ploch a prvků a předepsané jakosti povrchu jednotlivých ploch kreslí náčrty jednoduchých strojních součástí, nástrojů a pomůcek. okótuje jejich rozměry a s použitím tabulek stanoví jejich dovolené úchytky, předepíše dovolené úchytky tvaru a vzájemné polohy ploch, navrhuje vhodné materiály a druhy polotovarů pro jejich zhotovení</u> • zobrazí N-P-B upravených nerotačních těles • zobrazí N-P-B upravených rotačních těles • vhodně použije řez-průřez pro zobrazení tvarových podrobností součástí • okótuje délkové a úhlové rozměry (kombinace kót od základny a řetězcového kótování) • posoudí vhodnost mezních úchylek délek a úhlů • posoudí tolerance geometrického tvaru ploch (s použitím Strojnických tabulek) • posoudí tolerance vzájemné polohy (s použitím Strojnických tabulek) • použije a nakreslí do výrobního výkresu grafické značky drsnosti povrchu	Technická normalizace Zobrazování tvaru strojních součástí Kótování a předepisování úchylek rozměrů, geometrického tvaru a vzájemné polohy ploch a prvků Předepisování jakosti povrchu	34
Celkem		34

4.2.1.2.(b) 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
<u>vyčte z výkresů sestavení druh uložení souvisejících součástí, stanoví dovolené úchytky součástí</u> - vypracuje rozpisku položek jednoduché sestavy (do 10 pozic) - nakreslí výkres sestavení (do 10 pozic)	Výkresy sestavení	16
<u>vyčte z výkresů strojních součástí, nástrojů a pomůcek druh materiálů a polotovarů, jejich tepelné zpracování a způsob úpravy povrchu</u>	Výkresy součástí	14
<u>čte výkresy jednodušších sestavení, vyčte z nich způsob spojení jednotlivých součástí, druh, velikost a počet spojovacích a jiných normalizovaných součástí</u>	Schéματα	4
Celkem		34

4.2.1.2.(c) 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
<u>čte schémata jednoduchých kinematických a tekutinových mechanismů</u>	Schéματα	10
<u>získává informace z technologické dokumentace nástrojů a pomůcek a řídí se jimi</u>	Technologická dokumentace	10
<u>vyhledává textové i grafické informace (zpracované jak v konvenční, tak i v elektronické podobě) v různých informačních zdrojích a využívá je při plnění pracovních úkolů</u>	Další technologická dokumentace	10
Celkem		30

4.2.2. Učební osnova – strojnictví

Název školy:	Střední průmyslová škola, Trutnov, Školní 101
Název školního vzdělávacího programu:	strojní mechanik
Kód a název oboru vzdělání:	23-51-H/01 strojní mechanik
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet hodin za studium (ročník/z toho cvičení):	3/0 (2/0 – 1/0 – 0/0)
Počátek účinnosti učební osnovy:	1. 9. 2018

4.2.2.1. Pojetí vyučovacího předmětu

4.2.2.1.(a) Obecné cíle

Cílem předmětu je rozvíjení a upevňování logického a technického myšlení žáků v oblasti strojírenské výroby, a to v oblasti strojírenského vybavení, a strojních součástí. Žáci získávají znalosti o jednotlivých, strojních součástech, ale i o mechanismech, spojích a převodech vše podle platných norem (ISO, EN) s využitím moderních i klasických prostředků výuky. Zvládnutí učiva vytváří vědomostní a dovednostní základ potřebný pro studium navazujících odborných předmětů, předmět pozitivně působí na schopnost technického myšlení žáků. Úspěšné zvládnutí cílů vzdělávání předmětu má zásadní význam pro znalosti v oblasti strojírenského vybavení výroby, popřípadě umožní se dále vzdělávat, nebo bezproblémově rekvalifikovat.

4.2.2.1.(b) Charakteristika učiva

Učivo je rozděleno do dílčích tematických celků. V prvním ročníku studia má učivo čtyři základní části. V první části je žák seznámen se spoji a spojovacími součástmi, včetně práce se Strojírenskými tabulkami. V druhé části se učí pochopit princip částí strojů umožňující pohyb. Ve třetí části je seznámen s utěsňováním součástí a spojů a ve čtvrté části s pojmy, které se týkají potrubí a armatur. V druhém ročníku studia je učivo rozděleno také do čtyř tematických částí. V první části jsou nosným tématem mechanismy a pochopení jejich činnosti. Ve druhé části jsou hlavním tématem dopravní stroje a zařízení pro přepravu látek. Ve třetí části je žák seznámen se stroji a zařízeními pro přeměnu energie. Ve čtvrté části je hlavním tématem provozuschopnost strojů a zařízení.

4.2.2.1.(c) Didaktické pojetí výuky

Při výuce strojnictví jsou využívány běžné metody a formy skupinové výuky (výklad, demonstrativní formy s použitím ukázek nástrojů, práce s odbornou literaturou a technickými normami. Dále je akcentována především samostatná práce žáků při řešení individuálních zadání s využíváním technického myšlení.

Zvláštní důraz je kladen na osvojování správných pracovních návyků - pečlivosti, pochopení odborného textu a orientace v nákresech zařízení a ve Strojnických tabulkách. Žák pracuje s platnými technickými normami v oblasti strojírenství a se Strojírenskými tabulkami, orientuje se v nich, dokáže vyhledávat jednotlivé normalizované součásti. Výsledky své práce dokáže technicky zdůvodnit a obhájit před kolektivem.

4.2.2.1.(d) Uplatnění mezipředmětových vztahů

Předmět strojnictví plní funkci stavebního kamene oboru nástrojař (který integruje ve vrcholu znalostní pyramidy poznatky ze všech odborných a částečně všeobecně vzdělávacích předmětů), jako podpůrný se jeví v dalších odborných předmětech TMO, STT, ODV a TEK.

4.2.2.1.(e) Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení je prováděno v souladu s pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Základem pro hodnocení žáka jsou výsledky získané při individuálním posuzování znalostí – zkoušení před tabulí, písemné testy. Kromě těchto zadání je také využíváno diagnostické pozorování aktivity žáka v průběhu vyučovacího procesu. Nedílnou součástí podkladů pro klasifikaci a hodnocení výkonu žáka je úroveň dlouhodobé pečlivosti s jakou vede svůj sešit. Dalším zdrojem informací o výkonu žáka v předmětu je zpracování úloh a příkladů v rámci samostatné práce ve výuce. Důraz je při hodnocení kladen zejména na správnost a úplnost řešení, přihlíží se rovněž ke grafickému projevu odevzdané práce.

4.2.2.1.(f) Přínosy předmětu v oblasti rozvoje klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence – žák se srozumitelně a přehledně vyjadřuje v mluvených a písemných projevech při respektování platných norem a předpisů, umí použít odbornou terminologii.

Personální kompetence – přijímá konstruktivně hodnocení výsledků své samostatné práce ze strany učitele. Přijímá náměty na zlepšení práce i jeho kritické výhrady.

Sociální kompetence – žák odpovědně plní zadané úkoly, snaží se porozumět zadání, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej.

Samostatnost při řešení úkolů – volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušenosti a vědomosti nabyté v předchozím studiu.

Využití prostředků informačních a komunikačních technologií – žák získává informace z online zdrojů (vyhledávací portály, webové stránky firem a institucí).

Aplikace matematických postupů – je schopen nacházet funkční závislosti a využívat je (výpočty tolerancí, práce s matematickými vzorci).

Pracovní uplatnění – žák je seznámen s významem získaných odborných kompetencí v oblasti technologie pro jeho uplatnění na trhu práce v průběhu profesního života.

4.2.2.1.(g) Přínosy předmětu v oblasti aplikace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti – žák je stimulován k aktivitě, angažovanosti a k diskusím nad konkrétními úlohami praxe. Je veden ke komunikaci a zásadám slušného chování ve společnosti.

Člověk a životní prostředí – žák si osvojuje a vyjasňuje názory na spotřebu energií v průmyslové výrobě, na používané technologické metody a pracovní postupy z hlediska možného negativního ovlivňování životního prostředí, učí se uplatňovat nejen kritérium ekonomické efektivity, ale i hledisko ekologické, uvědomuje si problematiku odpadů - vznik, druhy, ekologické zneškodňování, způsoby minimalizace jejich vzniku a globální vliv člověka na živou přírodu.

Člověk a svět práce – technologie podporuje jednoznačné a přesné definování technických problémů. Dovednost získávat a efektivně využívat informace z různých zdrojů. Žák řeší často prakticky zaměřené příklady a ocitá se ve světě konstrukční přípravy výroby.

Informační a komunikační technologie – žák využívá prvků moderních informačních a komunikačních technologií, efektivně je využívá v průběhu vzdělávání i při samostatném řešení praktických úkolů.

4.2.2.2. Rozpis učiva a realizace kompetencí

4.2.2.2.(a) 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
<u>rozlišuje spojovací součásti</u> <u>rozlišuje druhy spojů</u> <u>navrhne pro rozebíratelné spoje způsob pojištění</u> <u>čte výkresy jednodušších sestavení, vyčte z nich způsob spojení jednotlivých součástí, druh, velikost a počet spojovacích a jiných normalizovaných součástí</u> vybere normalizované spojovací součásti ve Strojnických tabulkách	Spoje a spojovací součásti	30
schematicky zakresluje a popisuje princip fungování částí strojů umožňujících pohyb - popíše jednotlivé druhy hřídelí a čepů - vysvětlí použití jednotlivých typů hřídelů - vybírání normalizovaných součástí ve Strojnických tabulkách - popíše jednotlivé druhy ložisek - vysvětlí způsoby mazání a těsnění ložisek - popíše jednotlivé druhy spojek - vysvětlí funkci jednotlivých spojek	Části strojů umožňující pohyb	24

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
<u>rozlišuje druhy spojů, způsoby jejich utěšňování, způsoby utěšňování pohybujících se součástí a prvky používané k utěšňování</u>	Těsnění součástí a spojů	4
<u>rozlišuje součásti potrubí a jeho příslušenství</u> - vysvětlí význam značek, objasní základní veličiny určující potrubí - rozlišuje jednotlivé druhy spojení trub a trubek - rozlišuje jednotlivé druhy izolace a ochrany potrubí - popíše přístroje uzavírací, kontrolní, pojistné a regulační	Potrubí a armatury	10
Celkem		68

4.2.2.2.(b) 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
<u>rozlišuje strojní součásti pro přenos sil a momentů</u> <u>vypočítává základní parametry (např. převodový poměr)</u> - rozlišuje jednotlivé typy mechanismů - posuzuje vhodnost použití jednotlivých druhů mechanismů - zakresluje schematicky jednotlivé mechanismy - popíše principy fungování jednotlivých mechanismů	Mechanismy	13
<u>rozlišuje dopravní stroje a zařízení používaná ve strojírenství, jejich principy, základní parametry a podmínky pro jejich používání</u> <u>rozeznává typické součásti strojů, zná jejich základní vlastnosti</u> - popíše jednotlivé skupiny dopravních zařízení podle přepravovaných látek - vysvětlí principy jednotlivých dopravních strojů a zařízení - posoudí výhody a nevýhody dopravních strojů a zařízení	Dopravní stroje a zařízení pro přepravu látek	11

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
rozlišuje jednotlivé typy strojů a zařízení na přeměnu energie vysvětlí principy strojů a zařízení na přeměnu energie zakreslí schematicky jednotlivé typy spalovacího motoru	Stroje a zařízení pro přeměnu energie	5
vysvětlí pojem provozuschopnost strojů - rozlišuje jednotlivé druhy oprav - vysvětlí pojem komplexní péče o stroje a zařízení - vysvětlí vliv strojního zařízení na pracovní a životní prostředí	Provozuschopnost strojů a zařízení	5
Celkem		34

4.2.2.2.(c) 3. ročník
předmět není vyučován

4.2.3. Učební osnova – strojírenská technologie

Název školy:	Střední průmyslová škola, Trutnov, Školní 101
Název školního vzdělávacího programu:	strojí mechanik
Kód a název oboru vzdělání:	23-51-H/01 strojí mechanik
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet hodin za studium (ročník/z toho cvičení):	4/0 (2/0 – 1/0 – 1/0)
Počátek účinnosti učební osnovy:	1. 9. 2018

4.2.3.1. Pojetí vyučovacího předmětu

4.2.3.1.(a) Obecné cíle

Cílem předmětu strojírenská technologie je rozvíjení a upevňování technického myšlení žáků v oblasti strojírenství, a to jak v oblasti technických materiálů a polotovarů a jejich ochrany proti korozi, tak v oblasti nejpoužívanějších technologií zpracování polotovarů. Žáci získávají znalosti o používaných technických materiálech a jejich zkoušení podle platných norem (ČSN, ISO, EN), o způsobech tepelného zpracování, o technologiích zpracování polotovarů včetně technologií klasického i nekonvenčního obrábění s využitím moderních i klasických prostředků výuky. Zvládnutí učiva vytváří vědomostní a dovednostní základ potřebný pro studium navazujících odborných předmětů. Předmět pozitivně působí na schopnost technického myšlení žáků. Úspěšné zvládnutí cílů vzdělávání předmětu má zásadní význam pro budoucí práci žáků v oblasti výroby nástrojů, přípravků, speciálních měřidel, případně ve strojírenské výrobě vyžadující využití speciálních výrobních operací. Tím se zlepší možnost jejich uplatnění na trhu práce, popřípadě se dále vzdělávat, nebo bezproblémově rekvalifikovat.

4.2.3.1.(b) Charakteristika učiva

Učivo je rozděleno do dílčích tematických celků. V prvním ročníku studia má učivo tři základní části. V první části je žák seznámen obecně s vlastnostmi technických materiálů a jejich zkoušením. V druhé části se naučí rozeznávat používané technické materiály a pracovat se Strojírenskými tabulkami. Ve třetí části pozná základy metalografie a tepelného zpracování kovů.

Ve druhém ročníku žák poznává technologie ochrany materiálů proti korozi, je seznámen s výrobou hutních polotovarů a jejich tvářením za tepla i za studena včetně používaných tvářecích strojů, dále poznává technologie výroby plastových polotovarů a polotovarů vzniklých odléváním.

V třetím ročníku studia jsou nosným tématem technologie výroby polotovarů svařováním, řezáním, pájením a lepením a technologie strojírenského obrábění polotovarů včetně seznámení s nejpoužívanějšími netradičními způsoby obrábění. V části klasického strojírenského obrábění se žák učí znát základní metody soustružení, frézování, vrtání a vyvrtávání, broušení, hoblování a obrážení, protahování, výroby závitů a ozubení včetně dokončovacích metod obrábění, je seznámen s volbou polotovarů pro obrábění, určováním řezných podmínek, výpočtem řezných sil a strojních časů.

4.2.3.1.(c) Didaktické pojetí výuky

Při výuce strojírenské technologie jsou využívány běžné metody a formy skupinové výuky (výklad, demonstrativní formy s použitím ukázek nástrojů, práce s odbornou literaturou a technickými normami. Dále je akcentována především samostatná práce žáků při řešení individuálních zadání s využíváním technického myšlení.

Zvláštní důraz je kladen na osvojování správných pracovních návyků – pečlivosti, pochopení odborného textu a orientace v nákresech součástí, nástrojů a zařízení. Žák pracuje s platnými technickými normami v oblasti strojírenství a se strojnickými tabulkami, orientuje se v nich, dokáže vyhledávat a správně používat materiály a polotovary. Výsledky své práce dokáže technicky zdůvodnit a obhájit před kolektivem.

4.2.3.1.(d) Uplatnění mezipředmětových vztahů

Předmět strojírenská technologie plní funkci základního stavebního kamene oboru Nástrojař (který integruje ve vrcholu znalostní pyramidy poznatky ze všech odborných a částečně všeobecně vzdělávacích předmětů), jako podpůrný se jeví v dalších odborných předmětech STR, TMO, ODV a TEK.

4.2.3.1.(e) Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení je prováděno v souladu s pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Základem pro hodnocení žáka jsou výsledky získané při individuálním posuzování znalostí – zkoušení před tabulí, písemné testy. Kromě těchto zadání je také využíváno diagnostické pozorování aktivity žáka v průběhu vyučovacího procesu. Nedílnou součástí podkladů pro klasifikaci a hodnocení výkonu žáka je úroveň dlouhodobé pečlivosti s jakou vede svůj sešit. Dalším zdrojem informací o výkonu žáka v předmětu je zpracování úloh a příkladů v rámci samostatné práce ve výuce. Důraz je při hodnocení kladen zejména na správnost a úplnost řešení, přihlíží se rovněž ke grafickému projevu odevzdané práce.

4.2.3.1.(f) Přínosy předmětu v oblasti rozvoje klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence – žák se srozumitelně a přehledně vyjadřuje v mluvených a písemných projevech při respektování platných norem a předpisů, umí použít odbornou terminologii.

Personální kompetence – přijímá konstruktivně hodnocení výsledků své samostatné práce ze strany učitele. Přijímá náměty na zlepšení práce i jeho kritické výhrady.

Sociální kompetence – žák odpovědně plní zadané úkoly, snaží se porozumět zadání, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej.

Samostatnost při řešení úkolů – volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušenosti a vědomosti nabyté v předchozím studiu.

Využití prostředků informačních a komunikačních technologií – žák získává informace z online zdrojů (vyhledávací portály, webové stránky firem a institucí).

Aplikace matematických postupů – je schopen nacházet funkční závislosti a využívat je (výpočty tolerancí, práce s matematickými vzorci).

Pracovní uplatnění – žák je seznámen s významem získaných odborných kompetencí v předmětu strojírenská technologie pro jeho uplatnění na trhu práce v průběhu profesního života.

4.2.3.1.(g) Přínosy předmětu v oblasti aplikace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti – žák je stimulován k aktivitě, angažovanosti a k diskusím nad konkrétními úlohami praxe. Je veden ke komunikaci a zásadám slušného chování ve společnosti.

Člověk a životní prostředí – žák si osvojuje a vyjasňuje názory na spotřebu energií v průmyslové výrobě, na používané technologické metody a pracovní postupy z hlediska možného negativního ovlivňování životního prostředí, učí se uplatňovat nejen kritérium ekonomické efektivity, ale i hledisko ekologické, uvědomuje si problematiku odpadů - vznik, druhy, ekologické zneškodňování, způsoby minimalizace jejich vzniku a globální vliv člověka na živou přírodu.

Člověk a svět práce – předmět podporuje jednoznačné a přesné definování technických problémů, dovednost získávat a efektivně využívat informace z různých zdrojů. Žák řeší často prakticky zaměřené příklady a ocitá se ve světě technologické přípravy výroby.

Informační a komunikační technologie – žák využívá prvků moderních informačních a komunikačních technologií, efektivně je využívá v průběhu vzdělávání i při samostatném řešení praktických úkolů.

4.2.3.2. Rozpis učiva a realizace kompetencí

4.2.3.2.(a) 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
<u>rozeznává smyslovým vnímáním nejpoužívanější druhy konstrukčních, nástrojových a pomocných materiálů používaných ve strojírenství a při výrobě nástrojů, nebo k jejich určení provádí jednoduché zkoušky</u> - vyjmenuje základní fyzikální, chemické, mechanické a technologické vlastnosti materiálů - popíše stručně princip mechanických zkoušek, zejména zkoušku tahem a vnikací zkoušky tvrdosti - objasní podstatu technologických zkoušek, popíše stručně zkoušky plechů a trubek - vysvětlí princip a použití zkoušek bez porušení materiálu, stručně popíše zkoušky prozářením	Technické materiály a polotovary - vlastnosti strojírenských materiálů - zkoušení strojírenských materiálů	20

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
<u>určuje jednotlivé druhy kovových konstrukčních materiálů podle jejich označení a vyčte z něho jejich základní charakteristiku, nebo ji vyhledá v tabulkách</u> <u>posuzuje u běžných strojírenských materiálů jejich vhodnost pro dané či zamýšlené použití</u> <u>je schopen navrhnout pro součásti běžných nástrojů a pomůcek v oblasti své specializace vhodný druh materiálu</u> - vysvětlí základní rozdělení a označování kovových konstrukčních a nástrojových materiálů - objasní výrobu surového železa, oceli a litiny - popíše rozdělení a označování neželezných kovů a slitin, zejména slitin mědi a hliníku - používá Strojnické tabulky při posouzení či určení vlastností a použití daných nebo navrhovaných materiálů či použití kovového odpadu - objasní použití práškových materiálů, plastických hmot včetně technického použití ostatních nekovových a pomocných materiálů	- rozdělení, označování a použití strojírenských materiálů - konstrukční materiály kovové - nástrojové materiály - plasty a další nekovové materiály - pomocné materiály a provozní hmoty	28
<u>zohledňuje při zpracovávání konstrukčních a nástrojových materiálů jejich vlastnosti, způsob jejich prvotního zpracování, způsob tepelného zpracování apod.</u> <u>respektuje při používání a údržbě nástrojů jejich materiál, popř. způsob tepelného zpracování</u> - objasní základní typy krystalové mřížky a diagramy ohřevu a ochlazování čistých kovů - vysvětlí vznik binárních slitin, stručně popíše hlavní oblasti rovnovážného diagramu Fe – Fe₃C - popíše hlavní způsoby žíhání a kalení ocelí a litin, význam popouštění, cementování a nitridování - navrhuje s pomocí Strojnických tabulek vhodný způsob tepelného či chemickotepelného zpracování konstrukčních a nástrojových materiálů	základy metalografie a tepelného zpracování	20
Celkem		68

4.2.3.2.(b) 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
<u>posuzuje příčiny koroze materiálů, součástí a konstrukcí</u> <u>rozhoduje o způsobech přípravy materiálů před jejich povrchovou úpravou</u> • popíše hlavní druhy koroze a příčiny jejího vzniku • objasní základní možnosti protikoroze ochrany materiálů, zejména volbou vhodného materiálu, úpravou korozního prostředí a ochranou povlaky • navrhuje způsob přípravy materiálů před jejich povrchovou úpravou	- koroze, ochrana proti korozi	7
vysvětlí základní způsoby výroby hutních polotovarů tvářením za tepla a za studena a hlavní metody kování včetně používaných strojů a nástrojů • objasní výrobu válcovaných polotovarů a trubek a způsob tažení drátů a tyčí za studena • vysvětlí způsob výroby vytlačovaných polotovarů • popíše způsob ručního kování a metody strojního kování v jednoduché a postupové zápustce • popíše příklady plošného a objemového tváření za studena včetně používaných nástrojů • objasní základní metody tváření plastů	- polotovary vyráběné hutním tvářením a kováním	16
popíše základy slévárenské technologie a způsoby lití a úpravy odlitků • objasní význam modelů, jaderníků a šablon, stručně popíše formovací směsi a způsoby formování • vysvětlí postup gravitačního lití do forem, čištění a úpravy odlitků, vyjmenuje zvláštní způsoby lití	- polotovary vyráběné odléváním	11
Celkem		34

4.2.3.2.(c) 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
popíše hlavní technologie svařování, řezání, pájení a lepení, jejich význam a výhody včetně základních technologických podmínek <u>volí pro daný účel vhodné pomocné materiály a hmoty (tavidla, lepidla, tmely apod.), zná technologické zásady pro jejich použití a zpracování a řídí se jimi</u> • popíše metody tavného svařování plamenem a el.obloukem včetně svařování v ochranné atmosféře a druhy přídavných materiálů • vysvětlí obecně netradiční metody svařování, ve svařování el.odporem, tlakem a ultrazvukem • objasní metody řezání plamenem, elektrokyslíkové, plazmou a laserem • popíše metody pájení a lepení včetně používaných přídavných a pomocných materiálů a hmot, vysvětlí jejich hlavní přednosti i nevýhody	- polotovary vyráběné svařováním, řezáním, pájením a lepením	15
charakterizuje metody strojního obrábění a provádí jejich volbu k hospodárné výrobě strojních součástí, nástrojů nebo přípravků, stanovuje základní technologické podmínky a parametry obrábění <u>volí pro daný účel vhodné pomocné materiály a hmoty (maziva, chladiva, brusiva apod.), zná technologické zásady pro jejich použití a zpracování a řídí se jimi</u> • popíše základní metody konvenčního obrábění, zejména soustružení, frézování, vrtání a vyvrtávání, broušení, hoblování a obrážení, protahování, výrobu závitů a ozubení, volí s použitím Stroj. tabulek vhodné nástroje, řezné podmínky, provádí výpočet strojního času obrábění • popíše konstrukci a hlavní části obráběcích nástrojů a pomůcek, vysvětlí princip práce s dělicím zařízením • vysvětlí základní druhy dokončovacích metod obrábění • objasní princip nejpoužívanějších fyzikálních metod obrábění a jejich využitelnost v nástrojařské praxi • orientuje se v oblasti automatizace obrábění	- polotovary zpracovávané strojním obráběním	15
Celkem		30

4.2.4. Učební osnova – technologie montáží a oprav

Název školy:	Střední průmyslová škola, Trutnov, Školní 101
Název školního vzdělávacího programu:	strojní mechanik
Kód a název oboru vzdělání:	23-51-H/01 strojní mechanik
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet hodin za studium (ročník/z toho cvičení):	8/0 (2/0 – 3/0 – 3/0)
Počátek účinnosti učební osnovy:	1. 9. 2018

4.2.4.1. Pojetí vyučovacího předmětu**4.2.4.1.(a) Obecné cíle**

Cílem předmětu je vybavit žáky především souborem znalostí k vykonávání praktických činností při montáži, údržbě, opravách a provozu strojů, nástrojů a pomůcek, zařízení a konstrukcí, a to s přihlédnutím k hlediskům ekonomickým (pracovní výkon, spotřeba materiálu, pomocných a provozních hmot, nářadí, nástrojů apod.) a ekologickým, ale také k rozvoji dovedností volit optimální postupy práce a vhodné technologické podmínky pracovních operací, volit potřebné pracovní prostředky, přípravky a pomůcky, jakož i pomocné materiály a hmoty. Žáci získávají znalosti o montážních a demontážních postupech, zásadách údržby, oprav a provozu strojů a nástrojů, zařízení a konstrukcí, a to s využitím moderních i klasických prostředků výuky. Zvládnutí učiva vytváří vědomostní a dovednostní základ potřebný pro studium navazujících odborných předmětů, předmět pozitivně působí na schopnost technického myšlení žáků.

4.2.4.1.(b) Charakteristika učiva

Učivo je rozděleno do dílčích tematických celků. V prvním ročníku studia má učivo tři základní části. V první části je žák seznámen obecně s technologií montáží, s organizací a členěním montážního procesu, pracemi při montáži a strukturou montážních činností, montážním nářadím a pomůckami, montážními pracovišti, s automatizací a racionalizací montáže včetně technologických podkladů montáže a dodržování úchylek tvaru a polohy. Ve druhé části je žák zasvěcen nejprve do zásad montáže šroubových, kolíkových a klínových spojů včetně montáže per a drážkových spojů a poté do zásad montáže lisovaných, kuželových a zaválcovaných spojů. Třetí část je věnována montáži potrubí včetně uzavíracích a regulačních přístrojů.

Druhý ročník zaměřuje pozornost nejprve k plánovaným preventivním opravám strojů a zařízení, kontrole přesnosti obráběcích strojů, technickému dozoru a přehledu technologií používaných při opravách a renovacích strojních součástí, v dalších částech je pak žák zasvěcen do montáže, oprav a provozu kluzných a valivých ložisek, řemenových a řetězových převodů.

Ve třetím ročníku si žák osvojuje poznatky o montáži, opravách a provozu převodů s ozubenými koly, o montáži a údržbě spojek a brzd včetně vyvažování rotačních součástí, hydraulických a pneumatických mechanismů a zařízení, o zásadách ustavování strojů, provozu a údržbě zdvihacích zařízení.

4.2.4.1.(c) Didaktické pojetí výuky

Při výuce jsou využívány běžné metody a formy skupinové výuky (výklad, demonstrativní formy s použitím ukázek montážních celků, schémat apod., práce s odbornou literaturou a technickými normami. Dále je akceptována především samostatná práce žáků při řešení individuálních zadání s využíváním technického myšlení.

Zvláštní důraz je kladen na osvojování správných pracovních návyků - pečlivosti, pochopení odborného textu a orientace v nákresech zařízení. Žák pracuje s platnými technickými normami v oblasti strojírenství a se strojírenskými tabulkami, orientuje se v nich, dokáže vyhledávat a správně používat materiály a polotovary. Výsledky své práce dokáže technicky zdůvodnit a obhájit před kolektivem.

4.2.4.1.(d) Uplatnění mezipředmětových vztahů

Předmět technologie montáží a oprav plní funkci základního stavebního kamene oboru strojní mechanik. Integruje poznatky ze všech odborných (ODV, STR, STT, TEK) a částečně všeobecně vzdělávacích předmětů (ICT a EKA).

4.2.4.1.(e) Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení je prováděno v souladu s pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Základem pro hodnocení žáka jsou výsledky získané při individuálním posuzování znalostí – zkoušení před tabulí, písemné testy. Kromě těchto zadání je také využíváno diagnostické pozorování aktivity žáka v průběhu vyučovacího procesu. Nedílnou součástí podkladů pro klasifikaci a hodnocení výkonu žáka je úroveň dlouhodobé pečlivosti s jakou vede svůj sešit. Dalším zdrojem informací o výkonu žáka v předmětu je

zpracování úloh a příkladů v rámci samostatné práce ve výuce. Důraz je při hodnocení kladen zejména na správnost a úplnost řešení, přihlíží se rovněž ke grafickému projevu odevzdané práce.

4.2.4.1.(f) Přínosy předmětu v oblasti rozvoje klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence – žák se srozumitelně a přehledně vyjadřuje v mluvených a písemných projevech při respektování platných norem a předpisů, umí použít odbornou terminologii.

Personální kompetence – přijímá konstruktivně hodnocení výsledků své samostatné práce ze strany učitele. Přijímá náměty na zlepšení práce i jeho kritické výhrady.

Sociální kompetence – žák odpovědně plní zadané úkoly, snaží se porozumět zadání, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej.

Samostatnost při řešení úkolů – volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušenosti a vědomosti nabyté v předchozím studiu.

Využití prostředků informačních a komunikačních technologií – žák získává informace z online zdrojů (vyhledávací portály, webové stránky firem a institucí).

Aplikace matematických postupů – je schopen nacházet funkční závislosti a využívat je (výpočty tolerancí, práce s matematickými vzorci).

Pracovní uplatnění – žák je seznámen s významem získaných odborných kompetencí v oblasti technologie montáží a oprav pro jeho uplatnění na trhu práce v průběhu profesního života.

4.2.4.1.(g) Přínosy předmětu v oblasti aplikace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti – žák je stimulován k aktivitě, angažovanosti a k diskusím nad konkrétními úlohami praxe. Je veden ke komunikaci a zásadám slušného chování ve společnosti.

Člověk a životní prostředí – žák si osvojuje a vyjasňuje názory na spotřebu energií v průmyslové výrobě, na používané technologické metody a pracovní postupy z hlediska možného negativního ovlivňování životního prostředí, učí se uplatňovat nejen kritérium ekonomické efektivity, ale i hledisko ekologické, uvědomuje si problematiku odpadů - vznik, druhy, ekologické zneškodňování, způsoby minimalizace jejich vzniku a globální vliv člověka na živou přírodu.

Člověk a svět práce – předmět podporuje jednoznačné a přesné definování technických problémů, dovednost získávat a efektivně využívat informace z různých zdrojů. Žák řeší často prakticky zaměřené příklady a ocitá se ve světě konstrukční přípravy výroby.

Informační a komunikační technologie – žák využívá prvků moderních informačních a komunikačních technologií, efektivně je využívá v průběhu vzdělávání i při samostatném řešení praktických úkolů.

4.2.4.2. Rozpis učiva a realizace kompetencí

4.2.4.2.(a) 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
popíše základní montážní práce s použitím běžného montážního nářadí, montážních přípravků a pomůcek • objasní základní pojmy o montáži • popíše stručně organizaci montážního procesu a základní prvky stacionární a pohyblivé montáže • vysvětlí základy členění montážního procesu • popíše stručně základní montážní práce: přípravné, přizpůsobovací, spojovací, manipulační, kontrolní • vyjmenuje nejpoužívanější montážní nářadí a pomůcky u základních montážních činností • objasní technologické podklady montáží, popíše druhy oprav a úchytky tvaru a polohy • objasní operace v montážním postupu jednoduché sestavy	Zásady montážních prací Montážní pomůcky Technologické podklady montáží Úchytky tvaru a polohy Jednoduchý montážní postup Druhy oprav a jejich časový přehled	24
vysvětlí postup montáže nejběžnějších rozebíratelných a nerozebíratelných spojů s použitím běžného montážního nářadí, montážních přípravků a pomůcek včetně způsobů pojištění spojů • vysvětlí postup montáže nejběžnějších šroubových spojů a možnosti jejich pojištění • popíše montáž kolíkových a klínových spojů • vysvětlí postup montáže lisovaných a zaválcovaných spojů včetně používaných přípravků, lisů či zařízení • objasní použití kuželových spojů a jejich montáž	Montáž rozebíratelných a nerozebíratelných spojů, šroubové, kolíkové a klínové spoje, lisované, kuželové a zaválcované spoje	32
objasní způsoby montáže, těsnění a ochrany kovového, plastového a skleněného potrubí včetně nejběžnějších armatur • vysvětlí zásady montáže přírubových, a závitových spojů u kovových trubek a spojů se šroubením u trubek a hadic • objasní postup montáže u plastových a skleněných trubek • popíše stručně montáž nejběžnějších armatur, vysvětlí význam ochrany a zkoušení potrubí	Montáž potrubí	12

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
Celkem		68

4.2.4.2.(b) 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
objasní jednotlivé druhy plánovaných oprav, zdůvodní jejich časovou posloupnost, vysvětlí způsob vyhotovení výhledového plánu oprav - vysvětluje principy jednotlivých druhů oprav a rozsah prací, které obsahují - objasní pojem výhledový plán, roční plán a měsíční plán oprav, popíše princip jeho sestavení - navrhne opravářský cyklus pro určitý druh strojního zařízení včetně časového harmonogramu, určí stupeň složitosti zařízení a délku opravářského cyklu - určí stupeň složitosti strojního zařízení a délku opravářského cyklu - vysvětlí všeobecně platné zásady při měření a principy nejběžnějších měřidel a měřících pomůcek - vysvětlí princip měření základních úchylek tvaru a polohy na obráběcích strojích (hrotový soustruh) - objasní význam technického dozoru a revizí strojních zařízení, zejména u tlakových nádob, vytápění a zdvihacích zařízení	Plánované preventivní opravy Kontrola přesnosti obráběcích strojů Technický dozor	25
popíše hlavní druhy technologií oprav a renovací u strojních součástí a konstrukcí a vhodnost jejich použití - vysvětlí použitelnost mechanického obrábění a tváření při opravách a renovacích - popíše možnosti použití sváření, navařování, pájení a lepení při opravách a renovacích - objasní použitelnost metalizace, galvanizace a fosfátování při povrchových úpravách a renovacích - vysvětlí princip a použitelnost nýtových spojů při montáži a opravách strojních zařízení a konstrukcí	Technologie používané při opravách a renovacích strojních součástí Opravy a montáž nýťovaných, svařovaných, pájených a lepených konstrukcí	34

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
objasní princip a postupy montáže, demontáže, oprav a údržby základních typů kluzných a valivých ložisek - vysvětlí postup montáže, demontáže a oprav kluzných ložisek - popíše základní typy valivých ložisek a jejich použitelnost, popíše způsoby jejich montáže, demontáže, možnosti oprav a třídění	Montáž, opravy a údržba ložisek	18
objasní základní metody montáže a demontáže řemenových, lanových a řetězových převodů a vysvětlí způsoby jejich údržby - vysvětlí způsob montáže řemenového převodu, objasní příčiny vzniku poruch a popíše způsob údržby převodu - objasní způsob kontroly a údržby lanového převodu - vysvětlí montáž řetězového převodu a popíše zásady jeho údržby	Montáž řemenových, lanových a řetězových převodů	25
Celkem		102

4.2.4.2.(c) 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
vysvětlí zásady montáže a údržby základních druhů ozubených převodů a převodovek, spojek a brzd, orientuje se v oblasti vyvažování rotačních součástí - vysvětlí zásady montáže ozubených převodů - objasní závady ozubených převodů zjištěných při montáži - vysvětlí metody renovace ozubených kol - popíše způsoby údržby ozubených převodů - objasní způsoby montáže jednotlivých druhů spojek - popíše metodu statického a dynamického vyvažování spojek - vysvětlí způsob kontroly a seřízení rotačních součástí	Montáž a údržba ozubených převodů, Spojky a brzdy, vyvažování rotačních součástí	30

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
vysvětlí uspořádání hydraulického okruhu včetně specifikace jednotlivých prvků, objasní zásady montáže, provozu a údržby hydraulických zařízení a využití hydraulických mechanismů při konstrukci přípravků • popíše vlastnosti tlakových kapalin • vysvětlí princip jednotlivých prvků hydraulického okruhu a specifikuje jejich funkci • objasní zásady montáže jednotlivých prvků hydraulického okruhu • definuje hydraulické přípravky, popíše jejich funkci a specifikuje jejich výhody • popíše provoz a údržbu hydraulických zařízení u obráběcích strojů • vysvětlí hlavní příčiny provozních poruch hydraulického okruhu • specifikuje pokyny pro postup při údržbářských pracích na hydraulickém okruhu • vysvětlí způsoby oprav jednotlivých částí hydraulického okruhu	Hydraulické mechanismy a zařízení, montáž, provoz a údržba	22
Vysvětlí uspořádání pneumatického okruhu včetně specifikace jednotlivých prvků, objasní zásady montáže, provozu a údržby pneumatických zařízení, popisuje způsoby využití pneumatických zařízení na soustruhu • definuje jednotlivé prvky pneumatického okruhu a vysvětlí jejich funkci • popíše způsoby montáže potrubí u pneumatického systému • specifikuje typy rozváděcích ústrojí, vysvětluje jejich funkci a plán zapojení • vysvětlí princip uzavíracích pneumatických přístrojů a způsob jejich údržby	Pneumatické mechanismy a přístroje, montáž, provoz a údržba	16
objasní význam, způsoby a postup prací při ustavování strojů a při zajištění jejich zkoušek • specifikuje druhy základů a způsoby připevnění stroje na základ • popíše postup prací při ustavování strojů a prováděné zkoušky při běhu naprázdno a zatížení stroje • vysvětlí problematiku chvění stroje	Ustavování strojů a zařízení	10

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
Objasní problematiku údržby a oprav zvedacích zařízení, zejména jeřábů a specifikuje možnosti nejběžnějších poruch a jejich odstranění - vysvětlí hlavní zásady údržby jeřábů - objasní postup opravy jeřábů včetně předpisů pro opravářskou četu - specifikuje možnosti nejběžnějších poruch a jejich odstranění	Zařízení z oblasti manipulace s materiálem, jejich opravy a údržba	12
Celkem		90

4.2.5. Učební osnova – automatizace

Název školy:	Střední průmyslová škola, Trutnov, Školní 101
Název školního vzdělávacího programu:	strojní mechanik
Kód a název oboru vzdělání:	23-51-H/01 strojní mechanik
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet hodin za studium (ročník/z toho cvičení):	3/2 (1/0 – 1/1 – 1/1)
Počátek účinnosti učební osnovy:	1. 9. 2018

4.2.5.1. Pojetí vyučovacího předmětu

4.2.5.1.(a) Obecné cíle

Předmět automatizace doplňuje odborné zaměření žáků o oblast automatizační techniky ve strojírenství. Pomocí získaných vědomostí rozšíří absolvent možnost svého uplatnění v praxi o oblast montáží a údržby prvků regulačních a automatizačních obvodů strojů a zařízení.

4.2.5.1.(b) Charakteristika učiva

Předmět je vyučován od prvního ročníku a využívá disponibilní hodiny k profilování školního vzdělávacího programu o oblast automatizační techniky. Učivo obsahuje základní pojmy automatizace, typy regulovaných soustav, druhy regulátorů a principy činnosti snímačů nejběžnějších fyzikálních veličin. V oblasti praktických cvičení je zaměřen na získání dovedností při používání pneumatických automatizačních prvků.

4.2.5.1.(c) Didaktické pojetí výuky

V předmětu bude uplatňována zejména frontální metoda výuky spojená s názorným vyučováním pomocí didaktické techniky a modelů s praktickým procvičením při práci na cvičných panelech.

4.2.5.1.(d) Uplatnění mezipředmětových vztahů

Výuka v předmětu bude vycházet z přírodovědného vzdělávání z předmětu fyzika a navazovat bude na ostatní odborné strojírenské předměty.

4.2.5.1.(e) Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení je prováděno v souladu s pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Při hodnocení bude důraz položen na porozumění probranému učivu, na schopnost aplikovat dosažené znalosti v praxi a dovednost používat samostatné myšlení.

4.2.5.1.(f) Přínosy předmětu v oblasti rozvoje klíčových kompetencí

Kompetence k řešení problému – získat potřebné informace pro řešení úkolů a umět využívat různé informační zdroje.

Komunikativní kompetence – vhodně se vyjadřovat, zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a prezentovat ústně svou práci s využitím multimediální techniky.

Personální kompetence – žák přijímá konstruktivně hodnocení výsledků své samostatné práce ze strany učitele. Přijímá náměty na zlepšení práce i jeho kritické výhrady.

Sociální kompetence – žák odpovědně plní zadané úkoly, snaží se porozumět zadání, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej.

Samostatnost při řešení úkolů – žák volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušenosti a vědomosti nabyté v předchozím studiu.

Využití prostředků informačních a komunikačních technologií – žák získává informace z online zdrojů (vyhledávací portály, webové stránky firem a institucí) a využívá je k prohlubování odborných znalostí.

Aplikace matematických postupů – žák je schopen nacházet funkční závislosti a využívat je (dokázat identifikovat závadu pomocí měření apod.) v praxi provozního mechanika.

Pracovní uplatnění – žák je seznámen s významem získaných odborných kompetencí v oblasti automatizace ve strojírenství pro jeho uplatnění na trhu práce v průběhu profesního života a umí je použít.

4.2.5.1.(g) Přínosy předmětu v oblasti aplikace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti – žák je stimulován k aktivitě, angažovanosti a k diskusím nad konkrétními úlohami praxe. Je veden ke komunikaci a zásadám slušného chování ve společnosti.

Člověk a životní prostředí – vhodnou aplikací automatizační techniky přispívat k ochraně a úspoře přírodních zdrojů a pomocí automatizační techniky rozvíjet efektivitu výrobních procesů v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje.

Informační a komunikační technologie – využívá prvků moderních informačních a komunikačních technologií, efektivně je využívá v průběhu vzdělávání i při samostatném řešení praktických úkolů.

Informační a komunikační technologie – žák využívá prvků moderních informačních a komunikačních technologií, efektivně je využívá v průběhu vzdělávání i při samostatném řešení praktických úkolů.

4.2.5.2. Rozpis učiva a realizace kompetencí

4.2.5.2.(a) 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
- vysvětlí význam automatizačního zařízení - rozlišuje jednotlivé členy regulačního obvodu a popíše jejich úlohu v regulaci - určuje jednotlivé regulační veličiny	Základní pojmy - úloha automatizace - řízení, ovládání, regulace - základní regulační obvod - základní regulační veličiny - druhy regulací	5
- popíše vlastnosti regulačních členů a jejich vliv na průběh regulace - vyhodnotí stabilitu regulačního obvodu - stanoví kvalitu regulačního obvodu	Vlastnosti členů regulovaných obvodů - statické vlastnosti regulačních členů - dynamické vlastnosti regulačních členů - stabilita regulačního obvodu - kvalita regulačního obvodu	6
- rozlišuje jednotlivé druhy regulovaných soustav a jejich vlastnosti - stanoví míru říditelnosti regulované soustavy	Regulované soustavy - statické a astatické regulované soustavy - řád regulované soustavy - říditelnost regulované soustavy	5
- volí regulátory podle jejich vlastností - popíše způsob seřízení regulátoru	Řídící členy - regulátory - rozdělení regulátorů - přenosové vlastnosti regulátorů - seřízení regulátorů	6
- popíše princip činnosti snímačů - volí vhodný druh snímačů pro měření neelektrické veličiny	Snímače neelektrických veličin - aktivní a pasivní snímače - snímače polohy - snímače otáček - snímače tlaku a síly - snímače teploty - snímače průtoku - snímače výšky hladiny	12
Celkem		34

4.2.5.2.(b) 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
- vyjmenuje základní zásady bezpečné práce v laboratoři - předvede základní postupy při poskytnutí první pomoci - vyznačí místa uložení základních hasebních prostředků	- Organizační norma A1/2003 - Školní řád, Traumatologický plán - Požární ochrana	2
- vyjmenuje základní fyzikální vlastnosti vzduchu, popíše vliv na použití v automatizačních prvcích - popíše používané způsoby přípravy stlačeného vzduchu, charakterizuje výhody a nevýhody, - vyjmenuje a popíše principy zařízení pro úpravu vzduchu - dokáže uvedená zařízení propojit a diagnostikovat běžné závady	- Fyzikální vlastnosti vzduchu - Výroba stlačeného vzduchu - Zařízení pro úpravu stlačeného vzduchu	
- načrtne a vysvětlí principy pneumatických motorů, popíše význam jejich charakteristiky na způsoby jejich užití, dokáže je připojit do systému a nastavit základní parametry, popíše zásady běžné údržby a diagnostikuje základní závady - rozpozná druhy rozváděčů, vysvětlí jejich princip, dokáže je připojit do systému, oživit jej, diagnostikovat závady a popíše zásady běžné údržby - vyjmenuje druhy používaných čidel, vysvětlí podstatu a základní provozní charakteristiky, dokáže diagnostikovat vadné čidlo, vyměnit jej a nastavit dle potřeb provozu - vyjmenuje ostatní prvky používané v obvodech pneumatiky, rozpozná je a vysvětlí jejich význam v automatizačním obvodu, dokáže nastavit jejich parametry a rozpozná nutnost jejich údržby či nastavení	- Pneumatické motory – akční členy - Pneumatické rozváděče a ventily - Kombinace rozváděčů - Čidla - Zesilovač tlaku	

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
- dokáže spustit simulační program FluidSIM, nastaví základní parametry nutné pro chod programu, dokáže otevřít již vytvořený soubor a založit nový - vytvoří simulační schéma výběrem komponent z knihovny komponent - oživí simulační schéma a předvede funkčnost jednoduchých zapojení, rozhodne o jeho použití pro konkrétní případ - popíše další možnosti programu	- Spuštění a ovládání programu FluidSIM - Knihovna pneumatických komponentů - Tvorba a simulace funkce jednoduchého pneumatického obvodu - Další možnosti programu FluidSIM	
Celkem		34

4.2.5.2.(c) 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
- vyjmenuje základní zásady bezpečné práce v laboratoři - předvede základní postupy při poskytnutí první pomoci - vyznačí místa uložení základních hasebních prostředků	- Organizační norma A1/2003 - Školní řád, Traumatologický plán - Požární ochrana	
- vysvětlí na jednoduchých příkladech z praxe základní pojmy výrokové logiky - napiše pravdivostní tabulky základních logických funkcí - nakreslí jednoduché logické schéma a zapíše do pravdivostní tabulky	- Výroková logika - Logické operace AND, OR, NOT - Praktické využití v automatizaci výrobního procesu.	
- popíše jednotlivé části PLC - prověří správnost připojení do systému - uvede připravené PLC do provozu	- PLC – zařazení do systému automatizace - Komponenty PLC SIMATIC	
- zapiše jednoduchý program dle připravené úlohy pomocí programu STEP - odladí jej pomocí simulace na PLC - přenesení do PLC a spustí jeho provádění	- STEP7-programovací software. - Simulace pomocí PLC SIMATIC - Tvorba projektu	
Celkem		30

4.2.6. Učební osnova – odborný výcvik

Název školy:	Střední průmyslová škola, Trutnov, Školní 101
Název školního vzdělávacího programu:	strojní mechanik
Kód a název oboru vzdělání:	23-51-H/01 strojní mechanik
Forma vzdělávání:	denní
Celkový počet hodin za studium (ročník/z toho cvičení):	46/46 (12/12 – 17/17 – 17/17)
Počátek účinnosti učební osnovy:	1. 9. 2018

4.2.6.1. Pojetí vyučovacího předmětu**4.2.6.1.(a) Obecné cíle**

Cílem obsahového okruhu je vybavit žáky především souborem dovedností vykonávat praktické činnosti uplatňující se při výrobě a opravách nástrojů a pomůcek, a to s přihlédnutím k hlediskům ekonomickým (pracovní výkon, spotřeba materiálu, pomocných a provozních hmot, nářadí, nástrojů apod.) a ekologickým, ale také dovednostmi volit optimální postupy práce a technologické podmínky pracovních operací, volit potřebné pracovní prostředky, pomocné materiály a hmoty apod.

4.2.6.1.(b) Charakteristika učiva

Učivo je rozděleno do dílčích tematických celků. V prvním ročníku odborného výcviku je žák seznámen s ručním zpracováním kovů rozdělených do témat: měření a orýsování, pilování, řezání kovů, ruční řezání závitů, rovnání a ohýbání, sekání a probíjení, nýtování, zaškrabávání, zabrušování a lapování, značení dílců a sestav, vinutí pružin. Dále pak s tématy vrtání, vyhrubování, zahlubování a vystružování. Ve druhém ročníku je odborný výcvik zaměřen na třískové obrábění na konvenčních strojích v tématech: soustružení, frézování, obrážení, broušení.

Třetí ročník je věnován získání znalosti a dovedností v oblasti montážních a demontážních prací, praktických dovedností při svařování (v průběhu 3. ročníku žáci absolvují svářecí kurz ZK 111-1.1. resp. ZK 135-1.1. v rozsahu 4 týdnů), a pájení a dále žáci provádí základní montáže, údržbu a opravy vybraných druhů strojů, zařízení a konstrukcí, tekutinových a kinematických mechanismů. V neposlední řadě jsou žáci seznámeni s elektrickou výstrojí strojů a zařízení včetně předpisů BOZP v této oblasti. Dále pokračují v rozvíjení svých dovedností na praxi ve vybraných firmách zabývajících se strojírenskou výrobou. Veškeré získané dovednosti směřují k rozvoji potřebných profesních dovedností a zdárnému zvládnutí závěrečné zkoušky v oboru strojní mechanik.

4.2.6.1.(c) Didaktické pojetí výuky

Při výuce odborného výcviku jsou využívány běžné metody a formy skupinové výuky (výklad, demonstrační formy s použitím zpětné projekce a datového projektoru, práce s odbornou literaturou a technickými normami). Vždy následuje praktická ukázka výrobního postupu s použitím konkrétních obráběcích strojů, nástrojů a nářadí pro zadaný úkol.

Zvláštní důraz je kladen na osvojování správných pracovních návyků – čtení výkresové dokumentace, zvolení technologického postupu, použití vhodného nářadí a nástrojů pro zadaný úkol, dodržení zásad bezpečné práce a hygienických požadavků. Žák pracuje s platnými technickými normami v oblasti strojírenství, orientuje se v nich, dokáže je vyhledávat a správně používat. Výsledky své práce dokáže technicky zdůvodnit a obhájit před kolektivem.

4.2.6.1.(d) Uplatnění mezipředmětových vztahů

Předmět odborný výcvik plní funkci základního stavebního kamene učební oboru, který integruje ve vrcholu znalostní pyramidy poznatky ze všech odborných a částečně všeobecně vzdělávacích předmětů, jako například TMO, STT, TEK, AUT, MAT, FYZ.

4.2.6.1.(e) Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení je prováděno v souladu s pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Základem pro hodnocení žáka jsou výsledky získané při individuálním posuzování znalostí a dovedností. Kromě těchto zadání je také využíváno diagnostické pozorování aktivity žáka v průběhu vyučovacího procesu. Nedílnou součástí podkladů pro klasifikaci a hodnocení výkonu žáka je úroveň dlouhodobé pečlivosti, dodržování zásad BOZP. Hodnocení je prováděno pravidelně při dokončení kontrolní nebo souborné práce.

4.2.6.1.(f) Přínosy předmětu v oblasti rozvoje klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence – žák se srozumitelně a přehledně orientuje a čte výkresovou dokumentaci, umí zvolit správný technologický postup. Používá odbornou terminologii. Dokáže vyhledat v odborné literatuře potřebné údaje (například-strojnické tabulky).

Personální kompetence – přijímá konstruktivně hodnocení výsledků své samostatné práce ze strany učitele. Přijímá náměty na zlepšení práce i jeho kritické výhrady.

Sociální kompetence – žák odpovědně plní zadané úkoly, snaží se porozumět zadání, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej.

Samostatnost při řešení úkolů – volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušenosti a vědomosti nabyté v předchozím studiu.

Využití prostředků informačních a komunikačních technologií – žák získává informace z výkladu učitele odborného výcviku, studia odborné literatury, dalším zdrojem informací jsou exkurze ve strojrenských závodech, návštěvou na veletrzích a výstavách.

Aplikace matematických postupů – je schopen nacházet funkční závislosti a využívat je (výpočty tolerancí, doplňkové kóty, řešení rozměrových řetězců apod.) v praxi strojního mechanika.

Pracovní uplatnění – žák je připraven v oblasti kovo průmyslu najít své uplatnění, díky získaným teoretickým a praktickým znalostem.

4.2.6.1.(g) Přínosy předmětu v oblasti aplikace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti – žák je stimulován k aktivitě, angažovanosti a k diskusím nad konkrétními úlohami praxe. Je veden ke komunikaci a zásadám slušného chování ve společnosti.

Člověk a životní prostředí – žák si osvojuje a vyjasňuje názory na spotřebu energií v průmyslové výrobě, na používané technologické metody a pracovní postupy z hlediska možného negativního ovlivňování životního prostředí, učí se uplatňovat nejen kritérium ekonomické efektivity, ale i hledisko ekologické, uvědomuje si problematiku odpadů – vznik, druhy, ekologické zneškodňování, způsoby minimalizace jejich vzniku a globální vliv člověka na živou přírodu.

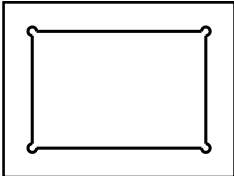
Člověk a svět práce – odborný výcvik podporuje jednoznačné a přesné definování technických problémů, prostorovou představivost, dovednost získávat a efektivně využívat informace z různých zdrojů. Žák řeší často prakticky zaměřené příklady.

Informační a komunikační technologie – žák využívá prvků moderních informačních a komunikačních technologií, efektivně je využívá v průběhu vzdělávání i při samostatném řešení praktických úkolů.

4.2.6.2. Rozpis učiva a realizace kompetencí

4.2.6.2.(a) 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
<u>dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;</u> <u>při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů a zařízení postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy;</u> <u>uvede příklady bezpečnostních rizik, event. nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci;</u> <u>poskytne první pomoc při úrazu na pracovišti;</u> <u>uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu;</u>	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence • pracovněprávní problematika BOZP • bezpečnost technických zařízení	12

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
<u>měří délkové rozměry pevnými, posuvnými a mikrometrickými měřidly a jednoduchými měřicími přístroji;</u> <u>měří úhly úhelníky a úhloměry, kontroluje tvar šablonami a provádí základní měření vzájemné polohy ploch a jejich geometrického tvaru;</u> • orýsuje tvar jednoduché součásti z plechu podle výkresu • provádí prostorové orýsování profilového materiálu, odlitku, výkovku	Ruční zpracování kovů a vybraných nekovových materiálů - orýsování a měření - dělení - obrábění - tváření - dokončovací práce, povrchové úpravy Měření, plošné a prostorové orýsování	18
<u>připravuje k práci základní ruční nástroje, nářadí, měřidla a další pomůcky;</u> <u>vykonává základní úkony při ručním zpracování kovových a vybraných nekovových materiálů;</u> • vypiluje příčně, podélně a křížově rovinné a různé tvarové plochy s rozdílnou hrubostí povrchu na požadovaný rozměr, srazí hrany • pilováním vytvoří čtyřhran na válcovém polotovaru, srazí hrany • vyrobí obdélníkovou díru (60x40 mm) do plechu (T5) a do ní nalícuje vložku (T5) bez světelných štěrbin 	Ruční pilování Slícování Srážení hran (odjehlování)	48
• dělí řezáním ruční i strojní pilou materiál na požadovaný rozměr • stříhá za použití ručního a strojního nářadí plechy i profilový materiál na požadovaný rozměr	Dělení materiálu Řezání a stříhání kovů	24
• vyrovnává materiál (plechy, pásy) na desce, ve svěráku • vyrovná drát malého průměru • ohýbá tyčový materiál kruhového a obdélníkového průřezu, tenkostěnnou trubku • odděluje materiál sekáním na desce a ve svěráku • vyrobí díry průbojníky a výsečníky do tenkých měkkých plechů, plastů apod.	Rovnění a ohýbání Sekání a probíjení	24

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
nýtuje za pomoci příslušného nářadí a nástrojů přeplátovaný nýtovaný spoj se zápusnými nýty včetně potřebných přípravných prací	Nýtování	12
- upraví zaškrabáním rovinu pomocí škrabáku, příměrné desky a pravítka, zkontroluje její kvalitu - zabrušuje a lapuje pomocí brusných a lapovacích past - na desce (rovinnou plochu) - dvě součásti vzájemně proti sobě (ventil – sedlo)	Dokončovací práce Zaškrabávání Zabrušování a lapování	24
<u>volí a správně aplikuje jednoduché prostředky určené k ochraně povrchů součástí proti škodlivým vlivům prostředí:</u> - připravuje povrch materiálu před nanesením povrchové vrstvy (mechanickým broušením, opalem původního nátěru, chemickými roztoky) - odmašťuje vhodným způsobem povrch kovového materiálu - nanáší nátěrové hmoty na připravený povrch štětcem, válečkem, stříkací pistolí (hmoty vodou ředitelné, syntetické, nitrocelulózoové)	Povrchové úpravy příprava povrchu – zbavení starého nátěru, odmaštění běžné technologie nanášení nátěrových hmot	24
<u>- lepi a tmelí kovy a plasty:</u> - lepí (příprava lepených ploch, volba lepidla a jeho příprava) - koutový lepený spoj (plast-plast) - přeplátovaný a podložený lepený spoj	Lepení kovů a nekovů	24

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
<u>připravuje k práci základní ruční nástroje, nářadí, měřidla a další pomůcky;</u> <u>vykonává základní úkony při ručním zpracování kovových a vybraných nekovových materiálů;</u> ovládá vrtání, vyhrubování, zahlubování, vystružování - nastavení řezných parametrů • upíná šroubovité vrták s válcovou nebo kuželovou stopkou do vřetene sloupové vrtačky, vrtá do plného materiálu díru • vyhrubuje předvrtaný otvor (dokáže určit s pomocí tabulek přídavek na vyhrubování) • vystruží předvrtaný resp. vyhrubovaný otvor (dokáže určit s pomocí tabulek přídavek na vystružení) • vyrobí válcové nebo kuželové zahloubení předvrtaného otvoru podle výkresu	Strojní vrtačky, popis a použití Vrtání, stolní – sloupová – radiální vrtačka, nástroje, upínání nástrojů a obrobků, technologické parametry obrábění Výhrubník, výstružníky, technologické parametry obrábění Válcové a kuželové záhlubníky, technologické parametry obrábění	60
• ručně řeže vnější i vnitřní závity pomocí nástrojů (závitník sadový - maticový, závitová kruhová čelist (tzv. závitové očko) ○ dokáže předvrtat vhodný průměr a řezat vnitřní závit M6, M8, M10 ○ dokáže řezat vnější závit M6, M8, M10	Ruční řezání závitů	34
<u>dohotovuje a upravuje součásti po strojním obrábění;</u> • svrtá součásti, zajistit vzájemnou polohu, otvory vrtá a vystruží, zajistí kolíky • označuje dílce a sestavy • provádí odjehlování, sehraňování ostřin vzniklých dělením materiálu nebo obráběním	Svrtávání a skolíkování Označování dílců	24
<u>ošetřuje nástroje a nářadí; ručně ostří jednoduché nástroje a nářadí;</u> nabrousí pracovní část nástroje - nářadí • rýsovací jehlu, důlčík • kružidlo • sekáč • šroubovité vrták, soustružnický nůž • upravit šroubovák	Broušení nářadí a nástrojů	24

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
<u>volí ruční mechanizované nářadí a jeho příslušenství a správně je používá;</u> pracuje s elektrickým mechanizovaným nářadím: • el. ruční vrtačka včetně příklepové • el. utahovák, šroubovák s reverzací • el. ruční kotoučová bruska • el. ruční nůžky na plech a prostřihovadlo • el. ruční závitořez • prostřihovadla	Použití ručního mechanizovaného nářadí	24
<u>ohřívá polotovary v jednoduchých zařízeních pro ohřev a se žhavými polotovary manipuluje; odhaduje teplotu žhavých kovů; provádí jednoduché kovářské práce a zhotovuje jednoduché výrobky ručním kováním; tepelně zpracovává jednoduché součásti, nářadí či nástroje;</u> • určí správnou teplotu materiálu pro jeho tváření • tepelně zpracuje jednoduché součásti, nářadí a nástroje (povrchové kalení, kalení v celém průřezu a popouštění) • ohýbá za tepla materiál z pásové oceli a oceli kruhového průřezu	Tváření a tepelné zpracování kovů - ruční kování - základy metalografie - tepelné a chemickotepelné zpracování ocelí	32
Celkem		408

4.2.6.2.(b) 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
• dodržuje bezpečnostní předpisy a normy při práci na soustruhu • vysvětlí na příkladech použití soustruhu a popíše jeho hlavní části • prakticky používá ovládací a spouštěcí mechanismy stroje	Strojní obrábění – soustružení Bezpečnost práce a ochranné pomůcky při soustružení dle ČSN-EU Význam technologie soustružení Hlavní části univerzálního hrotového soustruhu a jeho ovládací prvky Údržba stroje	7

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
<u>- ustavuje a bez poškození upíná tvarově nesložitě obrobky;</u> <u>- volí nástroje pro provedení jednoduchých technologických operací strojního obrábění;</u> <u>- volí a na strojích nastavuje technologické podmínky obrábění;</u> <u>- seřizuje stroje pro provedení jednoduchých technologických operací;</u> Správně volí použitý nástroj a bezpečný způsob upnutí nástroje a obrobku • zvolí správný nástroj pro konkrétní soustružený tvar či plochu • upíná správným způsobem materiál • objasní funkci a princip univerzálního sklíčidla	Základní způsoby upínání obráběného materiálu (ukázka řezu univerzálního sklíčidla) Základní způsoby upínání nástrojů Druhy nástrojů-soustružnické nože z RO a s destičkami ze SK, jejich použití	7
• pojmenuje druhy soustružnických nožů a objasní jejich použití • pozná řezné materiály podle vzhledu, popíše jejich vlastnosti	Druhy soustružnických nožů Materiály řezné části nože, vhodnost použití, technické parametry Ukázky	7
• nastaví konkrétní otáčky a posuvy s ohledem na technologické podmínky obrábění • správně výškově nastaví soustružnické nože	Nastavení řezných podmínek s ohledem na soustavu S-N-O Nastavení otáček a posuvů na soustruhu Vliv výškového nastavení nástroje na řeznou geometrii Způsob čtení, odečítání a přičítání hodnot pomocí dělicího kroužku posuvového šroubu saní suportu	7
<u>- obrábí na základních druzích konvenčních obráběcích strojů rotační a rovinné plochy technologicky nenáročných součástí;</u> <u>- kontroluje výsledky obrábění měřidly a měřicími přístroji;</u> • soustruží čelní a vnější válcové plochy na požadovaný rozměr a toleranci podle výkresu • používá způsob odečítání a přičítání hodnot pomocí dělicího kroužku posuvového šroubu saní suportu • používá k měření posuvné měřítko, třmenový mikrometr, hloubkoměr, dokáže správně zvolit měřidlo pro konkrétní rozměr • správně interpretuje naměřené hodnoty	Soustružení vnějších čelních a válcových ploch Volba optimálních pracovních postupů Měření opracovaných ploch	35

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
- popíše druhy vrtáků, výhrubníků, výstružníků a umí je správně a bezpečně upnout do pinoly koníku - vrtá průchozí i neprůchozí otvory - vyrábí přesné otvory vyhrubováním nebo vystružováním, s pomocí strojnických tabulek vyhledá přídatky - vyrobí středící důlky na čelních plochách rotačních obrobků	Navrtávání středících důlků a jejich význam Vrtání otvorů na soustruhu volba nástrojů a jejich upínání Chlazení řeznou kapalinou-význam Vyhrubování a vystružování otvorů na soustruhu Druhy výhrubníků a výstružníků Soustružení osazených vnitřních válcových ploch	35
- soustruží jednoduché součástky s vnitřním válcovým osazením podle výkresu - určí vhodné nástroje a pracovní postup pro obrábění otvorů - používá k měření vhodná měřidla	Soustružení vnitřních čelních a válcových ploch	35
- soustruží vnější a vnitřní krátké kuželové plochy - seřídí natočení nožových saní - zkosí vnější nebo vnitřní hrany na požadovanou hodnotu	Soustružení krátkých vnějších a vnitřních kuželových ploch Výpočet a nastavení úhlu nožových saní Zkosení vnějších a vnitřních hran	21
- dělí pomocí upichovacího nože materiál - správně výškově nastaví upichovací nůž	Dělení materiálu upichováním	28
pomocí zapichovacího nože soustružit zápich podle výkresové dokumentace	Soustružení vnějších a vnitřních zápichů	28
S použitím strojnických tabulek vyhledává a určuje správné hodnoty různých závitů - určí podle průměru, profilu a stoupání jednotlivé druhy závitů s použitím strojnických tabulek - řeže vnější závity - řeže vnitřní závity pomocí strojního závitníku	Řezání závitů na soustruhu Řezání závitů vnějších a vnitřních sadovými a maticovými závitníky, závitovými očky, závitoreznými hlavicemi, jeho kontrola pomocí závitových kalibrů	28

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
- rýhuje nebo vroubkuje vnější válcové plochy podle výkresové dokumentace - používá vhodné nástroje a nastavuje technologické podmínky pracovní operace	Rýhování, vroubkování	28
- dodržuje bezpečnost a hygienu práce, dodržuje pořádek na pracovišti - naučí se vhodně používat ochranné pracovní prostředky při frézování - popíše a rozliší jednotlivé druhy frézek - popíše hlavní části frézky a jejich funkci - ovládá a používá spouštěcí mechanismy stroje	Strojní obrábění – frézování Bezpečnost práce a ochranné pomůcky při frézování dle ČSN-EU Druhy frézek Ovládání univerzální konzolové frézky Údržba frézky	7
na frézce bezpečně upíná a vyrovnává obráběný materiál	upínání obrobků při frézování, strojní svěráky, upínky	7
- upíná nástroje na krátký a dlouhý trn, na strmý kužel ISO, do kleštiny - popíše základní druhy používaných nástrojů při frézování a jejich použití - zvolí vhodný nástroj vzhledem k vlastnostem obráběného materiálu - kontroluje výsledky obrábění pomocí vhodných měřidel	Upínání nástrojů, druhy nástrojů – RO, SK frézy stopkové, nástrčné, frézovací hlavy-technologické podmínky při frézování	14
- stanoví řezné podmínky pro frézování (otáčky nástroje, posuv, hloubku řezu) - frézuje rovinné plochy a pravoúhlá vybrání na požadované rozměry dle výkresu - objasní význam použití řezné kapaliny	Frézování rovinných ploch a ploch s pravoúhlým vybráním	35
- stanoví řezné podmínky pro frézování (otáčky nástroje, posuv, hloubku řezu) - frézuje šikmé plochy na požadované rozměry dle výkresu	Frézování šikmých ploch	35
frézuje drážky ve válcové hlavě šroubu	Frézování drážek kotoučovou pilou	28

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
- popíše praktické využití dělicího přístroje pro výrobu mnohohranů a pro výrobu ozubených kol - vysvětlí funkci a princip dělicího přístroje (při dělení přímém a nepřímém)	Univerzální dělicí přístroj (UDP) – dělicí a převodový mechanismus Funkce a princip dělení na dělicím přístroji Dělení – přímé, nepřímé	14
- seřídí podle vypočítaných hodnot dělicí přístroj - umí pomocí dělicího přístroje frézovat dělené plochy /čtyřhran, šestihran/ - vyrobí ozubené kolo s počtem zubů $z=12$ (je schopen samostatně nastavit UDP)	Frézování vícehranu a ozubeného kola Výpočet nastavení pro nepřímé dělení při výrobě ozubených kol	34
- dodržuje bezpečnost a hygienu práce, dodržuje pořádek na pracovišti - používá vhodné ochranné pracovní prostředky při broušení - rozliší a popíše jednotlivé části rovinné brusky a hrotové brusky, vysvětlí jejich funkci - ovládá a používá spouštěcí mechanismy stroje	Strojní obrábění - broušení Ovládání rovinné a hrotové brusky, údržba, bezpečnost práce při broušení rovinných ploch	7
pod vedením UOV seřídí brusku, upne materiál a obrousí přídavek na přesný rozměr podle výkresové dokumentace	Technologie broušení přídavku na rovinné ploše	34
pod vedením UOV seřídí brusku, upne materiál a obrousí přídavek na přesný rozměr podle výkresové dokumentace	Technologie broušení přídavku na vnější válcové ploše	34
- vymění brusný kotouč stojanové brusky - orovná pracovní plochu brusného kotouče	Pracovní postup při výměně brusného kotouče, orovnání pracovního povrchu brusného kotouče stojanové brusky	22
- dodržuje bezpečnost a hygienu práce, dodržuje pořádek na pracovišti - používá vhodné ochranné pracovní prostředky při obrážení - popíše hlavní části svislé obrážčky a jejich funkci - ovládá a používá spouštěcí mechanismy stroje	Strojní obrábění - obrážení Ovládání svislé obrážčky, údržba, bezpečnost práce při obrážení drážek	3

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
• zvolí odpovídající nástroj a provede jeho upnutí • ustaví a upne obrobek vzhledem k nástroji	Upínání nástrojů a obrobků na svislé obrážce	4
• obráží průchozí drážku pro pero (např. 6P9) v otvoru náboje na požadovanou hloubku • kontroluje výsledky obrábění pomocí vhodných měřidel	Obrážení – technologie výroby průchozí drážky pro pero v otvoru náboje řemenice	34
Celkem		578

4.2.6.2.(c) 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
<u>- upravuje dosedací plochy součástí a součástí slícovává;</u> <u>- provádí základní montážní práce s použitím běžného montážního nářadí, montážních přípravků a pomůcek;</u> <u>- pojišťuje rozebratelné spoje;</u> <u>- kontroluje správnost provedení montáže jednoduchých sestavení;</u> používá k předepsanému utažení šroubových spojů momentový klíč • montáž a demontáž kluzných ložisek	Spojování a montážní práce - montážní a demontážní práce	34
• montáž a demontáž valivých ložisek	- montážní a demontážní práce	24
• demontáž a montáž zubového čerpadla • provedení kontroly funkčnosti po montáži	- montážní a demontážní práce	24
• demontáž a montáž převodovky s čelními ozubenými koly • provedení kontroly funkčnosti po montáži	- montážní a demontážní práce	24
• demontáž a montáž převodovky s čelními a kuželovými ozubenými koly • provedení kontroly funkčnosti po montáži	- montážní a demontážní práce	34
• demontáž a montáž převodovky se šnekem a šnekovým ozubeným kolem • provedení kontroly funkčnosti po montáži	- montážní a demontážní práce	34
<u>- připravuje materiál a součásti k pájení a svařování;</u> <u>- spojuje součásti měkkým pájením;</u> • popíše pájky, tavidla a pájedla, provede přípravu spojované plochy	pájení na měkko	34

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
- popíše pájky a tavidla pro pájení na tvrdo, dokáže připravit spojované plochy - dodržuje BOZP, ovládá svařovací soupravu acetylén – kyslík, nastaví pracovní tlak z red. ventilů - pájí na tvrdo Ms pájkou krátký I svar (t=3 mm)	pájení na tvrdo	34
<u>- je informován o běžných technologiích svařování a možnostech jejich využití;</u> - umí popsat svařování el. obloukem obalenou elektrodou, v atmosféře CO₂, plamenem C₂H₂-O₂, odporové bodové <u>- připravuje materiál a součásti k pájení a svařování;</u> <u>- je seznámen s obsluhou soupravy pro svařování plamenem a řezání kyslíkem a s obsluhou zařízení pro ruční svařování elektrickým obloukem;</u> <u>- je seznámen alespoň s jednou technologií svařování, tj. je jí schopen pod dozorem stehovat, popř. vytvářet nejjednodušší svarové spoje materiálů se zaručenou svařitelností;</u> <u>- je seznámen s obsluhou zařízení pro svařování elektrickým odporem;</u> <u>- získá odbornou připravenost pro svařování kovů elektrickým obloukem v rozsahu příslušného základního kurzu pro tento druh svařování;</u> - důsledně používá ochranné pomůcky při svařování, objasní zásady první pomoci při úrazu el. proudem - za dozoru učitele provede koutový svar obalenou elektrodou el. obloukem - za dozoru učitele provede I svar metodou svařování v atmosféře CO₂	svařování metoda svařování plamenem metoda svařování elektrickým obloukem zařízení pro svařovací pochody příprava svarových ploch technologický postup svařovací operace tento blok učiva je nahrazen externím kurzem: externí svářecí kurz Z111-1.1. resp. Z135-1.1. 140 hodin	140
<u>provádí nejrůznější montážní a demontážní práce ocelových konstrukcí, částí a agregátů strojů a zařízení, při opravách vyměňuje součásti, popř. s provedením nezbytných menších mechanických úprav;</u> - vymění prasklý klínový řemen na obráběcím stroji - ustaví pomocí spojky elektromotor obráběcího stroje	Montáž, údržba, opravy a provoz strojů, zařízení a konstrukcí - montáž, údržba a opravy strojů, zařízení a strojních celků - provoz strojů a zařízení	35

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Tematické celky – učivo	Počet hodin
sestaví z dodaných dílců podle výkresové dokumentace skladovací regál	- montáž, údržba a opravy ocelových konstrukcí	26
<u>montuje a seřizuje hydraulické a pneumatické mechanismy, provede jejich nepříliš složitou opravu (např. výměnu součástí a prvků);</u> - kontroluje a seřizuje hydraulický mechanismus lisu, strojní rámové pily na kov - opravuje pneumatické a hydraulické prvky upínacích přípravků <u>kontroluje, doplňuje a vyměňuje provozní hmoty a kapaliny;</u> - vymění provozní olejové náplně včetně chladicí emulze u konvenčních obráběcích strojů	- montáž, údržba a opravy tekutinových mechanismů strojů a zařízení	25
<u>- diagnostikuje závady strojů a zařízení z oblasti manipulace s materiálem, výrobních, pracovních a hnacích strojů, uplatňuje hlavní zásady jejich obsluhy, provozu, údržby, servisu a oprav;</u> <u>- provádí běžnou údržbu, ošetření a revize strojů a zařízení;</u> <u>- uskutečňuje po provedené montáži nebo po dokončení opravy potřebná měření a zkoušky, provádí o nich záznamy;</u> <u>- předává po opravě stroje a zařízení uživateli, seznamuje je se způsobem obsluhy;</u> <u>- obsluhuje vybraná strojní zařízení s nesložitou obsluhou;</u> - provádí demontáž pístového kompresoru, revizi klikového mechanismu a zpětnou montáž - popíše a prakticky provede funkční zkoušku kompresoru	- montáž, údržba a opravy kinematických mechanismů	24
<u>- řídí se pravidly práce na elektrických zařízeních a je seznámen se zásahy, které může poúčena osoba s příslušným oprávněním při údržbě, opravách a obsluze strojů na jejich elektrickém zařízení vykonávat.</u>	Elektrická výstroj strojů a zařízení	18
Celkem		510

5) Klíčové kompetence a průřezová témata

5.1. Rozvoj klíčových kompetencí

Zpracovaný ŠVP tvoří komplexní vzdělávací celek jehož nedílnou součástí jsou rozpracované způsoby realizace klíčových kompetencí a průřezových témat.

Klíčové kompetence lze charakterizovat jako obecně použitelné dovednosti vztahující se na:

- interpersonální komunikaci,
- schopnost učit se,
- týmovou práci,
- řešení problémů v pracovním a osobním životě,
- schopnost aplikovat základní matematické postupy v životní praxi,
- efektivní využívání informačních a komunikačních technologií

Tyto klíčové kompetence lze považovat za významné u pracovních pozic, které mohou zaujmout absolventi studijního oboru strojírenství – počítačová grafika. Jejich zvládnutí přispívá ke zvýšení profesní adaptability v delším časovém horizontu. Žáci budou vedeni tak, aby byli schopni řešit přiměřeně obtížné úkoly v podmínkách simulujících reálné pracovní prostředí. Preferovány budou metody vycházející z projektového vyučování resp. činnostně orientovaného vyučování podporované nasazením multimediální didaktické techniky.

Hlavní fáze projektové výuky jsou:

- vytipování námětu (praktický smysl, reálně splnitelný cíl) učitel - žáci
- příprava žakovského projektu z hlediska obsahu, rozvržení času, zapojení předmětů a dalších učitelů
- sestavení řešitelského týmu, stanovení odpovědností
- prezentace dílčích etap a konečného řešení, schopnost žáků sebehodnocení
- způsob hodnocení výkonu žáků

5.2. Začlenění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Žák je stimulován k aktivitě, angažovanosti a k diskusím nad konkrétními úlohami praxe. Je veden ke komunikaci a zásadám slušného chování ve společnosti.

Člověk a životní prostředí

Žák si osvojuje a třídí názory na spotřebu energie, na používané technologické metody a pracovní postupy, které jsou šetrné k životnímu prostředí, učí se uplatňovat nejen kritérium ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické, uvědomuje si problematiku odpadů – vznik, druhy, zneškodňování, způsoby minimalizaci jejich vzniku a vliv člověka na živou přírodu.

Člověk a svět práce

Technické kreslení podporuje jednoznačné a přesné vyjadřování, dovednost získávat a efektivně využívat informace z různých zdrojů. Žák řeší příklady praktické tematicky zaměřené úlohy.

Informační a komunikační technologie

Žák využívá prvků moderních informačních komunikačních technologií, efektivně je využívá v průběhu vzdělávání i při samostatném řešení praktických úkolů. Učí se používat CAD systémy pro zpracování výkresové dokumentace.

6) Personální zabezpečení výuky

Pedagogická a odborná způsobilost pedagogických pracovníků školy – sumarizace:

	pedagogická a odborná způsobilost			
stav k 1. 9. 2018	obojí	pouze pedagogická	pouze odborná	žádná
učitelé všeobecně vzdělávacích	9	0	0	2
Učitelé odborných předmětů	3	0	0	0
učitelé odborného výcviku	3	0	2	0

7) Prostorové a materiálně technické zabezpečení výuky

Všechny budovy, včetně přilehlých pozemků, jsou ve správě SPŠ, Trutnov, Školní 101 (majetek Královéhradeckého kraje).

7.1. Budova pro teoretickou výuku – Školní 101

Kapacita budovy je cca 200 žáků, výuka probíhá v pravidelném týdenním režimu (studijní obory). Je zde umístěno:

- 7 kmenových učeben pro všeobecně vzdělávací předměty, šest z nich vybaveno multimediální technikou (PC, dataprojektor, z toho v jedné umístěna interaktivní tabule)
- 3 učebny výpočetní techniky (16 až 20 pracovních míst, dataprojektor)
- 1 učebna pro dělenou výuku cizích jazyků
- 1 laboratoř pro výuku počítačových sítí (13 pracovních míst)

V budově je situováno 7 kabinetů pro 15 stálých i přecházejících učitelů, 1 kabinet slouží jako místnost pro servery školní počítačové sítě. V budově jsou kanceláře vedení školy (sekretariát, kancelář ředitele školy a kancelář zástupce ředitele pro teoretické vyučování). V přízemí je sklad učebnic a archiválií, v půdním prostoru je sklad školního nábytku, sbírek a didaktických pomůcek (projektory, mapy, obrazy apod.)

Šatna pro žáky je v přízemí, pro úschovu oděvů a obuvi slouží uzamykatelné šatní boxy.

7.2. Budova pro teoretickou výuku – Horská 618

Kapacita budov (pavilon B a pavilon C) je cca 280 žáků, výuka probíhá v pravidelném týdenním režimu (studijní obory) a týdenních cyklech (učební obory) při vzájemném střídání teoretické a praktické výuky. Je zde umístěno:

- 7 kmenových učeben vybavených multimediální technikou pro všeobecně vzdělávací předměty
- 2 učebny výpočetní techniky (15 a 16 pracovních míst)
- 2 učebny pro dělenou výuku cizích jazyků

V budově je situováno 10 kabinetů pro 15 stálých učitelů, 1 kancelář slouží jako sborovna pro přecházející učitele, 1 kancelář vedoucího odloučeného pracoviště. Dále je zde umístěn technickoekonomický úsek školy, školní knihovna, sklad učebnic, sklady školních sbírek.

Šatna pro žáky je v pavilonu A, pro úschovu oděvů a obuvi slouží uzamykatelné šatní boxy.

7.3. Budova pro teoretickou výuku – Horská 59

Kapacita budovy je cca 200 žáků, výuka probíhá v pravidelném týdenním režimu (studijní obory) a týdenních cyklech (učební obory) při vzájemném střídání teoretické a praktické výuky. Je zde umístěno:

- 7 kmenových učeben vybavených multimediální technikou pro všeobecně vzdělávací předměty
- 1 učebna výpočetní techniky (laboratoř elektrotechnických předmětů)
- 1 učebna výpočetní techniky (24 pracovních míst, dataprojektor)
- 1 učebna – laboratoř (univerzální použití)
- 2 jazykové učebny vybavené multimediální technikou (PC, dataprojektor)

- 1 učebna – laboratoř fyziky a chemie vybavená multimediální technikou (PC, dataprojektor).

V budově je 5 kabinetů pro stálé učitele, 2 kabinety slouží jako sborovny pro stálé a přecházející učitele. Šatna pro žáky je v přízemí, pro úschovu oděvů a obuvi slouží uzamykatelné šatní skříňky a pro přecházející žáky uzamykatelné šatní skříňky na chodbě.

7.4. Budova pro praktické vyučování a budova hospodářské správy – odloučené pracoviště Mladé Buky

Kapacita budovy odloučeného pracoviště Mladé Buky je cca 240 žáků, výuka probíhá převážně v týdenních cyklech (učební obory) při vzájemném střídání teoretické a praktické výuky. Kromě praktického vyučování zde probíhá i teoretická výuka v odborných učebnách - laboratoře pro elektrotechnická měření, laboratoř automatizace a EIB (evropská instalační sběrnice), učebna pneumatiky, elektropneumatiky a programovatelných logických automatů, učebna technologie SMT (technologie povrchové montáže), učebna CNC obráběcí techniky, laboratoř elektronických počítačů.

Rozmístění prostor budovy pro praktické vyučování je následující:

přízemí:

- 1 dílna pro ruční pracoviště,
- 4 strojní dílny s obráběcími stroji,
- výdejna náradí,
- svařovna, kalírna a kovárna.

1. podlaží:

- 5 dílen s ručními pracovišti pro výuku ručního zpracování materiálů (hala pro výuku všech prvních ročníků, ruční pracoviště pro strojní učební obory),
- laboratoř pro výuku programování CNC obráběcích strojů,
- laboratoř pro elektrotechnická měření a EIB (evropská instalační sběrnice),
- laboratoř pro výuku pneumatiky, elektropneumatiky a programovatelných logických automatů (PLC),
- laboratoř pro elektrotechnická měření,
- odborná učebna SMT (technologie povrchové montáže).

2. podlaží:

- učebna teoretické přípravy pro praxi (videookruh, zpětný projektor, dataprojektor, filmová projekce),
- 6 učeben (dílen) pro praktickou výuku elektrooborů,
- laboratoř pro výuku automatizace,
- učebna navíjení (programovatelná navíječka),
- sklad měřicích přístrojů.

V budově hospodářské správy jsou prostory skladového hospodářství pro všechny učební a studijní obory, jídelna a kanceláře zástupce ředitele pro praktické vyučování, vedoucího učitele odborné výchovy a správy. Je zde rovněž laboratoř elektronických počítačů.

7.5. Materiálně technické zabezpečení vzdělávání

Výuka je komplexně zajišťována v prostorách ve vlastnictví SPŠ Trutnov. Pouze tělesná výchova probíhá v pronajatých objektech (vždy dle počtu odučených hodin), např. plavecký bazén, kluziště, tělocvičny.

Úroveň materiálně technického zabezpečení plně odpovídá koncepci rozvoje SPŠ a je následující:

a) 6 učeben výpočetní techniky:

učebna T1 (Školní 101)	16 ks PC,
učebna T11 (Školní 101)	16 ks PC,
učebna T15 (Školní 101)	14 ks PC,
učebna T16 (Školní 101)	24 ks PC,
učebna C26 (Horská 618)	16 ks PC,
učebna C27 (Horská 618)	16 ks PC,
učebna F5 (Horská 59)	24 ks PC,
učebna F14 (Horská 59)	16 ks PC,

zapojených v lokální počítačové síti, připojené na internet. Všechny kmenové učebny, odborné učebny a laboratoře jsou vybaveny audiovizuální technikou (dataprojektor nebo velkoplošná televize). Je používáno běžné i speciální programové vybavení, např.:

- AutoCAD program pro tvorbu výkresové dokumentace,
- Autodesk Mechanical pro efektivní tvorbu strojírenské výkresové dokumentace,
- Autodesk Inventor Professional
- MS Office (Word, Excel, PowerPoint, Access),
- Mathematica – program pro podporu výuky matematiky,
- Adobe Creative Cloud, Corel Graphics Suite – programy pro práci s grafikou,

b) učebna CNC techniky:

výukové a produkční CNC obráběcí stroje ve spojení s 15 pracovišti pro programování CNC strojů s programovým vybavením:

- MIKROPROG program pro tvorbu a grafickou simulaci obrábění na NC obráběcích strojích,
- EdgeCAM - SW pro programování CNC strojů (prostřednictvím koprocesoru),
- Heidenhain – SW pro programování řídicích systémů CNC strojů
- ROBOGUIDE – SW pro programování robotů FANUC

c) laboratoř pro elektrotechnická měření (2 učebny), vybavená např.:

- standardními i speciálními el. měřicími přístroji,
- 10 počítačových pracovišť s programovým vybavením LabView a měřicími kartami,

d) učebna pneumatiky, elektropneumatiky a PLC

- celkem 11 PC, programovatelné logické automaty Siemens včetně grafických terminálů
- PSK Konstandin – pracoviště pro praktickou výuku sestavování a diagnostikování pneumatických a elektropneumatických prvků,
- FESTO DIDAKTIK – výukový systém pro výuku pneumatických prvků v automatizaci,
- FluidSIM – program pro simulaci pneumatických obvodů
- Step7 – program pro komunikaci a programování PLC Simatic
- WinCC flexible – pro programování a simulaci terminálů

Strojní vybavení:

- CNC produkční obráběcí stroje s řídicím systémem
- běžné vybavení dílen kovovýroby konvenčními obráběcími stroji (soustruhy, frézky, vrtačky, brusky, obrážecíky) s příslušným vybavením
- další stroje (nůžky, ohýbačky, pily, lis a další)

8) BOZP při vzdělávacích činnostech

Škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví žáků při teoretickém a praktickém vyučování, při dalších školních aktivitách (exkurze, výlety, tělovýchovné akce) podle platných právních předpisů, zajišťuje pedagogický dozor a odborný dohled. Před zahájením vyučování jsou žáci prokazatelným způsobem seznámeni se školním řádem, provozním řádem příslušné odborné učebny nebo pracoviště praktického vyučování, s možnými riziky nevhodného chování při školních akcích.

Žáci jsou vedeni k dodržování zásad protipožární prevence a ochrany životního prostředí. ŠVP respektuje fyziologické a psychické potřeby žáků v průběhu vyučovacího týdne. Škola má zpracovaný a průběžně aktualizovaný program primární prevence negativních sociálně patologických jevů. Škola dbá na vytváření pozitivního sociálního klimatu v žákovských kolektivech a prostřednictvím zejména třídních učitelů dbá na dobrou spolupráci školy s rodiči žáků.

9) Charakteristika spolupráce se sociálními partnery školy při realizaci ŠVP

Základní sociální partneři SPŠ Trutnov jsou:

a) rodiny žáků jako rozhodující sociální a kulturní prostředí, které je určující pro vzdělávací předpoklady žáků, volbu jejich vzdělávací cesty a tvoří důležité zázemí pro soustavnou svědomitou přípravu na vyučování v průběhu studia

Zástupci rodičů žáků školy jsou členy Školské rady, která se pracovně schází 2x za rok. Názorovou hladinu rodičů na práci školy monitorují anonymní dotazníková šetření prováděná v rámci auto-evaluačního procesu „Klima školy“. Další náměty na zlepšení práce školy jsou pravidelně vyhodnocovány po třídních schůzkách v listopadu a dubnu každého školního roku, mimo tyto termíny používají rodiče prostředky ICT (E-mail, webové rozhraní umožňující sledovat průběžnou klasifikaci svých dětí).

b) zaměstnavatelé jako klíčoví představitelé světa práce, kteří ovlivňují dlouhodobě vzdělávací nabídku školy i poptávku po kvalifikovaných pracovnících

SPŠ Trutnov pojímá proces sociálního partnerství zejména v kontextu profilace odborného vzdělávání. Pro odpovídající přípravu na budoucí profesní uplatnění jsou významní zejména představitelé podniků a jiných organizací, ve kterých je možné realizovat praktickou odbornou přípravu v oborech daných vzdělávací nabídkou školy a jsou potenciálními zaměstnavateli absolventů školy.

Nejvýznačnější spolupracující firmy v regionu působící SPŠ Trutnov jsou:

- **SIEMENS** – Nízkonapěťová spínací technika s.r.o., Volanovská 516, 541 01 Trutnov – výroba a montáž nejmodernějších technologických linek pro bezdotykovou sériovou výrobu, jističe, spínací přístroje, řízení a ochrana motorů, snímače
- **Continental Automotive Czech Republic s.r.o.**, Volanovská 516, 541 01 Trutnov – výroba součástí pro automobilový průmysl, motory pro topení, ventilaci, klimatizaci a ABS, vysokotlaké pumpy pro dieselové motory, výfukové kontrolní ventily pro snížení emisí, atd.
- **TYCO Electronics EC Trutnov s.r.o.**, Komenského 821, 541 35 Trutnov – výroba komunikačních relé, síťových relé, konektorů, rezistorů, výlisků z plastu, Cu vodičů pro automobilový průmysl, výroba nástrojů
- **ABB s.r.o.**, Komenského 821, 541 70 Trutnov – systémy řízení a chránění v energetice, výroba a testování rozváděčů a jejich uvádění do provozu
- **KASPER s.r.o.** Trutnov, Žitná 476, 541 03 Trutnov – zpracování plechů, sváření, řízení a kontrola jakosti, zpracování ušlechtilých materiálů
- **ZPA Smart Energy s.r.o.**, Komenského 821, 541 35 Trutnov – výroba hromadného dálkového ovládání pro energetiku (slaboproudá elektrotechnika, elektronika, mikroprocesorová technika)
- **ŠKODA AUTO a. s.**, Dělnická 531, 543 01 Vrchlabí – automatické převodovky
- **Ekvita, s.r.o.**, Náchodská 6, 541 03 Trutnov – výroba oběhových čerpadel, strojů pro potravinářský průmysl, textilních strojů, obráběcí centra, číslicově řízené obráběcí stroje
- **Stránský a Petržík, pneumatické válce spol. s.r.o.**, Bílá Třemešná 388 – výroba pneumatických automatizačních prvků
- **ACS s.r.o.**, Nádražní 847, 541 01 Trutnov – výroba automatizačních a řídicích systémů
- **H.L.F. spol. s.r.o.**, Hajnice – výroba elektrospínacích zařízení pro automobilový průmysl
- **Pokorný Antonín**, Kryblická 366, 541 01 Trutnov – kovoobrábění
- **D&D elektromont s.r.o.**, Lvovská 1475, Vrchlabí – elektromontážní práce
- **PMS servis**, Václav Federuk, Nové Dvory 66/11, 541 01 Trutnov – servisní služba pro automatické pračky a motory
- **Štěpánský a Fišer elektromontáže**, Spojenecká 68/34, 541 01 Trutnov – elektromontáže
- **WEST Elektro s.r.o.**, Palackého 508, Trutnov – elektromontáže
- **HYTOS a.s.**, Dělnická 1306, 543 15 Vrchlabí – výroba hydraulických prvků
- **EPRO Trutnov**, Elektrárenská 224, Trutnov – elektromontáže
- **HMS elektro v.o.s.**, Vorlech 256, 544 01 Dvůr Králové nad Labem – elektromontáže
- **STEP Trutnov a.s.**, Horská 289, 541 02 Trutnov 4 – výroba tlakových nádob
- **NAF a.s.**, Bucharova 194, 543 02 Vrchlabí – nástrojařská výroba
- **Keramtech, s.r.o.**, Horská 139, 542 01 Žacléř

- **JUTA a.s.**, Dukelská 417, 544 15 Dvůr Králové nad Labem
- **MZ Liberec a.s.**, U Nisy 362/6, 460 01 Liberec 3

Spolupráce je v praktické rovině orientována zejména do těchto oblastí:

- formulace specifických požadavků na profil absolventů učebních nebo studijních oborů v rámci tvorby a dalšího postupného směřování školních vzdělávacích programů
- zajišťování a provádění produktivní práce žáků a odborného výcviku žáků učebních oborů
- umísťování žáků studijních oborů na odbornou souvislou praxi
- poskytnutí námětů a odborných informací při přípravě žákovských projektů resp. přípravě témat vhodných ke zpracování v rámci Středoškolské odborné činnosti žáků školy (konzultace s učiteli odborných předmětů školy)
- pomoc v oblasti materiálně technického zabezpečení školy
- exkurze zaměřené na prohlídku reálného pracovního prostředí a ukázky moderních technologií (pro žáky SPŠ Trutnov a žáky 9. ročníků ZŠ trutnovského regionu)
- delegování odborných pracovníků firem k závěrečným zkouškám žáků učebních oborů
- účast zástupců firem v průběhu profilové části maturitní zkoušky
- realizace odborných seminářů s tématy „Nové výrobní technologie v elektrotechnickém a strojírenském průmyslu“ pro vybrané pedagogické pracovníky SPŠ Trutnov (DVPP učitelů odborných předmětů v oblasti elektrotechniky a strojírenství)
- SPŠ Trutnov nabízí průběžně v rámci svých mimoškolních vzdělávacích aktivit kvalifikační kurzy pro vybrané zaměstnance firem v oblasti informačních a komunikačních technologií, CAD aplikací
- prezentace firem a jejich výrobních aktivit v budovách SPŠ Trutnov
- prezentace vzdělávací nabídky a dalších aktivit SPŠ Trutnov v objektech spolupracujících firem

Nedílnou složkou vzájemných vazeb SPŠ Trutnov a firem v regionu je průběžné upřesňování požadovaných specifických dovedností a znalostí absolventů studijních a učebních oborů školy (profily absolventů). To se realizuje při vzájemných pracovních setkáních zpravidla 1x za školní rok.

Při zpracování koncepce vzdělávací nabídky školy v delším časovém horizontu je významným sociálním partnerem Úřad práce v Trutnově, který monitoruje průběžně regionální kvalifikační požadavky. SPŠ Trutnov vychází z analýz trhu práce v regionu zpracovaných ÚP Trutnov a v časovém předstihu reaguje na budoucí změny potřebné struktury zaměstnanců. Děje se tak změnou vzdělávací nabídky SPŠ Trutnov nebo při méně zásadních změnách požadavků na kvalifikaci absolventů úpravami školního vzdělávacího programu. Kontakt školy s ÚP Trutnov je možné chápat jako průběžný, reagující na aktuální dynamický vývoj trhu pracovních sil v regionu Trutnovska.

K významným sociálním partnerům SPŠ Trutnov dále patří Hospodářská komora Severovýchodních Čech v Hradci Králové (škola je jedním ze zakládajících členů komory). Spolupráce je postavena na bázi účasti zástupců školy při jednáních HKSVČ a možnosti konzultací vzájemných stanovisek v případech optimalizace sítě středních odborných škol a jejich vzdělávací nabídky zejména v trutnovském regionu.

10) List změnového řízení – dílčí aktualizace a dodatky ŠVP

10.1. Dodatek č. 1